

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار
سعید تشکری زاده

جلسه اول

زمین حقیر حقیر است آبرو خاکرها
به آسمان که رسیدند، رو به ما گفتند ...

ابی بنیادی

سید تشکری زاده

1342

اساس ارشد علوم سیاسی
گ بازنشسته سپاه پاسداران انقلاب

آشنایی با دفاع

سرھنگ پاسدار سعید
تشکری زاده
تهیه و تنظیم: سرھنگ پاسدار سعیدتشکری

جنگ و دفاع

تعریف

«جنگ بر خورد خشونتآمیز
نیروهای مسلح دو یا چند
دولت (سازمان)، به
منظور تحمیل اراده و یا
جلوگیری از تحمیل اراده
یکی بر دیگری میباشد»

منازعه یعنی : خشونت‌آمیز جمعی

منازعه به وضعیتی اشاره دارد که در آن گروه انسانی معینی (خواه قبیله‌ای، قومی، زبانی، فرهنگی، مذهبی، اقتصادی- اجتماعی، سیاسی، و یا غیر آن) با گروه‌های انسانی معین دیگری به دلیل ناسازگاری واقعی یا ظاهری اهدافشان، **تعارضی آگاهانه داشته باشند**

تعارض‌های متعارض در اولی‌المال
جیمز دوئرتی، رابرت فالتزگراف، ترجمه علیرضا طیب و وحید بزرگی، ج ۱، ص ۲۹۶، نشر قومس

اهداف جنگ در اسلام

1- جلوگیری از تعدی و تجاوز دشمن به کشور

2- دفاع از جان و مال و ناموس مردم

3- از بین رفتن **فتنه**

4- اشاعه احکام الهی و توسعه حاکمیت اسلام در زمان حضور امام معصوم

اصل فتنه در لغت به معنای سوزانیدن در آتش است و معانی دیگر و استفاده های گوناگون آن همه به آن بازگشت میکند، مانند امتحان، گمراهی و گناه، عذاب و آشوب و اختلاف.

فتنه در قرآن و نهج البلاغه

- در قرآن و نهج البلاغه از دو نوع فتنه سخن به میان آمده است:
- 1. به معنای امتحان الهی یا کیفری که خداوند به گنهکاران میدهد.
- 2. به معنی آشوب و طغیان و ایجاد اختلال در نظم و ثبات جامعه که به وسیله قدرت طلبان و آشوبگران به وجود میآید.

آیات قرآن درباره فتنه

• امتحان الهی :

أَحْسِبَ النَّاسَ أَنْ يُتْرَكَوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا
وَهُمْ لَا يَفْتَنُونَ و لقد فتننا الذين من
قبلهم. (سوره عنكبوت، آیه 1)

آیا مردم گمان میکنند که به صرف اینکه بگویند ایمان
آورده ایم، به حال خود رها میشوند و مورد امتحان
قرار نمی گیرند؟ همانا امتهای پیشین را هم امتحان
کردیم.

فتنه به معنی امتحان الهی

فتنه به این معنی شامل نعمتهای الهی هم میشود مانند اموال و اولاد که وسیله امتحان و آزمون الهی قرار میگیرند. زیرا خداوند با دادن نعمت بندگان خود را مورد

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ

فِتْنَه بَه مَعْنِي عَذَابِ الْهِي

وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبُنَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ
خَاصَّةً (سوره انفال، آیه 25)

و بترسید از فتنه ای که فقط به
ظالمان از شما نمیرسد.

فتنه به معنی : آشوبگری و به هم
ریختن نظم و آرامش در جامعه :

الفتنه اشد من القتل. (سوره

بقره، آیه 191)

فتنه سختتر از کشتار است.

و قاتلوهم حتی لا تكون

فتنه. (سوره بقره، آیه 193)

با آنان بجنگید تا فتنه ای باقی

نگاه قرآن به جنگ

الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ وَ الَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي
سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ
الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ

1. جنگ‌های «حق»، که قرآن کریم با عنوان «جهاد فی سبیل
الله» یا «قتال فی سبیل الله» از آن‌ها نام می‌برد.

فسمیم ارزشی
ننگ در قرآن

2. جنگ‌های باطل، که در قرآن با عنوان «قتال فی سبیل
الطاغوت» از آن‌ها یاد می‌شود.

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ
كُرْهُ لَكُمْ لَكُمْ
وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا
وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ

عَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا
وَيَجْعَلِ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا

19 نساء

وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا

أَذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلِمُوا وَإِنَّا لَنَظُنُّهُمُ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ

(حج، آیه 39)

به افرادی که مورد قتل و تعدی مشرکین قرار می گیرند اجازه داده می شود تا آنها هم مقابله به

مثل کنند و فلسفه این اجازه هم روشن است چون مشرکین آغاز به ظلم کردند و خواستار جنگ و

نزاعند و به سبب همین ظلم ها نیز اذن جهاد صادر شد.

در آخر می فرماید خدا قدرت بر یاری کردن آنها دارد. این نحوه ی بیان شاید اشاره به این داشته باشد که یاری خدا وقتی بسراغ شما می آید که خود درصدد دفاع از دین و نوامیس خود برآیید

ریشه‌ها : آن دسته عوامل هستند
که دارای عمق و پایداری بوده و به
آسانی از بین نمی روند.

**علل و عوامل
شروع جنگ**

زمینه‌ها : عواملی هستند که تابع
شرایط و وضعیت موجود می باشند و
پایداری کمتری داشته و قابل
تاثیرگذاری هستند.

تاریخی : در اثر تکرار جنگ و تداوم خصومت و کینه ورزی
بین دو کشور یا ملت در طول سالیان متمادی به وجود
می آید

ژئوپلیتیکی : اختلافات ناشی از وضعیت جغرافیائی
کشورها و ادعاهای ارضی و مرزی آنان نسبت به
یکدیگر

فرهنگی : اختلافات نژادی ، قومی ، مذهبی و...

ریشه های جنگ

کتابخانه دوم

مصل اول

ایران و جنگ

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعیدتشکری
زاده

معاهده گلستان (یکروز)
**1813 جدایی قره باغ
تاگرجستان**

معاهده ترکمنچای (یکروز)
**1828 جدایی ایروان
ونخجوان**

معاهده پاریس (یکروز)
**1875 جدایی
افغانستان**

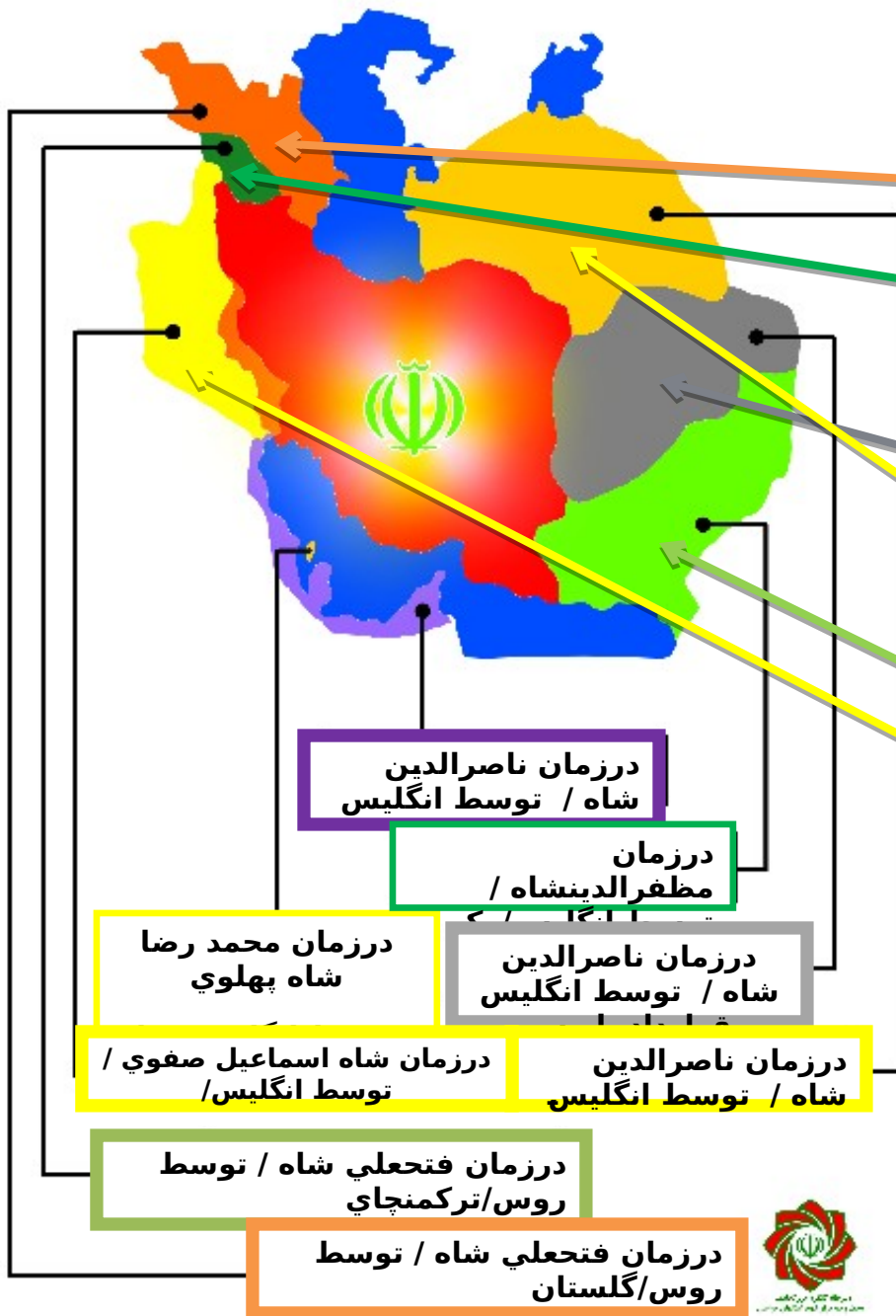
معاهده ۱۸۸۱ (یکروز)
**1881 جدایی
ترکمنستان**

حکمت مکماهون (یکروز)
گلد اسمیت در 1905

دفاع در برابر تجاوز عراق (هشت سال)

**وسعت ایران در ابتدای
حکومت قاجار دومیلیون
وپانصد هزار کیلومتر مربع
بود**

**در آخر حکومت قاجار يك
میلیون و ششصد هزار
کیلومتر مربع شد**

1813 جدایی قره باغ
تاگرجستان

1828 جدایی ایروان
ونخجوان

1875 جدایی
افغانستان

1881 جدایی
ترکمنستان
گلد اسمیت
در 1905

آماسیه
در 1555

بحرین در 1350

سوابق مناقشات مرزى ايران با همسايه غربى

**تشکیل حکومت
عثمانی (1453 میلادی)**

**پایان امپراتوری هزار
ساله
روم شرقی**

سوابق

مناقشات آغاز نبردهای خونین بین دو کشور طی 400 سال

**تد موزی
ایران و
عراق**

**جمعا 24 جنگ : اولین جنگ =
چالدران بین شاه اسماعیل و
سلطان سلیم**

**تشکیل حکومت
صفوی (1502 میلادی)**

کپارچگی ایران

اختلاف مذهبي

**ظلم عمال عثماني به
شيعیان**

**ادعای عثمانی
برای رهبری
دنیاي اسلام
و برتری طلبی**

**دلائل
مناقشات
ت ایران
و
عثمانی**

احیای ساختار ارتش ایران

تحریک و آتش افروزی کشورهای اروپایی

ظلم ایران قدرتمند

**شماره داشت به ایالات
گرجستان، آذربایجان
کردستان و...**

نقش کشورهای اروپایی در تشدید اختلاف ایران و عثمانی

کشورهای اروپایی از زمانی که دولت قدرتمند صفویه در قبال عثمانی قد علم کرد، همواره با تحریک و توطئه سعی کردند قدرت عظیم امپراتوری عثمانی را متوجه ایران کنند تا **مانع توسعه فتوحات آنان در اروپا شوند**، جنگهای طولانی و بعضاً خطرناک بین ایران و عثمانی، به اروپاییان فرصتی داد تا نه تنها وضعیت مطلوبی در داخل پیدا کنند، بلکه به فکر جهانگشایی و توسعه تجارت و بازرگانی در دیگر قاره‌ها باشند. هرگاه نیز از ناحیه عثمانیها احساس خطر می‌کردند، با طرح نقشه‌های شوم مجدداً آتش جنگ بین ایران و عثمانی را روشن می‌کردند،

«جرج وسترن» می‌گویند:

«امپراتوری صوفی (صفوی) در این زمان افساری به ترکها زده و مانع از آن شده بود که دنیای مسیحیت بیش از این متحمل زیان شود.»

جنگ‌های ایران و عثمانی در قرن‌های ۱۶ تا ۱۹ میلادی

این درگیری‌ها از قرن شانزدهم به رهبری شاه اسماعیل صفوی، بنیان‌گذار حکومت صفویه ایران و سلطان سلیم عثمانی آغاز گردید.

اهمیت این جنگ‌ها بیشتر بدین دلیل است که در آن زمان ایران، تنها مرکز مذهب شیعه و عثمانی، مرکز مذهب سنی بود. درگیری‌ها میان این دو امپراتوری بیشتر در مناطق شرق آناتولی، میان رودان و قفقاز روی می‌دهد. این جنگ‌ها پس از امپراتوری صفوی توسط

تعدادی از جنگ‌های ایران و عثمانی

نام جنگ	شاه ایران	سلطان عثمانی	قرارداد
جنگ چالدران	شاه اسماعیل یکم	سلطان سلیم یکم	
جنگ صفویان و عثمانی 1532 تا 1555	شاه طهماسب	سلیمان یکم	آماسیه 1555
جنگ صفویان و عثمانی 1578 تا 1590	شاه عباس یکم	مراد سوم	فرهادپاشا 1590
جنگ صفویان و عثمانی 1603 تا 1618 (2 مرحله)	شاه عباس یکم	احمدیکم	نصوح پاشا 1612 سراب 1618
جنگ صفویان و عثمانی 1623 تا 1639	شاه عباس و شاه صفی	احمدیکم، مصطفی	زهاب 1639
جنگ ایران و عثمانی 1722 تا 1727	محمود هوتکی و اشرف	احمد سوم	همدان 1727
جنگ ایران و عثمانی 1730 تا 1736 (2 مرحله)	طهماسب دوم عباس سوم / نادر شاه	محمودیکم	احمدپاشا 1732 استامبول 1736
جنگ ایران و عثمانی 1743 تا 1746	نادر شاه	محمودیکم	گردان 1746
جنگ ایران و عثمانی 1821 تا 1823	فتحعلی شاه	محمود دوم	ارزروم 1823

سرزمین عراق قبل از تأسیس امپراتوری عثمانی، بخشی از خاک ایران بود و خاندان آق‌قویونلو بر آن حکمروایی داشت، که به وسیله سلطان مراد چهارم در سال **1638** (زمان صفویه) برای همیشه از خاک ایران جدا شد.

مهم‌های تاریخی جنگ ایران و

از سال 1555 میلادی که عهدنامه معروف به «آماسیه» بین ایران و عثمانی امضا شد تا عهدنامه مرزی 1975، یعنی در طول بیش از 420 سال، حدود 18 عهدنامه بین دو کشور به امضا رسید

قرارداد آماسیه در سال 1555 میلادی اولین عهدنامه ای بود که بین ایران و عثمانی به عنوان پیمان صلح بسته شد. به موجب این قرارداد ایالات آذربایجان - ارمنستان شرقی - گرجستان شرقی در اختیار دولت ایران و گرجستان غربی - ارمنستان غربی و کشور عراق عثمانی واگذار شد.

۱- قرارداد آماسیه	- سال ۱۵۵۵
۲- قرارداد زهاب	- سال ۱۶۳۹ میلادی
۳- قرارداد کردان	- سال ۱۷۴۶ میلادی
۴- قرارداد اول ارزوم	- سال ۱۸۲۳ میلادی
۵- عهدنامه دوم ارزوم	- سال ۱۸۴۷ میلادی
۶- پروتکل تهران	- سال ۱۹۱۱ میلادی
۷- پروتکل اسلامبول	- سال ۱۹۱۳ میلادی

۸- کمیسیون تجدید حدود - سال ۱۹۱۴

میلادی

1- **پروتکل**: پیش نویس قرارداد و یا صورتجلسه ی مذاکرات که بعداً

به شکل پیمان و عهدنامه درمی آید و به امضا می رسد. (مقاوله نامه)

2- **قطعنامه**: سندی رسمی که به اتفاق آرا توسط اعضای شورای امنیت

سازمان ملل متحد به تصویب می رسد.

3- **عهدنامه**: توافقاتی که (طبق قوانین بین المللی

به موجب مقررات حقوق بین الملل) به صورت

مکتوب از سوی دویا چند کشور در زمینه های

عمده و اساسی تحقق یافته و پذیرفته می باشد و

ممکن است در سندی واحد دویا دو یا چند سند

جنگ ایران و عراق

جنگ ایران با ابرقدرتها

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعیدتشکری
زاده

جنگ ایران و عراق

ارتش عراق

حمایت سران
کشورهای عربی

تحریک و حمایت سرویسهای
جاسوسی غرب

عاملین تهاجم

سیاست کلی و منافع نظام بین‌الملل در منطقه خاورمیانه

عوامل اثرگذار در درون مرزهای ایران

عوامل تاثیر
گذار
در اقدام به
تجاوز
توسط عراق

عوامل اثرگذار در درون مرزهای عراق

سیاست نه غربی، نه شرقی، دولت جمهوری اسلامی ایران

احساس تهدید کشورهای عرب منطقه از صدور

گروگان‌گیری اعضاء سفارت آمریکا در تهران

همسوئی سیاست و منافع غرب و شرق
و اعراب منطقه با صدام

به خطر افتادن امنیت رژیم صهیونیستی

برهم خوردن توازن قدرت در منطقه

احساس خطر نظام سلطه از گسترش اسلام
خواهی در منطقه

سیاست کلی و منافع
نظام بین‌الملل
منطقه خاور میانه

پیروزی انقلاب اسلامی ایران

عدم انسجام مدیریت سیاسی و اجتماعی و

از هم پاشیدگی ساختاری و زیربنایی ارتش و در نتیجه عدم وجود یک نیروی بازدارنده قوی در

به وجود آمدن خلأ قدرت منطقه‌ای

شعار صدور انقلاب و تاثیر آن بر ذهنیت بعث عراق

عوامل اثرگذار در
درون مرزهای ایران

1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 26

1000

۱۲ صفحه

تعمیرات ۶۵ روپے

کیمیا

$$1.491 \times 10^{10} = 10^{10} \times 1.491 \text{ g/mol} \times 10^{-3} \text{ mol/L} \times 10^3 \text{ L} = 14.91 \text{ g}$$

به تصویر شورای انقلاب و تأیید امام :

عل

بیانگذار جمهوری اسلامی 6 ماه قبل از حمله عراق به ایران در امور عراق دخالت نموده اند

تهیه و تنظیم: سرهنگ پارسا
زاده

اهداف و عوامل موثر در هجوم عراق به ايران

اهداف

حاکمیت مطلق بر اروند رود

تجزیه خوزستان و الحاق به عراق

تصرف جزایر سه گانه (تنب و جاسک و کنگ)

تصرف قسمتی از اراضي خوزستان

تلاش برای کسب جایگاه منطقه ای

سرنگونی جمهوری اسلامی

عوامل

اختلافات تاریخی

تفاوت ایدئولوژیکی

تاثیر موج انقلاب اسلامی بر منطقه

تهدید حکومت عراق توسط شیعیان عراق

جلوگیری از تحقق اهداف انقلاب اسلامی در ایران

تحریک و تشویق عراق توسط غربیها

للسه سوم

زمينه
ها

1= از دست دادن ژاندارم

منطقه

2= از بين رفتن يکي از ارکان قدرت
آمریکا در منطقه

3= از هم گسستن پيمان سنتو و کمر
بند امنيتي غرب

4= متزلزل شدن رژيم هاي مورد
حمليت آمریکا
شدن مضما

5= اشغال سفارت
آمریکا

6= موضعگيري عليه
شوروي (اشغال افغانستان)

7= کوتاه شدن دست آمریکا از

8= موضع خصمانه عربستان
عليه ايران

نامدهاي پيروزي
انقلاب اسلامي

زمینه
ها

1= نوپایي نظام

(عدم تثبیت ، ساختار شکننده ارتش، عدم انسجام و سازمان، یافتگی سپاه)

2= ترور سران نظام رئیس جمهور و نخست وزیر و رئیس قوه قضائیه و نمایندگان مجلس و...

3= درگیریهای داخلی

4= تجزیه طلبی

(کردستان ، خوزستان ، ترکمن صحرا، بلوچستان ، آذربایجان)

5= اختلاف با لیبرالها (دولت موقت و بنی صدر)

6= تیرگی روابط با قدرتهای بزرگ

7= شعار صدور انقلاب اسلامی

وضعیت ایران قبل از شروع جنگ تحمیلی

سیاسی

زمينه
ها

1= بلوکه شدن ذخائر اروي
ايران

(ديپانکماي آمريکا)

2= تحریم اقتصادي ايران توسط
شرکتهای غربي

3= خالي بودن خزانه به دليل غارت و
انتقال دارائي ها

4= راکد و غير فعال بودن صنعت
کشور

5= راکد بودن صادرات نفت
کشور

وضعيت ايران
قبل از شروع
جنگ تحميلي

اقتصادی

زمينه
ها

1= آسيب ديدن و تضعيف

نيروي زميني

به دليل استفاده رژيم شاه براي سرکوب مردم در
انقلاب

2= تحريم تسليحاتي و قطع

پشتيباني از ايران

تمسك آميکام اسبقديتما

3= خروج 40 هزار مستشار که نقش

برنامه ريزي و هدايت ارتش را به

عهد داشتند

4= ضربه خوردن نيروي هولئي در

ماجرای کودتای نقاب (نوژم)

5= غائله کردستان (تضعيف ارتش در

آن منطقه)

6= تقليل خدمت سربازي به يكسال

وضعيت ايران
قبل از شروع
جنگ تحميلي

نظام
ي

زمینه

و ها

ن
قبل از شروع
جنگ تحمیلی

1= کسانی که وابستگی شدیدی به
نظام پهلوی داشتند وبعد از
پیروزی انقلاب بخش عمده ای از

2= کسانی که طبق دستور مافوق،
با دادن فرمان آتش مردم را به
رگبار بستند این عده فرصت فرار
پیدا نکردند و به دست انقلابیون

3= کسانی بودند که خطایی نکرده بودند
ولی خودشان به لحاظ شرایط روحی
روانی، دیگر آمادگی خدمت را نداشتند و
بازنشست شدند و یا باز خرید شدند و

4= افرادی بودند که خیلی به انقلاب
کمک کردند و حزب اللهی ها بودند و
اینها ماندند و کمک کردند البته اکثرا
ارتش را رها کردند و رفتند سمت

نظامی/
وضعیت
فرماندهان
ارتش
ارتشی
بسیار ضعیف
شده

نقض مکرر حریم هوایی، زمینی
و دریایی ایران

لغو قرارداد 1975 الجزایر

اشغال مناطقی از مرز قبل از
حمله سراسری

اقدامات
عراق
قبل از
هجوم
سراسری

نقض مکرر حریم هوایی، زمینی و دریایی ایران

1358
دریایی از جانب
گرفت

سه ماهه اول سال 1358
14 مورد

سه ماهه دوم سال 1358
11 مورد

سه ماهه سوم سال 1358
26 مورد

سه ماهه چهارم سال 1358
33 مورد

سه ماهه اول سال 1359
142 مورد

از تاریخ
جمعه
عراق

**اقدامات
عراق
قبل از
هجوم
سراسری**

**اقدامات
عراق
قبل از
هجوم
سیاسی**

لغو قرارداد الجزایر

• طارق عزیز معاون نخست وزیر عراق گفته بود
«وجود پنج ایران کوچک بهتر از ایران واحد
است.... سعی خود را متوجه تجزیه ایران
خواهیم کرد.»

یک قرارداد، 3 پروتکل ضمیمه و یک الحاقیه و چهار پروتکل تکمیلی

مبنای مرزهای خشکی =

صور تجلسات مذاکرات

1012 1012 1012 1012 1012 1012

مبنای مرزهای آبی = خط تالوگ

مواد
قرارداد

**قرارداد
1975**

مبنای روابط = عدم دخالت در
امور یکدیگر

3 بند فوق تفکیک ناپذیرند

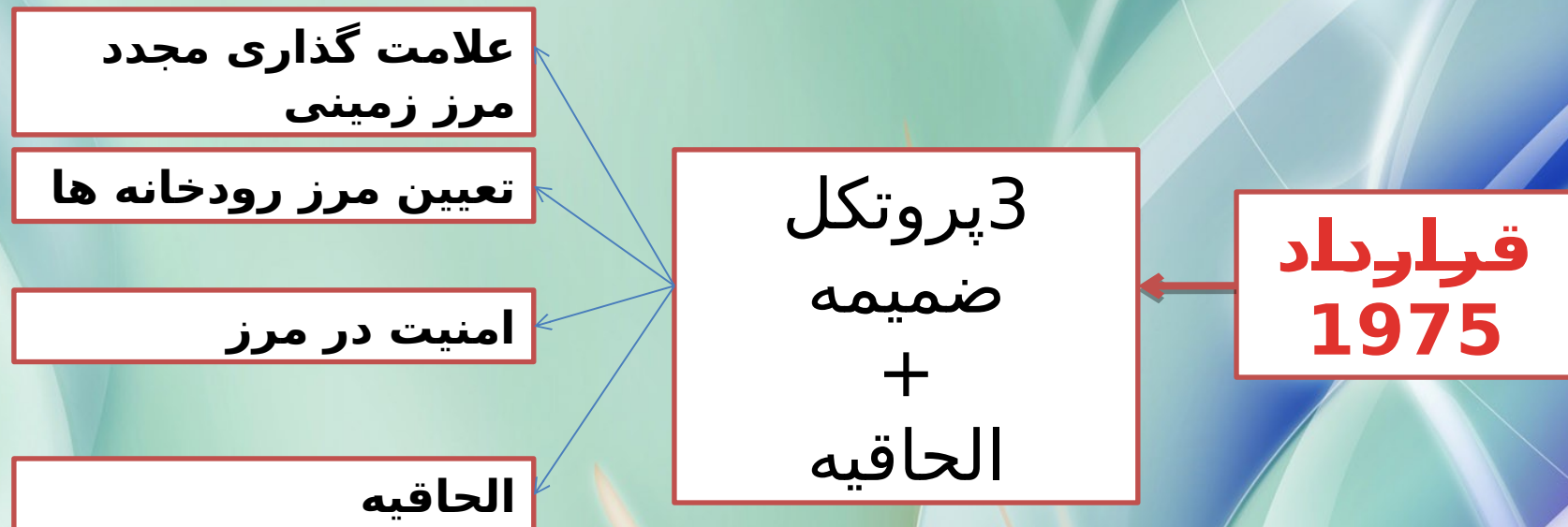
3 پروتکل
ضمیمه + الحاقیه

صفحه
بعد

4 پروتکل تکمیلی

2 صفحه بعد

یک قرارداد، 3 پروتکل ضمیمه و یک الحاقیه و چهار پروتکل تکمیلی

یک قرارداد، 3 پروتکل ضمیمه و یک الحاقیه و چهار پروتکل تکمیلی

**قرارداد
1975**

**4 پروتکل
تکمیلی**

**استفاده از آب رودخانه
های مرزی**

**مقررات مربوط به
کشتیرانی**

تعریف احشام

کلانتران مرزی

قرارداد 1975 الجزایر

• در اجرای قطعنامه 348 شورای امنیت، هیات های نمایندگی دو کشور ایران و عراق، مدت 17 روز (21 مرداد تا 6 شهریور 1353) در استامبول با یکدیگر ملاقات و مذاکره کردند. این امر با تشدید حملات کردها علیه عراق و با حمایت مستقیم و موثر ایران مقارن بود. در این مذاکرات، توافق شد که وزیران خارجه دو کشور با یکدیگر دیدار کنند. به دنبال این توافق، وزیران خارجه دو کشور در ژانویه 1975 در استامبول با یکدیگر ملاقات کردند و ولی نتایج مطلوبی از مذاکرات به دست نیامد. زیرا وزیر خارجه عراق بر حاکمیت در اروندرود تأکید و آن را جزء سرزمین ملی عراق قلمداد کرد.

در حاشیه اجلاس سران اوپک در کشور الجزایر، نمایندگان ایران و عراق به مدت 6 روز با هم مذاکره کردند و **یک قرار داد و 4 پروتکل و یک ضمیمه** نوشته و به امضاء رساندند. این معاهده به نام موافقت نامه حل اختلافات مرزی ایران و عراق و یا قرارداد 1975 الجزایر معروف شد که دارای **4 ماده** به شرح زیر است:

الف - مرزهای خشکی دو کشور بر مبنای صورت جلسات مذاکرات 1912 تهران و پروتکل 1913 استانبول تعیین شود.

ب - مرزهای آبی دو کشور بر مبنای خط تالوگ یعنی خط القعر رودخانه ها تعیین گردد.

ج - روابط دو کشور بر مبنای حسن همجواری و عدم دخالت در امور یکدیگر و عدم حمایت از مخالفین هم و جلوگیری از تردد غیر قانونی در مرزها برقرار شود.

پس از صدور اعلامیه مشترک الجزیره ,وزیران امور خارجه ایران و عراق و الجزایر طی چندین نشست در تهران و بغداد و الجزیره ,در مورد حل کلیه مسایل مورد اختلاف مذاکره و توافق کردند,که نتیجه این توافق ,امضای ((عهدنامه مرزی 1975))بود.این عهدنامه دارای سه پروتکل ضمیمه و یک الحاقیه به شرح زیر است:

- 1- پروتکل مربوط به علامت گذاری مجدد مرز زمینی بین ایران و عراق
- 2- پروتکل مربوط به تعیین مرز و رودخانه های بین ایران و عراق
- 3- پروتکل مربوط به امنیت در مرز ایران و عراق
- 4- الحاقیه مربوط به بند 5 ماده 6 عهدنامه , عهدنامه 1975 دارای چهار پروتکل تکمیلی نیز هست , که در 26 دسامبر در بغداد به امضا رسید . این پروتکل عبارتند از:

**عهدنامه 1975 و پروتکل منضم به آن
را مجالس قانون گذاری ایران و عراق
تصویب کردند و اسناد تصویب آن در
22 ژوئن 1976 در تهران مبادله شد و
از همان تاریخ قراردادهای مذکور لازم
الاجرا گردید و چون طبق ماده 102
منشور ملل متحد، معاهدات بین دو و یا
چند کشور باید در دفتر سازمان ملل
متحد به ثبت برسد، کلیه اسناد فوق به
شماره های 14903 تا 14907 تحت**

اشغال میمک و خان
لیلی

اقدامات
عراق
قبل از
هجوم
سراسر
ی

اشغال مناطقی از مرز قبل از
هجوم سراسری

اشغال خان لیلی

اشغال خان
ليلي
59/6/16

1

تهیه و تنظیم:
سرہنگ پاسدار سعید تشکری
زاده

هجوم سراسری

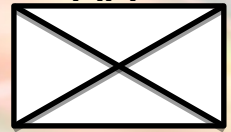
استراتژی عراق:
جنگ سریع و کوتاه مدت

نمادها و سلسله مراتب در

نیروهای نظامی

۴+ گروه نیرو	یک میلیون نفر و بیشتر	جبهه	XXXX XX
2+ نیرو	250 هزار نفر و بیشتر	گروه نیرو	XXXX X
2 تا 4 سپاه	60 هزار تا 100 هزار	نیرو	XXX X
2 لشکر و بیشتر	30 هزار تا 80 هزار نفر	سپاه	XXX
2 تا 4 تیپ	10 هزار تا 20 هزار	لشکر	XX
3 تا 6 گردان	2 هزار تا 5	تیپ	X
2 تا 6 گروهان	300 تا هزار نفر	گردان	
2 تا 8 دسته	70 تا 250 نفر	گروهان	

XX

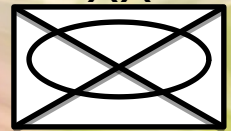
لشکر
پیاده

XX

لشکر
زرهی

XX

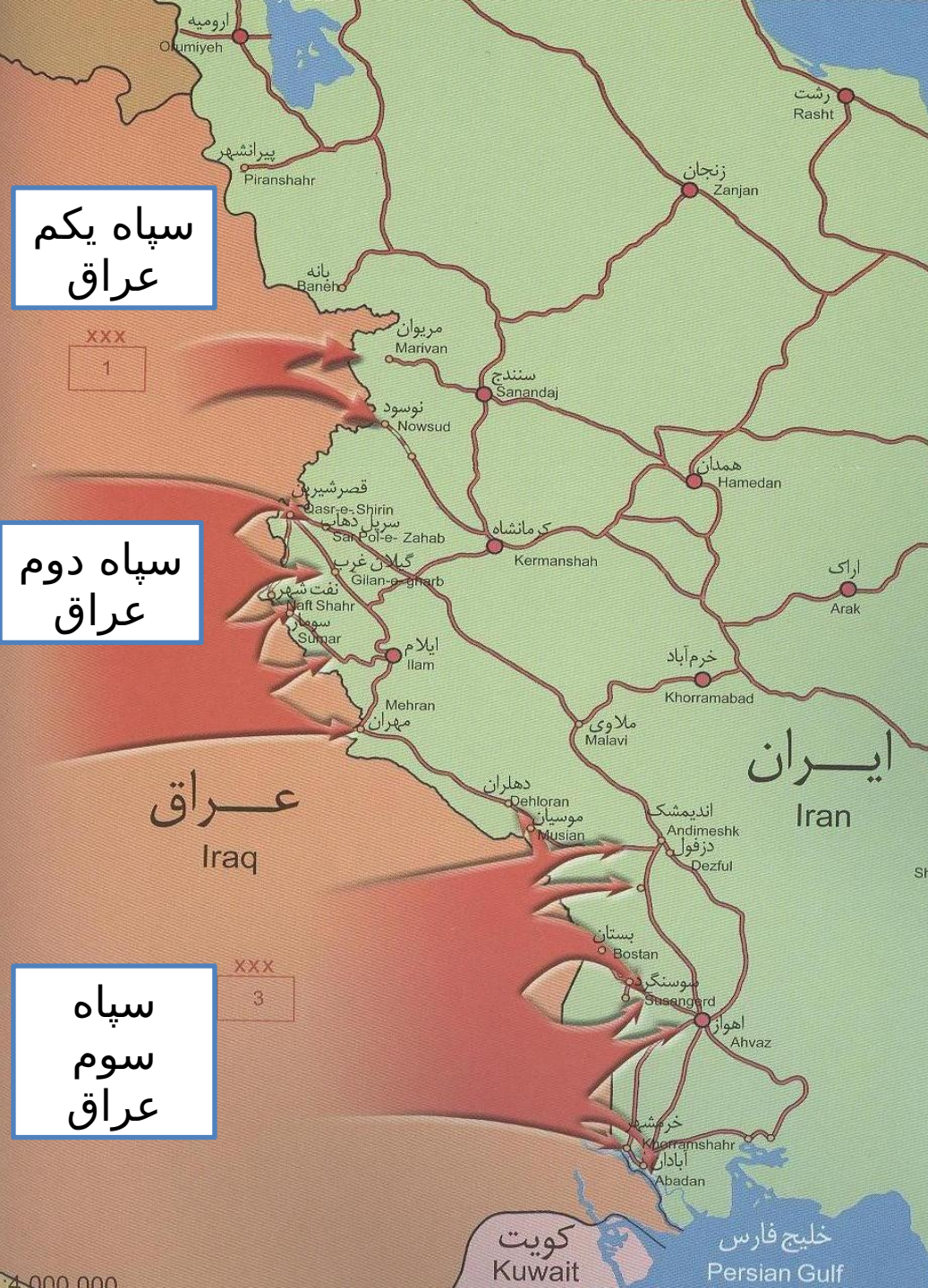

لشکر
مکانیزه

جلسه چهارم

زندگی زیباست
اما شاد است زیبا تر است

سپاه یکم
عراق

سپاه دوم
عراق

سپاه سوم
عراق

هجوم سراسری 1359/6/31

پس از يك هفته هجوم سنگين
و پي در پي و صرف نيروي
فراوان ، به آنچه پيش بيني
كرده بود ، دست نيافت
ارتش عراق در جنوب پس از
اشغال پرزحمت خرمشهر
زمينگير شد
نکته مهم: غفلت عراق از توان
عظيم اما ناشناخته انقلاب
اسلام در تقويت پايداری

مقاومت های مردمی و چهار
عملیات ارتش (هرچند شکست
خورد) موجب توقف پیشروی ها
گردید

استعداد دشمن در آغاز تجاوز

220 هزار نفر در
نیروی زمینی 25 هزار
نفر در نیروی هوایی
5 هزار نفر در نیروی

تانک

و نفر بر 5000 دستگاه

هواپیمای نظامی

300 فروند

هلی کوپتر 300 فروند

توپ صحرایی 194

قبضه

توپ ضد هوایی 900

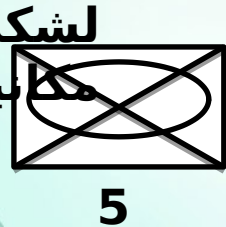
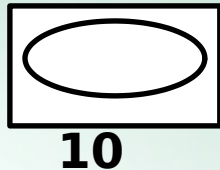
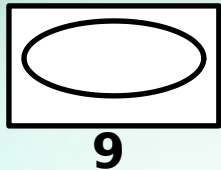
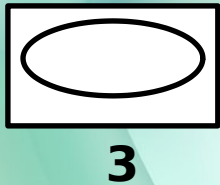
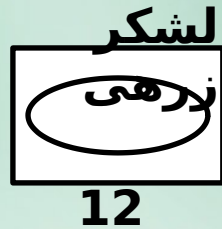
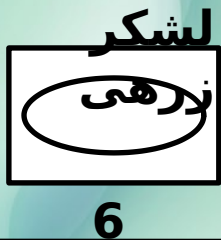
قبضه

12
لشکر

10 تیپ
مستقل

3

سپاه

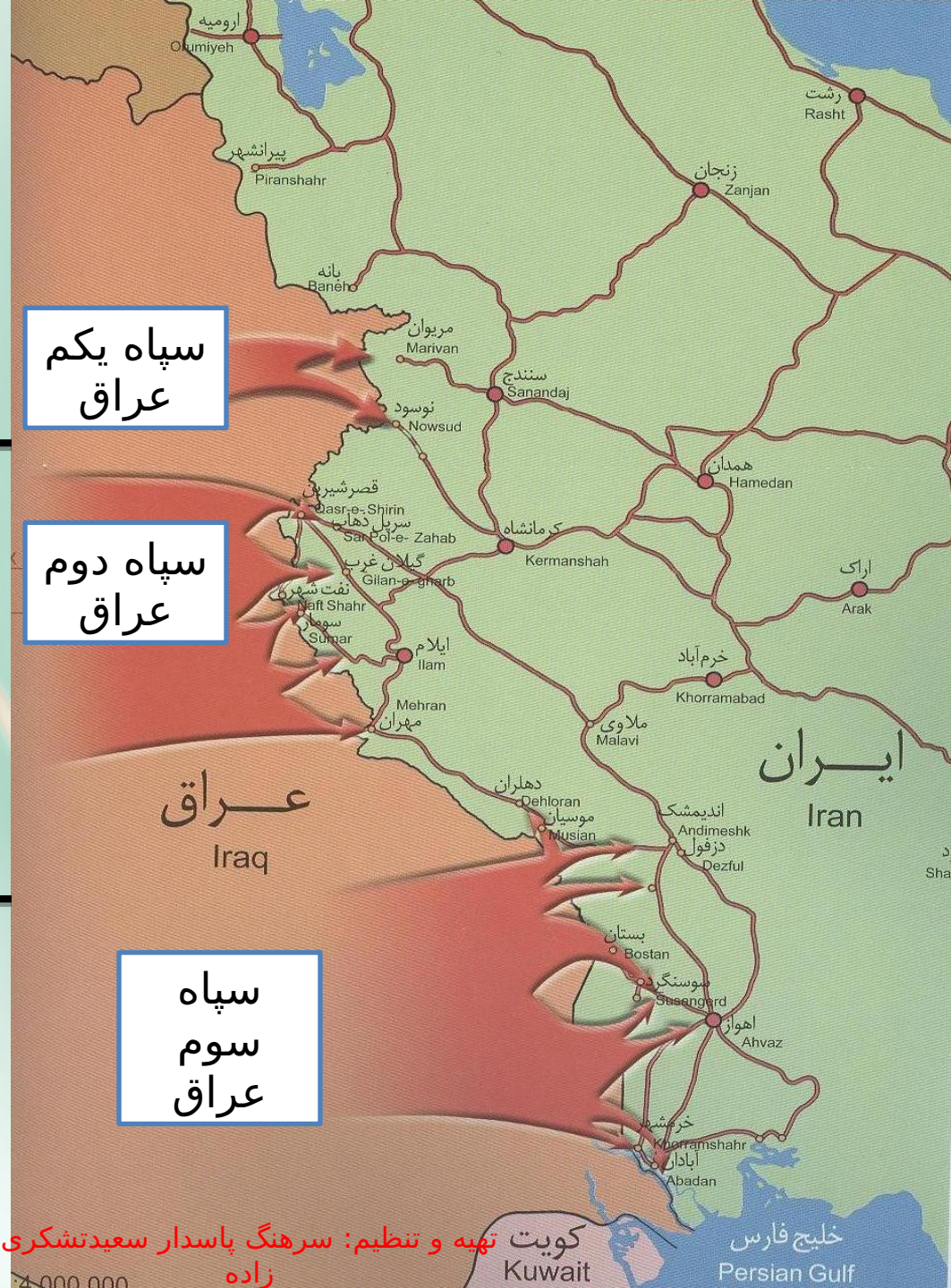

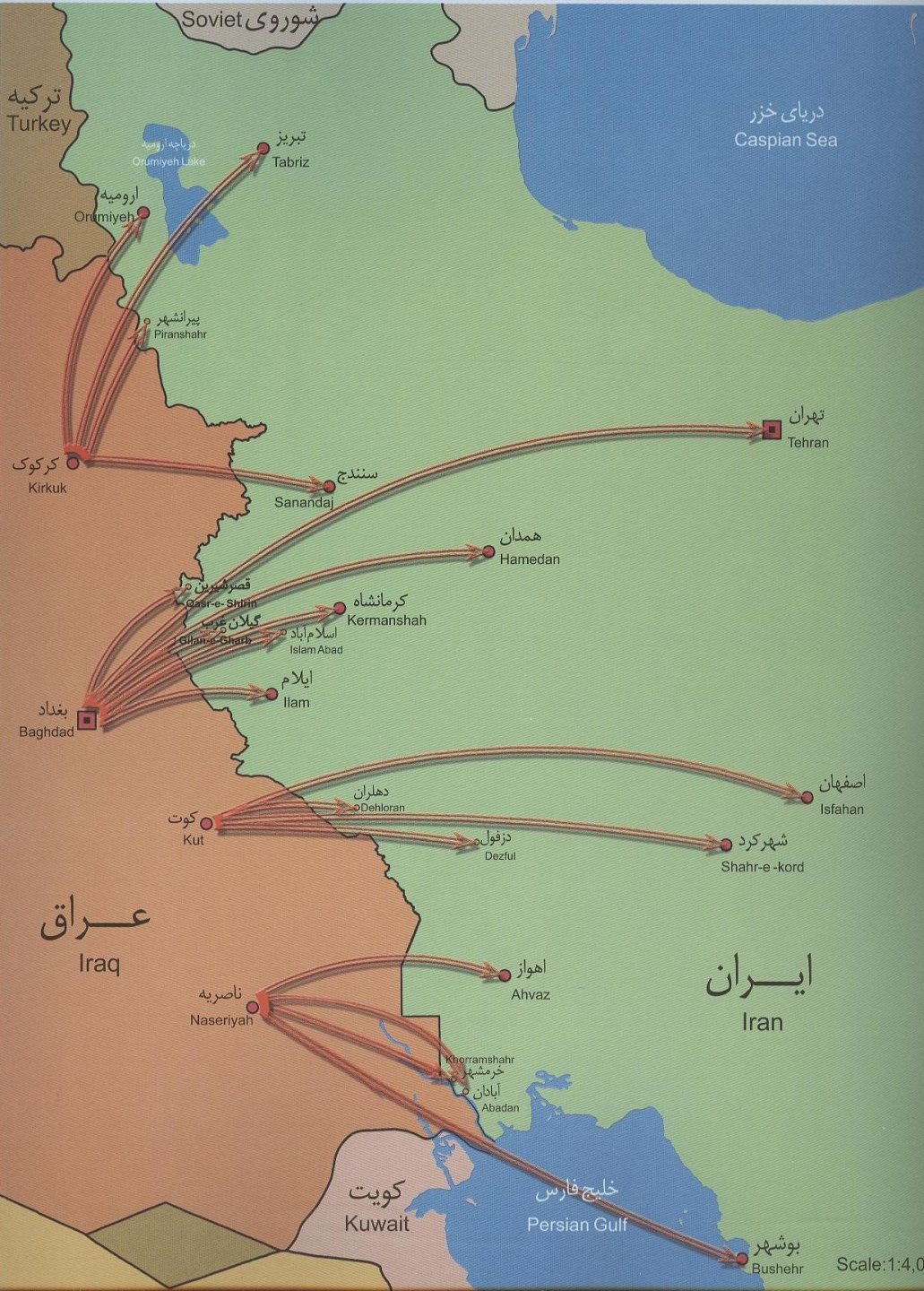
سپاه یکم
عراق

سپاه دوم
عراق

سپاه سوم
عراق

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعید تشکری
زاده 4000 000

هجوم هوایی 1359/6/31

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعید تشکری
زاده

محوره
اي
تجاوز
سپاه
3
عراق
به
خوزستان

لشکر 10

زرهي

سميده - عين خوش

- با - نادرى

هدف: دسترسى به شمال
انديمشك و تصرف پاىگاه
هوايى دزفول

لشکر 1

مکانيزه

فکه - چنانہ -

ابوصلبي - شوش

هدف: محاصره اهواز از شمال و
دزفول از جنوب

لشکر 9

زرهي

حلفائيه - جزابه -

بستان - حمديه

هدف: محاصره اهواز از غرب

لشکر 5

مکانيزه

کوشک - ايستگاه

حميد

هدف: محاصره اهواز از محور کوشک - ايستگاه

لشکر 3

زرهي

شلمچه - پل نو /

خرمشهر و آبادان

هدف:

عراق
Iraq

XXX
3

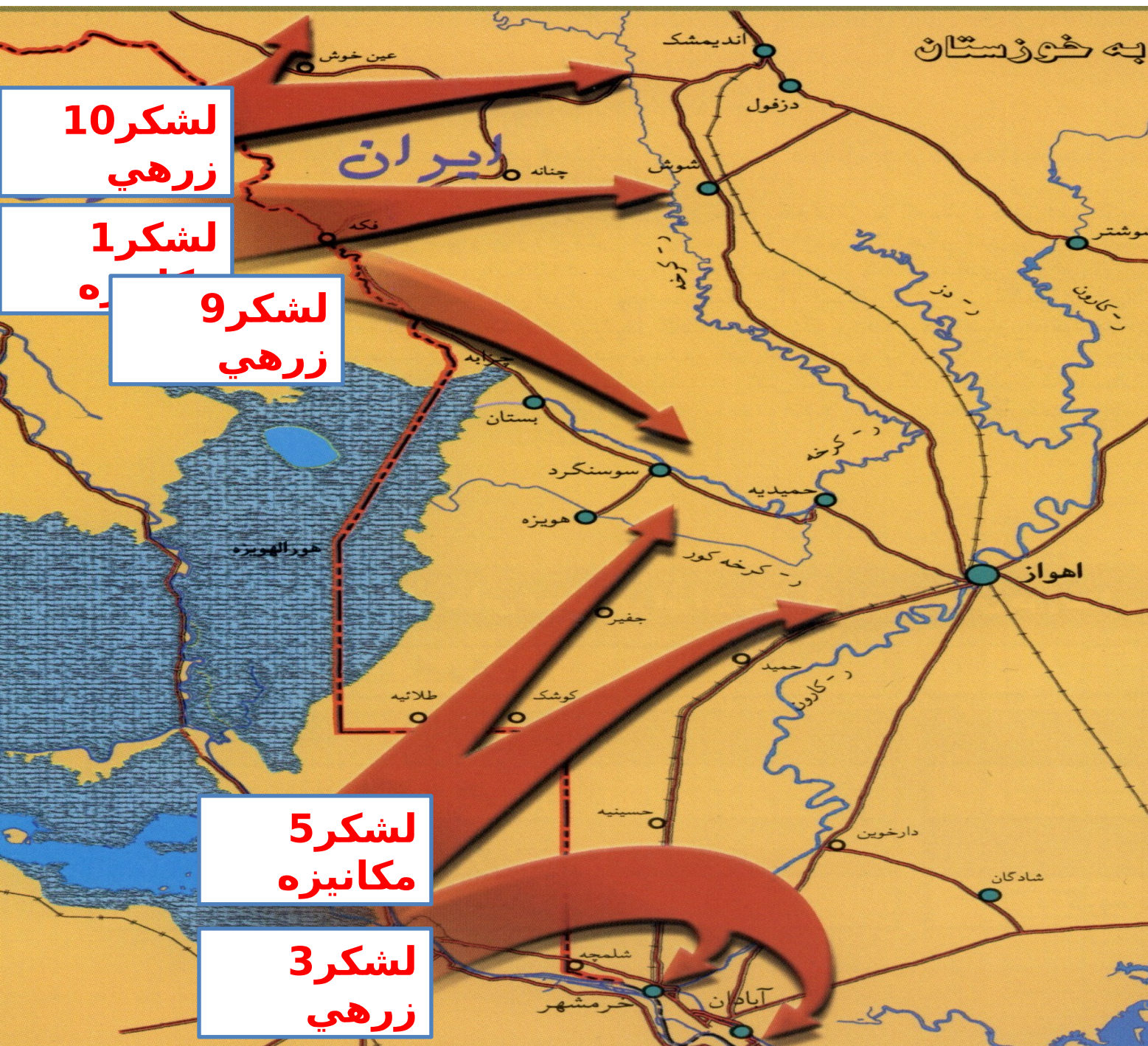
تجاوز سپاه 3 عراق
به خوزستان

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعید تشکری
زاده

شهید درآهکی
روز دوم تجاوز عراق به ایران به
شهادت رسید/
92 زرهی خوزستان

په خوزستان

اندیمشک

دزفول

شوش

چنانه

عین خوش

نوشتر

ر- کارون

ر- دز

ر- کرخه

حمیدیه

ر- کرخه کور

اهواز

ر- کارون

حمید

حسینیه

دارخوین

شادکان

شلمچه

خرمشهر

آبادان

لشکر 5
مکانیزه

لشکر 3
زرهی

لشکر 9
زرهی

لشکر 10
زرهی

لشکر 1

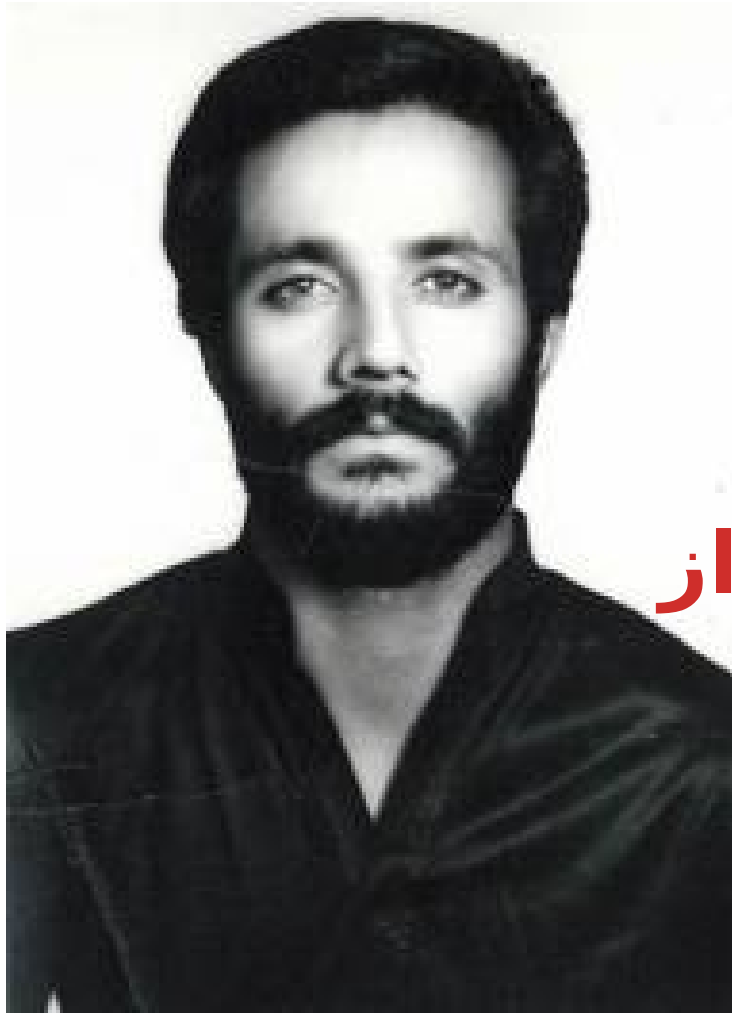
تهیه و تنظیم:
سرهنگ پاسدار سعیدتشکری
زاده

عملیات شهید غیور اصلی» چگونه اجرا شد

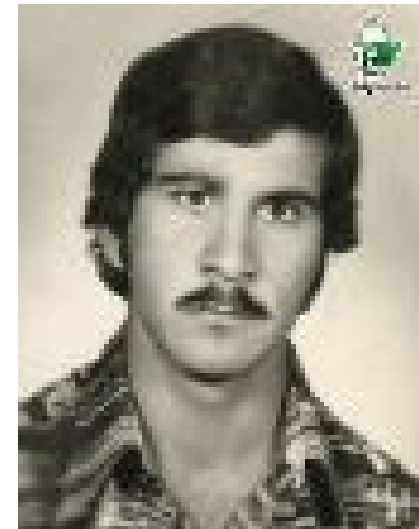
هشتم مهر ماه سال 1359

پنج دقیقه چشمانمان را می‌بندیم تا هر
کس می‌خواهد برود خجالت نکشد،
وقتی چشمها گشوده شد همه مشاهده
کردند که هیچکس حاضر به رفتن نشده
است

مله عراق برای اشغال اهواز

**مزار شهید غیور اصلی
در قطعه 24 بهشت زهرا**

شهید مراد اسکندری (زاپاتا)

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعیدتشکری
زاده

لشکر 9
زرهی

عملیات
شهید
غیور
اصلی

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعید تشکری
زاده

نهمین روز آغاز رسمی تجاوز رژیم بعثی
عراق به خاک ایران اسلامی بود در جبهه
خودی حادثه ای منحصر بفرد و تعیین
کننده اتفاق افتاد. خرمشهر همچنان در
خطر سقوط قرار داشت و آبادان و
اهواز زیر آتش سنگین ارتش بعث عراق
بر خود می لرزید. نیروی زمینی عراق با
یک خیز بلند موفق شده بود خود را به
اهواز نزدیک کرده و محور سوسنگرد-
حمیدیه را در خطر سقوط قرار دهد. با
از دست رفتن این محور ، کار اهواز تمام
بود و باید خوزستان تحویل متجاوزین می
گردد. فضایی از یاس و اضطراب در

اوضاع اهواز به قدری نگران کننده بود
که از امام کسب تکلیف شد. ایشان در
جواب فرموده بودند:

«مگر جوانان اهواز مرده‌اند؟!»

در محل سپاه اهواز پاسداران گرد آمدند.
تعدادشان 23 نفر بود، فرمانده سپاه

خوزستان شروع به صحبت کرد: «مرگ
رسیده است، از چه می‌ترسید؟ ما

سالیانی بود که خطاب به امام حسین
(ع) می‌گفتیم: «یا لیتنا کنامعک» و

«فافوز فوزا عظیما» این جملات که

قرنها از سوی پدران ما و سپس توسط

ما به عنوان يك آرزو تکرار شده است،

ما براي مقابله با دشمن جز اسلحه کلاش
و چند آر پی جي، چیز دیگری نداریم...»
در پایان صحبت گفته شد برای پنج دقیقه
چشمانمان را می‌بندیم تا هر کس
می‌خواهد برود خجالت نکشد، وقتی
چشمها گشوده شد همه مشاهده کردند
که هیچکس حاضر به رفتن نشده است. با
فرا رسیدن شب و اضافه شدن چند نفر
دیگر از بچه‌ها، در مجموع **28 نفر** به
فرماندهی برادر پاسدار **غیور اصلی** به
سمت دشمن حرکت کردند. بچه‌ها تا سه
راه حمیدیه را با ماشین رفتند و با پیاده
شدن در کنار نخلستان، پیاده طی مسیر

ساعت 4 بامداد از ابتدا و انتهای خط
اجرای آتش به سوی تانکهای عراقی آغاز
شد. طولی نکشید که نیروهای عراقی
شروع به فرار کردند. آنها حتی تعدادی از
تانکهای سالم خود را رها کرده و به
عقب نشینی پرداختند و بچه‌ها تا گل بهار
به تعقیب آنها پرداختند.
با توجه به هماهنگی قبلی با هوانیروز، از
گل بهار نقش عمده را هوا نیروز به عهده
گرفت و تعقیب دشمن را ادامه داد.
بخشی از تیپ 3 لشکر 92 ارتش که در
پادگان حمیدیه مستقر بود نیز به همراهی
بچه‌ها به تعقیب نیروهای فراری ادامه

تھاجم بہ شوش و دزفول

پشتیبانی با یک گردان توپخانه

گردان 283 سوار زرہی
لشکر 92 با استعداد
30% سازمان

2 پ زرہی از لشکر 92
با استعداد 50%

لشکر 10
زرہی

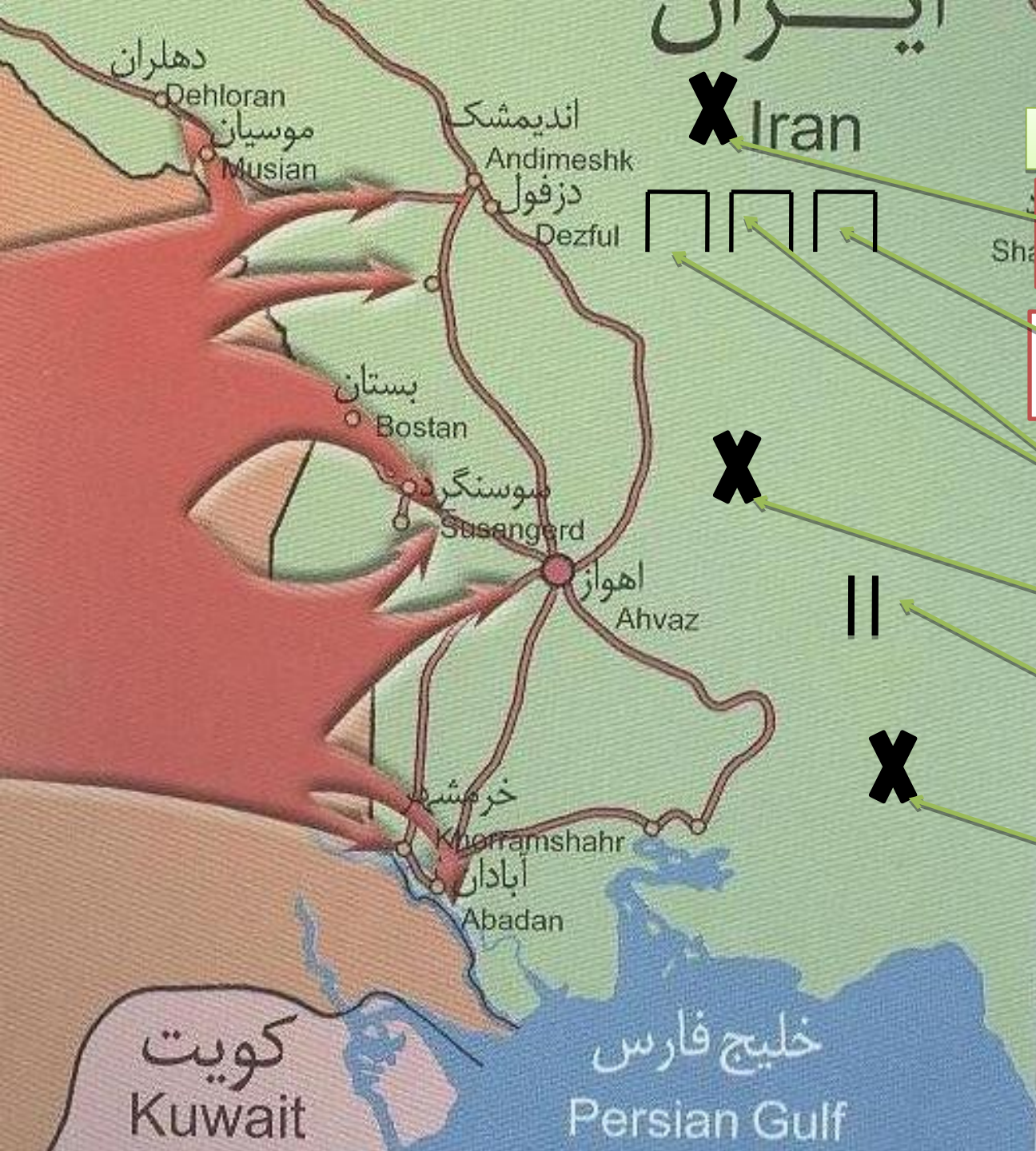
لشکر 1
مکانیزہ

تہیہ و تنظیم:

ہنگ پاسدار سعیدشکری رادہ

لشکر
3
زرهي
عراق
با
مقاوم
ت
دور
از
انتظار
ر در
تخمس
شهر
مواجهه
شد
کارون
عبور
نموده
و جاده
آبادان
اهواز
را قطع
نمود

دفاع اولیه

وضعیت دفاعی نیروهای ما

تیپ 2 زرهی از لشکر 92
با استعداد 50%

گروه رزمی زرهی گردانی
از تیپ 37 زرهی شیراز

2 گروه زرهی
گردانی پیاده

تیپ 3 زرهی لشکر 92
با استعداد 50%

گردان 151 پیاده
بنام گردان دژ

تیپ 1 لشکر 92
زرهی با استعداد 50%

گردان تکاوران نیروی
دریایی و
یگانهای کوچک
ژاندارمری و

عملیاتهای سال 1359

ردیف	نام عملیات	تاریخ	منطقه عمومی	محل نبرد	سازمان عمل کننده	فرمانده ی
1	دزفول	59/7/23	خوزستان	دزفول ، پل نادری	ارتش	ارتش
2	جاده ماهشهر	59/8/3	خوزستان	شمال آبادان	مشترك	ارتش
3	سوسنگرد 2	59/8/26	خوزستان	سوسنگرد	مشترك	مشترك
4	نصر	59/10/15	خوزستان	هویزه - کرخه کور	مشترك	ارتش
5	ضربت ذوالفقار	59/10/19	ایلام	صالح آباد-میمك	مشترك	ارتش
6	کلا	59/10/2	ایلام	شمال آبادان	مشترك	ارتش

وضعیت دفاعی نیروهای ما در شمال استان خوزستان :
تیپ 2 زرهی از لشکر 92 زرهی با استعداد 50%
سازمانی خود، در مواضع عین خوش مستقر بود و با يك
گردان توپخانه پشتیبانی می شد.
در جلوی این تیپ گردان 283 سوار زرهی لشکر 92 با
استعداد 30% سازمان خود، در يك عرض 35 کیلومتر باز
شده بود و مأموریت پوشش در مقابل تهاجم لشکر 10
زرهی را داشت.

در محور فکه که يك منطقه باز است، 2 گروه رزمی،
یکی گروه رزمی زرهی گردانی از تیپ 37 زرهی شیراز،
و يك گروه زرهی گردانی پیاده به شماره 138 از لشکر
21 پیاده حمزه، و سه روز بعد هم گروه رزمی گردانی
141 پیاده از لشکر 21 پیاده حمزه به آنها ملحق شد با
حداقل آتش پشتیبانی، در مقابل لشکر 1 مکانیزه که با
تیپ 12 زرهی ابن الولید هم تقویت شده بود، دفاع
می کردند و توانستند، بدون هیچگونه پشتیبانی و تقویت
دیگر، بجز پشتیبانی پراکنده و غیر اصولی (از روی

در منطقه میانی استان خوزستان:

**مسئولیت حمله در منطقه جزابه و شیب و بستان،
بطرف سوسنگرد و اهواز به لشکر 9 زرهي عراق محول
شده بود. با مأموریت پیشروی و تصرف دشت آزادگان و
محاصره اهواز از شمال آن (منطقه تپه‌های الباجی)، و
الحاق با لشکر 1 مکانیزه که در منطق شوش قرار بود از
کرخه عبور کند و محور اندیمشک - اهواز را قطع کند.**

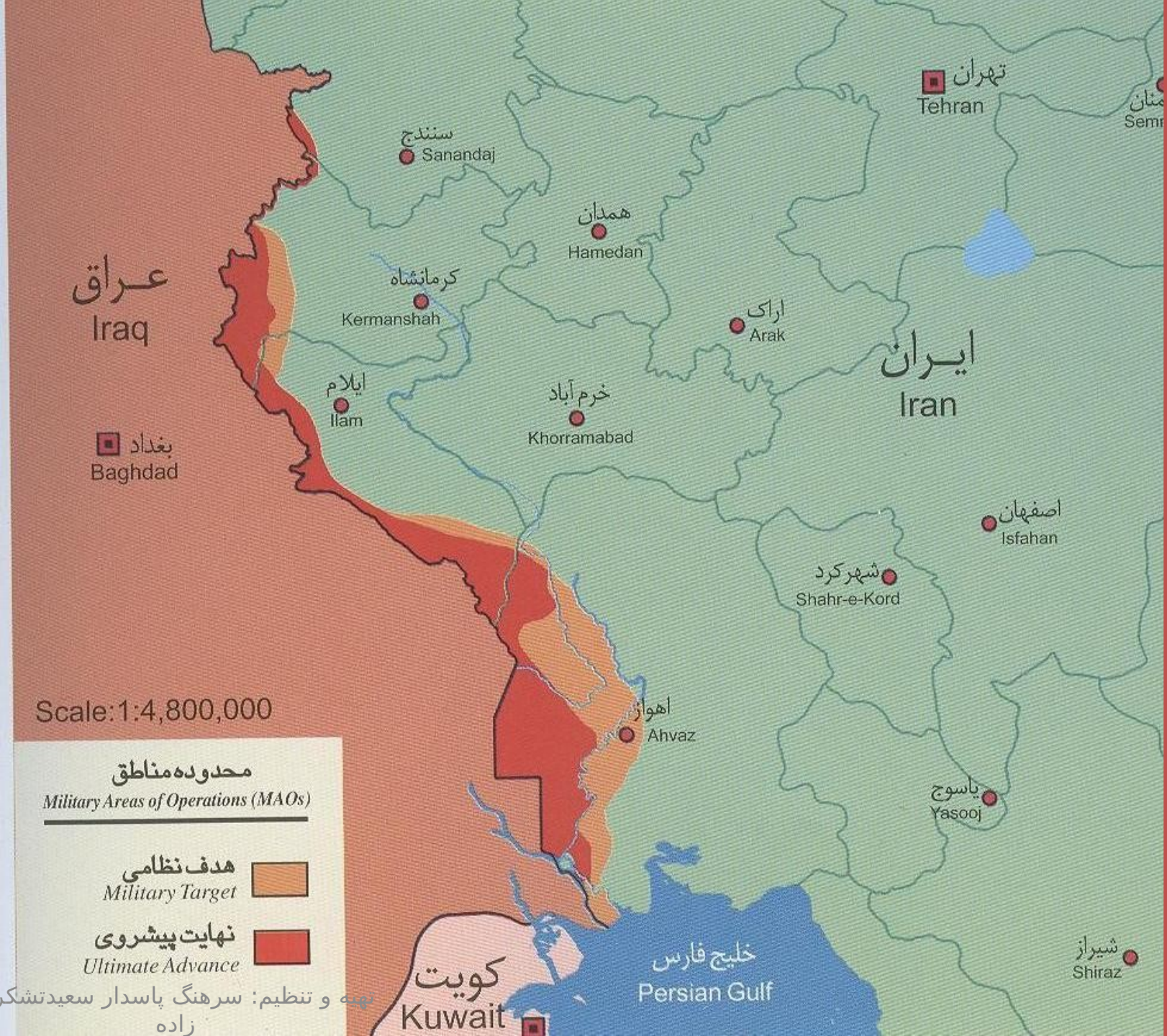
**در مقابل این لشکر، تیپ 3 زرهي لشکر 92 با استعداد
50% سازمانی خود، در روی تپه‌های ا... اکبر در شمال
رودخانه کرخه (منطقه سوسنگرد) مستقر بود.
لشکر 9 هجوم خود را از دو محور، شمال کرخه و جنوب
کرخه، بطرف سوسنگرد، و حتی از طریق طلائیه بطرف
هویزه و سوسنگرد اجرا کرد. پیشروی در محور شمال
کرخه توسط تیپ 3 زرهي لشکر 92 و در محور جنوبی
کرخه که تلاش اصلی هم بود، توسط نیروهای مردمی و
در نهایت در 59/8/26 با شکست دشمن در سوسنگرد**

در منطقه جنوب استان خوزستان :

لشکر 5 مکانیزه با اهداف پیشروی بطرف اهواز، و محاصره اهواز، و لشکر 3 زرهي تقویت شد، در محور شلمچه - خرمشهر بطرف کارون و با مأموریت تصرف جزیره آبادان و پیشروی به طرف بندر ماه شهر، تجاوز خودشان را شروع کردند.

نیروهای مقابل این دو لشکر، در دشت باز شمال خرمشهر، گردان 151 پیاده بنام گردان دژ و در منطقه کوشک و طلائیه، تیپ 1 لشکر 92 زرهي با استعداد 50% سازمانی قرار داشتند. در محور شلمچه علاوه بر عناصری از یگانهای یاد شده، گردان تکاوران نیروی دریایی و یگانهای کوچک ژاندارمری و نیروهای مردمی و سپاه پاسداران نیز حضور فعال داشتند، بطوریکه تا روز 8/7/59 لشکر 3 نتوانست پل نو و نهر عرایض را پشت سر بگذارد. در حالیکه در شمال آن لشکر 5 توانسته بود، مقاومتیهای تیپ 1 را در هم شکسته و به حدود 15 کیلومتری غرب اهواز برسد.

15000
 و متر مربع
 توسط
 عراق
 اشغال
 گردید
 تا پایان
 عملیات
 بیت
 المقدس
 10 هزار کیلومتر
 و متر آزاد
 گردید
 2500
 کیلومتر مربع نیز
 عراق بدون
 جنگ عقب
 نشینی
 نمود
 مابقی
 مناطقی
 مانند نفت
 شهر،
 مهران،
 فکه

ارتش تحت فرماندهی بنیصدر چهار عملیات را
برای عقب راندن دشمن و آزادسازی مناطق
اشغالی در خوزستان طرحریزی و اجرا نمود که
همگی آنها با عدم موفقیت و ناکامی مواجه
گردیدند.

**البته فرماندهان ناچار بودند به هر طریقی که
شده ، در مقابل دشمن ، شجاعت و پایداری
نشان دهند تا دشمن زمین گیر و متوقف شود**

عملیات ناموفق در آغاز

1- عملیات پل

نادری (محور دزفول) 59/7/23

2- عملیات محور آبادان 59/8/03

گردان 144 پیاده لشکر 21
210 نفر شهید داد

3- عملیات نصر (محور هویزه) 59/10/15

4- عملیات توکل (محور آبادان) 59/10/20

1- ناآگاهی از استعداد و
آرایش دشمن
طراحی نامناسب عملیاتها

2- نداشتن اتفاق نظر در اولویت
گذاری مناطق مورد تهدید (بین ستاد
مشترک و نیروی زمینی ارتش)

3- پراکندگی نیروهای خودی

4- بی توجهی به توان انقلابی
نیروهای مردمی و سپاه (از سوی
بنی صدر)

دلایل ناکامی
در 4 عملیات

1- عملیات پل نادری 23

مهر 59
هدف:

بیرون راندن
دشمن از
غرب
رودخانه
کرخه و
رسیدن به
مرز
وبه محاصره
آوردن

محو شدن
در
منطقه

بستان و
مانع از پیشبرد
نشدن ایران

تهیه و تنظیم:
سرهنگ پاسدار سعید تشکری
زاده

در غرب کرخه با هدف آزادسازی منطقه واقع بین رودخانه کرخه تا عینخوش

2- عملیات سوم آبانماه در شرق کارون و شمال آبادان

با هدف آزادسازی جاده‌های آبادان به اهواز و
آبادان به ماهشهر و خروج شهر آبادان از
محاصره با استعداد حدود يك تپ از یگانهای
مستقر در منطقه انجام گرفت.

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعید تشکری
سرّوزی، اوله

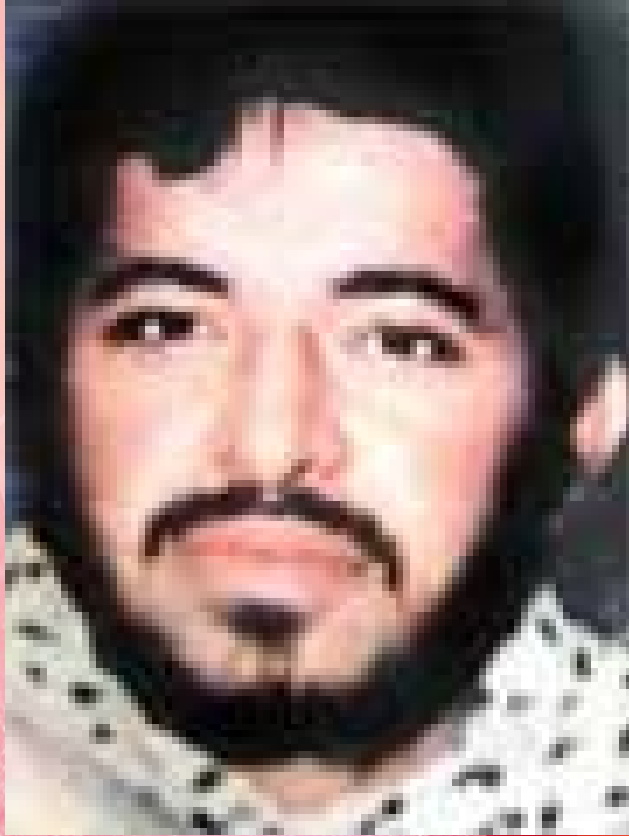
تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعید تشکری
سرّوزی، اوله

در 16 دیماه
1359
پاتک سنگینی را
شروع کرد /
درحالی که
مهمات رزمندگان
تمام شده بود و
کمکی هم نرسید
رزمندگان به
شهادت رسیدند

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعیدتشکری
زاده

**حماسه
هویزه**

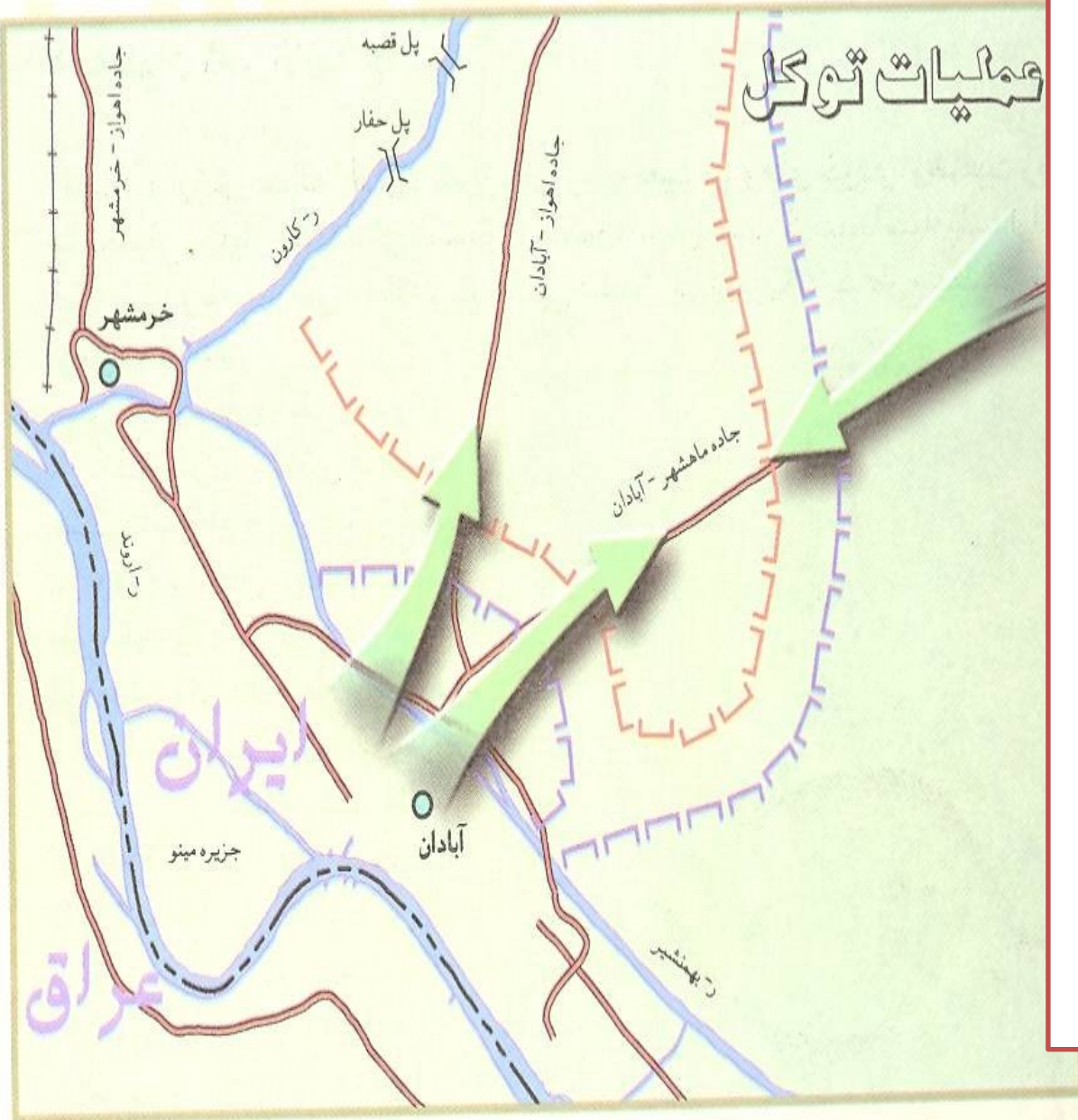
**شهید سید حسین علم الهدی
16 دی 1359**

حماسه هویزه

شهید مرتضی کاوند، شهید امین سلطانی، شهید محمدحسین علم الهدی، شهید بهروز نوروزی، شهید محمد شمخانی، شهید خلیل بهاری، شهید بهروز پور هاشمی، شهید محمدرضا ملایی زمانی، شهید علی اشرف ظاهری، شهید سعید جلالی پور، شهید جمال دهشور، شهید علیرضا رکاب ساز، شهید اسماعیل حاج کوهمدانی، شهید محمد بهاء الدین، شهید سلیمان تیئی، شهید قدومی، شهید عباس افشاری، شهید رضا مستجابی کرمانشاهی، شهید قدیر قدرتی، شهید محمود صالح زاده، شهید امیر حسین جعفری، شهید محمد جعفر روز بهانی، شهید محمود قاسمی، شهید مهدی پروانه، شهید سید محمد علی حکیم، شهید سید مهدی جعفری، شهید علی اکبر سیفی ابدی، شهید محسن غدیریان، شهید اکبر حاجی مهدی، شهید صادق بوغدار، شهید فرخ سلحشور، شهید محمد صادق فروشانی، شهید غفار درویشی، شهید مجید یوسفیان، شهید محمد دلجو، شهید حسین زراعی، شهید محمد ابراهیم سمند الدوله، شهید امیر رفیعی، شهید عبدالمحمد چهار محالی، شهید حسین خمیسی، شهید محمد حسن رضا زاده، شهید حسن فلاح زاده، شهید محمد علی عسگری، شهید محمد رضا شیخ الاسلام، شهید حسن امینی، شهید رمضانعلی آقایی، شهید عباسعلی حبیبی، شهید مصطفی مختاری، شهید محمد فاضل، شهید کریم ثانی، شهید مجید

4- عملیات توکل
در 20 دیماه
1359 در شرق
رودخانه کارون به
قصد آزادسازی
جاده آبادان -
ماهشهر توسط
یگانهای مستقر در
منطقه با استعداد
تقریبی دو تیپ
انجام شد.

شیرودی بالاترین ساعت
پرواز در جنگ را در جهان
داشت و با بیش از 40 بار
سانحه و بیش از 300 مورد
اصابت گلوله به هلی
کوپترش، باز سرسختانه
می جنگید.

شیرودی با انجام چند هزار
مأموریت هوایی بالاترین

تیمسار فلاحی: وی ناجی غرب و فاتح گردنه ها و ارتفاعات آریا، بازی
دراز، میمک، دشت ذهاب و پادگان ابوذر بود

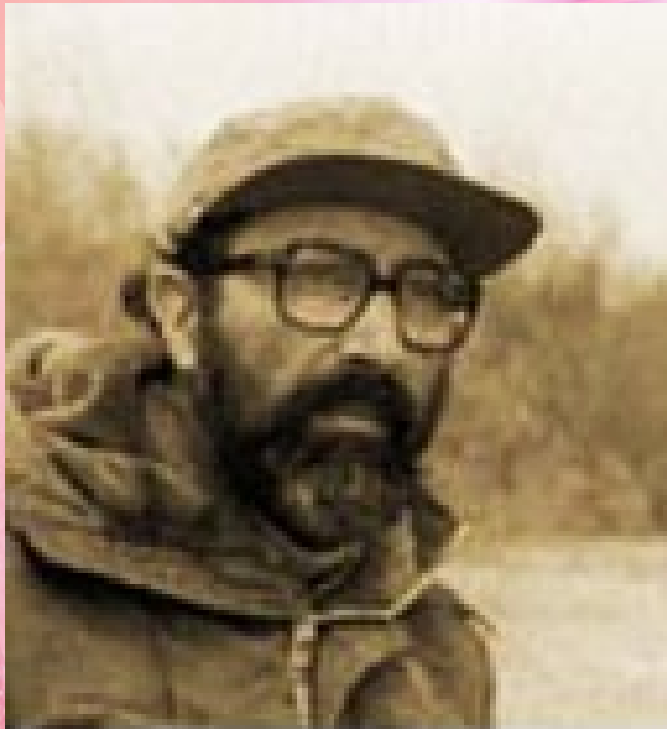
تهیه و تنظیم: سپهبدان وصال
مأموریتها ۳۶ بار با مرگ

شهید علی اکبر
شیرودی
در
منطقه سر پل
ذهاب در عملیات
بازی دراز به دیار
حق می شتابد

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعید تشکری
زاده

شہید داکٹر مصطفیٰ چمران

شہادت 60/3/31

عملیاتهای سال 1360

7	بازي دراز	60/2/1	کرمانشا ه	سرپل ذهاب- بازي دراز	مشترك	مشترك
8	امام علي (ع)	60/2/31	خوزستا ن	سوسنگرد-تپه الله اكبر	مشترك	مشترك
9	فرمانده كل قوا	60/3/21	خوزستا ن	دارخوين	سپاه	سپاه
10	روح الله خميني كبير	60/4/11	کرمانشا ه	نوسود	مشترك	مشترك
11	رجايي ، باهنر	60/6/11	کرمانشا ه	سرپل ذهاب- بازي دراز	مشترك	مشترك
12	ثامن الائم	60/7/5	خوزستا ن	شمال آبادان	مشترك	مشترك
13	طريق القدس	60/9/8	خوزستا ن	بستان	مشترك	مشترك
14	كاني سخت	60/9/9	ايلام	مهران-پاسگاه كاني سخت	سپاه	سپاه
15	مطلع الفجر	60/9/20	کرمانشا	گیلان غرب- شاک	مشترك	مشترك

غاز پیروزی های غرور آفرین

پس از موفق نبودن 4 عملیات در چهار ماهه اول جنگ ، روحیه یاس بر اردوی خودی سایه افکند و امید به یافتن راه حل نظامی برای جنگ از بین رفت

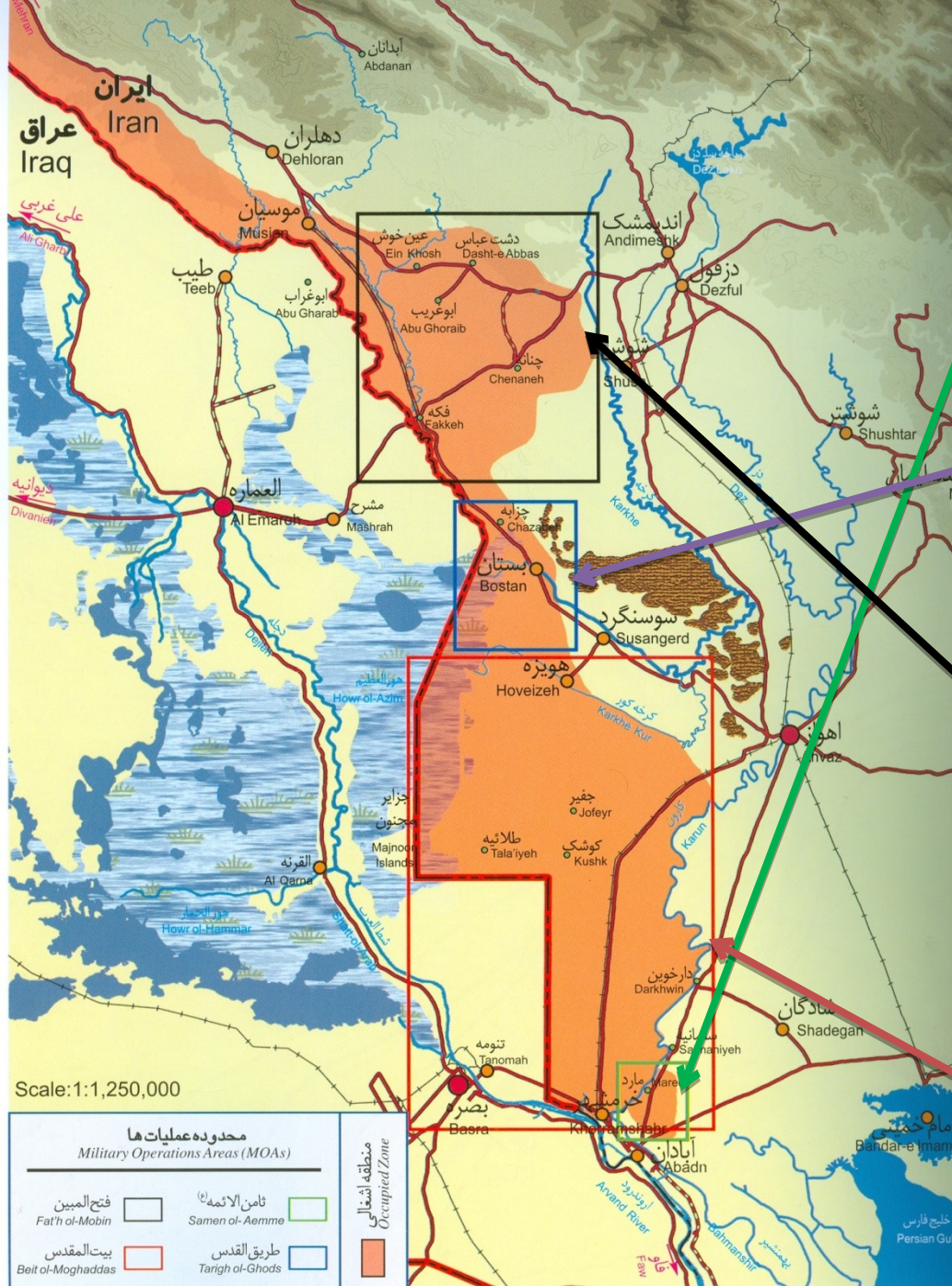
در این هنگام نیروهای انقلابی مشکل گشا شدند و با اجرای عملیاتی محدود ، { عملیات امام مهدی (عج) 26 اسفند 1359 } شکستن بن بست جنگ را نوید دادند/

استراتژی نظامی جدید = مبتنی بر اصول و مبانی انقلابی ترکیب دو سازمان رزم ارتش و سپاه اندیشه کلاسیک ، تجهیزات و سازمان ارتش + خلاقیت و ابتکار ، خطرپذیری و تجهیزات رزمی سبک سپاه

چهار ماه دوم جنگ = دوره نقد گذشته و پایه ریزی استراتژی جدید

ترکیب عملیاتیهای نامنظم (چریکی) و ایدایی با نوعی عملیات با ویژگی اتکا به نیروهای داوطلب

انگیزه های انقلابی و تکلیف شرعی

شکست
حصار آبادا
ن

60/7/5

عملیات طریق
القدس

آزادی
بستان

60/9/8

عملیات فتح
المبین

61/1/2

عملیات بیت
المقدس

61/2/1

0

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعید تشکری

زاده

عملیات ثامن الائمه 5 و 60/7/6
شکست حصر آبادان
تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعیدتشکری زاده

عمليات ثامن الائمه

60/7/6 و 5

شکستن محاصره آبادان

**-بازپس گیری ساحل
شرقی رودخانه کارون
-خارج کردن آبادان از
محاصره یکساله**

**۱۵۰-آزادسازی بیش از
کیلومتر مربع از اراضی
اشغال شده توسط ارتش
عراق**

کلاسیک ترین عملیات

نیروهای ایرانی در طول جنگ که کاملاً بر پایه اصول نظامی بود

شهید جهان
آرا

شهید
فکوری

شهید
فلاحی

شهید
نامجو

شهید کلاه
دوز

شهادت مهر 1360 فاجعه سقوط
هواپیمای C130

عملیات لریق القدس

9/8 تا
1360/9/13
از اسارتی بستان

آزادسازی بستان و
۷۰ روستای منطقه و
۵ پاسگاه مرزی
- تصرف مناطق الله
اکبر و تنگه جزابه

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعید تشکری
زاده

عملیاتهای سال 1361

19	فتح المبین	61/1/2	خوزستان	غرب شوش- دزفول	مشترك	مشترك
20	بيت المقدس	61/2/1 0	خوزستان	هویزه- خرمشهر	مشترك	مشترك
21	پشتیبانی بیت المقدس	61/2/1 0	خوزستان	فکه	مشترك	مشترك
22	حسین بن علی	61/2/2 6	ایلام	ارتفاع میمک	سپاه	سپاه
23	رمضان	61/4/2 3	بصره	شرق بصره	مشترك	مشترك
24	ثارالله	61/5/1 5	کرمانشاه	قصر شیرین-ارتفاع باباها دی	سپاه	سپاه
25	مسلم بن عقیل	61/7/9	کرمانشاه	سومار	مشترك	مشترك

Scale: 1:500,000

Parties' Strengths

استعداد قوای طرفین

بستان

تپه های رملی
Sand Dunes

اهواز
Ahvaz

کرخه
Karkheh

دز
Dez

شوش
Shush

دزفول
Dezful

اندیمشک
Andimeshk

سپتون
Septun

دشت عباس
Dasht-e Abbas

عین خوش
Ein Khosh

چم ساری
Chamsari

ربوط
Rabut

چم هندی
Cham Hendi

سمیده
Someydeh

جبل فوچی
Jabal Fowghi

چکانه
Chenaneh

برقازنه
Borqazeh

فکه
Fakkeh

میشداغ
Mishdagh

رقابیه
Reqabieh

دوسلک
Dosalak

ابو صلیبی خات
Abu Salibi Khat

علی گره زده
Ali Gereh Zad

شاوریه
Shavariyeh

نادر پل
Naderi Bridge

خوارزمآباد
Khorramabad

دریاچه سد دز
Dez Lake

XX
قدس
Qods

XX
نصر
Nasr

XX
فجر
Fajr

XXX
کربلا
Karbala

XX
فتح
Fath

XX
چم ساری
Chamsari

XX
چم هندی
Cham Hendi

XX
سمیده
Someydeh

XX
جبل فوچی
Jabal Fowghi

XX
چکانه
Chenaneh

XX
برقازنه
Borqazeh

XX
فکه
Fakkeh

XX
میشداغ
Mishdagh

XX
رقابیه
Reqabieh

XX
دوسلک
Dosalak

XX
ابو صلیبی خات
Abu Salibi Khat

XX
علی گره زده
Ali Gereh Zad

XX
شاوریه
Shavariyeh

XX
سپتون
Septun

XX
دشت عباس
Dasht-e Abbas

XX
عین خوش
Ein Khosh

XX
چم ساری
Chamsari

XX
ربوط
Rabut

XX
چم هندی
Cham Hendi

XX
سمیده
Someydeh

XX
جبل فوچی
Jabal Fowghi

XX
چکانه
Chenaneh

XX
برقازنه
Borqazeh

XX
فکه
Fakkeh

XX
میشداغ
Mishdagh

XX
رقابیه
Reqabieh

XX
دوسلک
Dosalak

XX
ابو صلیبی خات
Abu Salibi Khat

XX
علی گره زده
Ali Gereh Zad

XX
شاوریه
Shavariyeh

XX
سپتون
Septun

XX
دشت عباس
Dasht-e Abbas

XX
عین خوش
Ein Khosh

XX
چم ساری
Chamsari

XX
ربوط
Rabut

XX
چم هندی
Cham Hendi

XX
سمیده
Someydeh

XX
جبل فوچی
Jabal Fowghi

XX
چکانه
Chenaneh

XX
برقازنه
Borqazeh

XX
فکه
Fakkeh

XX
میشداغ
Mishdagh

XX
رقابیه
Reqabieh

XX
دوسلک
Dosalak

XX
ابو صلیبی خات
Abu Salibi Khat

XX
علی گره زده
Ali Gereh Zad

XX
شاوریه
Shavariyeh

XX
سپتون
Septun

XX
دشت عباس
Dasht-e Abbas

XX
عین خوش
Ein Khosh

XX
چم ساری
Chamsari

XX
ربوط
Rabut

XX
چم هندی
Cham Hendi

XX
سمیده
Someydeh

XX
جبل فوچی
Jabal Fowghi

XX
چکانه
Chenaneh

XX
برقازنه
Borqazeh

XX
فکه
Fakkeh

XX
میشداغ
Mishdagh

XX
رقابیه
Reqabieh

XX
دوسلک
Dosalak

XX
ابو صلیبی خات
Abu Salibi Khat

XX
علی گره زده
Ali Gereh Zad

XX
شاوریه
Shavariyeh

XX
سپتون
Septun

XX
دشت عباس
Dasht-e Abbas

XX
عین خوش
Ein Khosh

XX
چم ساری
Chamsari

XX
ربوط
Rabut

XX
چم هندی
Cham Hendi

XX
سمیده
Someydeh

XX
جبل فوچی
Jabal Fowghi

XX
چکانه
Chenaneh

XX
برقازنه
Borqazeh

XX
فکه
Fakkeh

XX
میشداغ
Mishdagh

XX
رقابیه
Reqabieh

XX
دوسلک
Dosalak

XX
ابو صلیبی خات
Abu Salibi Khat

XX
علی گره زده
Ali Gereh Zad

XX
شاوریه
Shavariyeh

XX
سپتون
Septun

XX
دشت عباس
Dasht-e Abbas

XX
عین خوش
Ein Khosh

XX
چم ساری
Chamsari

XX
ربوط
Rabut

XX
چم هندی
Cham Hendi

XX
سمیده
Someydeh

XX
جبل فوچی
Jabal Fowghi

XX
چکانه
Chenaneh

XX
برقازنه
Borqazeh

XX
فکه
Fakkeh

XX
میشداغ
Mishdagh

XX
رقابیه
Reqabieh

XX
دوسلک
Dosalak

XX
ابو صلیبی خات
Abu Salibi Khat

XX
علی گره زده
Ali Gereh Zad

XX
شاوریه
Shavariyeh

XX
سپتون
Septun

XX
دشت عباس
Dasht-e Abbas

XX
عین خوش
Ein Khosh

XX
چم ساری
Chamsari

XX
ربوط
Rabut

XX
چم هندی
Cham Hendi

XX
سمیده
Someydeh

XX
جبل فوچی
Jabal Fowghi

XX
چکانه
Chenaneh

XX
برقازنه
Borqazeh

XX
فکه
Fakkeh

XX
میشداغ
Mishdagh

XX
رقابیه
Reqabieh

XX
دوسلک
Dosalak

XX
ابو صلیبی خات
Abu Salibi Khat

XX
علی گره زده
Ali Gereh Zad

XX
شاوریه
Shavariyeh

XX
سپتون
Septun

XX
دشت عباس
Dasht-e Abbas

XX
عین خوش
Ein Khosh

XX
چم ساری
Chamsari

XX
ربوط
Rabut

XX
چم هندی
Cham Hendi

XX
سمیده
Someydeh

XX
جبل فوچی
Jabal Fowghi

XX
چکانه
Chenaneh

XX
برقازنه
Borqazeh

XX
فکه
Fakkeh

XX
میشداغ
Mishdagh

XX
رقابیه
Reqabieh

XX
دوسلک
Dosalak

XX
ابو صلیبی خات
Abu Salibi Khat

XX
علی گره زده
Ali Gereh Zad

XX
شاوریه
Shavariyeh

XX
سپتون
Septun

XX
دشت عباس
Dasht-e Abbas

XX
عین خوش
Ein Khosh

XX
چم ساری
Chamsari

XX
ربوط
Rabut

XX
چم هندی
Cham Hendi

XX
سمیده
Someydeh

XX
جبل فوچی
Jabal Fowghi

XX
چکانه
Chenaneh

XX
برقازنه
Borqazeh

XX
فکه
Fakkeh

XX
میشداغ
Mishdagh

XX
رقابیه
Reqabieh

XX
دوسلک
Dosalak

XX
ابو صلیبی خات
Abu Salibi Khat

XX
علی گره زده
Ali Gereh Zad

XX
شاوریه
Shavariyeh

XX
سپتون
Septun

XX
دشت عباس
Dasht-e Abbas

XX
عین خوش
Ein Khosh

XX
چم ساری
Chamsari

XX
ربوط
Rabut

XX
چم هندی
Cham Hendi

XX
سمیده
Someydeh

XX
جبل فوچی
Jabal Fowghi

XX
چکانه
Chenaneh

XX
برقازنه
Borqazeh

XX
فکه
Fakkeh

XX
میشداغ
Mishdagh

XX
رقابیه
Reqabieh

XX
دوسلک
Dosalak

XX
ابو صلیبی خات
Abu Salibi Khat

XX
علی گره زده
Ali Gereh Zad

XX
شاوریه
Shavariyeh

XX
سپتون
Septun

XX
دشت عباس
Dasht-e Abbas

XX
عین خوش
Ein Khosh

XX
چم ساری
Chamsari

XX
ربوط
Rabut

XX
چم هندی
Cham Hendi

XX
سمیده
Someydeh

XX
جبل فوچی
Jabal Fowghi

XX
چکانه
Chenaneh

XX
برقازنه
Borqazeh

XX
فکه
Fakkeh

XX
میشداغ
Mishdagh

XX
رقابیه
Reqabieh

XX
دوسلک
Dosalak

XX
ابو صلیبی خات
Abu Salibi Khat

XX
علی گره زده
Ali Gereh Zad

XX
شاوریه
Shavariyeh

XX
سپتون
Septun

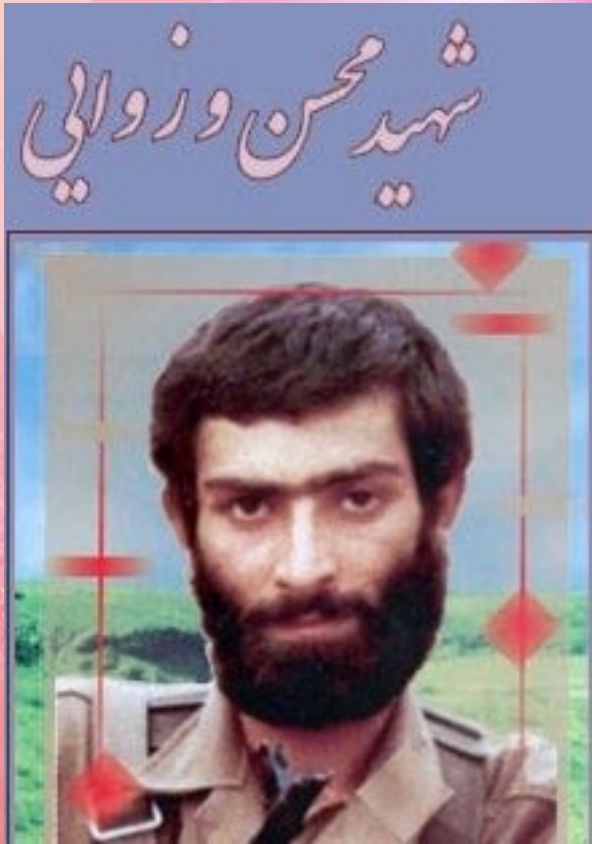
XX
دشت عباس
Dasht-e Abbas

XX
عین خوش
Ein Khosh

XX
چم س

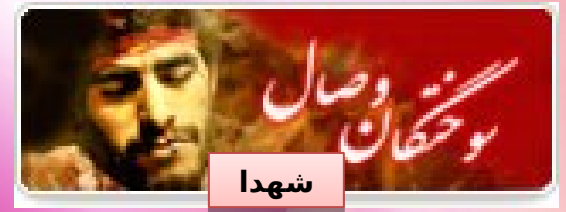
سرھنگ یاسدار سعیدتشکری زاده

فتح المبين

شهید محسن وزوایی : دانشجوی
مسلمان پیرو خط امام /
دانشجوی دانشگاه صنعتی شریف
از فاتحین سفارت آمریکا
شهادت : 02/10//1361

فتح المبين

شهيد عباس زارع
شحنه

بیت المقدس

آزادسازی خرمشهر و منطقه هویزه و پادگان حمید -انهدام ۲۰ درصد از ارتش عراق -به اسارت درآمدن 19000 نفر از عراقی ها -آزادسازی 380 کیلومترمربع از مناطق اشغال شده -عقب نشینی گسترده نیروهای عراق از استان خوزستان و موضعگیری آنها در اطراف شهر بصره جهت مقابله با عملیات احتمالی نیروهای ایرانی المقدس با فاصله ای اندک از عملیات فتح المبین فرصت هرگونه برنامه ریزی و عکس العملی را از عراق سلب نموده بود

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعیدتشکری زاده

جلسہ پنجم

کجاں میرور کجاں اوعا...

عملیاتهای سال 1362

28	والفجر 1	62/1/21	ميسان	جبل فوقی	مشترك	ارتش
29	والفجر 2	62/4/29	اريل	چومان مصطفى	مشترك	مشترك
30	والفجر 3	62/5/7	ايلام	مهران	مشترك	مشترك
31	والفجر 4	62/7/28	سليمانيه	پنجوين	مشترك	مشترك
32	تحرير القدس	62/11/2	سليمانيه	دربنديخان-شاخ	سپاه	سپاه
33	والفجر 5	62/11/29	ايلام	مهران	سپاه	سپاه
34	والفجر 6	62/12/2	ايلام	دهلران- ارتفاع چيلات	سپاه	سپاه
35	خير	62/12/3	بصره- ميسان	هورالهويه- پاسگاه زيد	مشترك	مشترك

1-فرماندهی امام راحل(ره) با
حذف بنی صدر

2-حذف تفکر لیبرال ها در
تصمیم گیری و رویکرد کلاسیک
به جنگ

3- تجهیز گروههای مردمی
بسیج

4-وحدت بین ارتش و سپاه

مهمترین
عوامل
افزایش توان
دفاعی
نیروهای مسلح
ایران
برای مقابله با
دشمن
پس از شکست
های اولیه

عقب نشیمنی از دشت ها و
استقرار نیرو در ارتفاعات
مرزی

تمرکز نیرو در شرق بصره

تغییر استراتژی از تهاجمی
به دفاعی

ایجاد موانع پیچیده و
گسترده

تلاش بین المللی برای
مجاب کردن ایران به توقف
حملات

اقدامات
عراق پس از
عملیات
بیت
المقدس

1- فقدان هرگونه قطعنامه یا طرح صلح پیشنهادی که از تضمین بینالمللی برخوردار و تأمینکننده خواسته‌های به حق جمهوری اسلامی ایران باشد.

2- وجود 2500 کیلومترمربع خاک ایران در دست دشمن.

3- وجود تعداد قابل ملاحظه‌ای اسیر ایرانی در دست دشمن

4- هیچ گونه شواهد و قرائن دال بر تغییر اراده و نیت جنگطلبی و تجاوزکاری دشمن (بلکه وجود خوی تجاوزکارانه در صدام و عدم پذیرش قرارداد 1975) وجود نداشت

5- فقدان اطمینان و تضمین از نظر کارشناسی نظامی برای پدافند از مناطق آزاد شده و ضرورت پیشروی قوای نظامی ایران برای تأمین دفاع شهرها و مناطق مرزی کشور

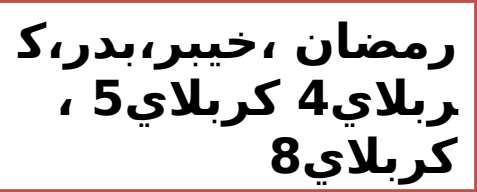
تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعید تشکری

زاده

دلایل
ادامه
جنگ پس
از عملیات
بیت
المقدس

از زمان حمله عراق به ایران تا
فتح خرمشهر تنها يك قطعنامه
درباره جنگ ایران و عراق توسط
سازمان ملل صادر شد (قطعنامه
479)

در حالی که برای حمله عراق به
کویت در طول 4 ماه 12 قطعنامه
پی در پی صادر شد

The map illustrates the strategic situation around Basra, Iraq, and its proximity to Iran. Key elements include:

- Geographical Features:** The Tigris River (Nahr-e Aras) flows along the border. The Fish Channel (Kanal-e Piroosh Mahi) is shown crossing the river.
- Towns and Locations:** Basra (Baserah), Tanomah (Tanomah), Abolhasib (Abol Khasib), Shalamcheh (Shalamcheh), Zeyd (Zeyd), and Khorramshahr (Khormashahr) are marked.
- Military Positions:** Numerous symbols represent military units. Some are labeled with numbers (e.g., 94, 418, 6, 3, 104, 34, 10, 8, 12, (-)15, (-)4, (-)2, 5, 3, 9, 11) and others with letters (X, XX).
- Arrows:** Green arrows indicate the direction of military movements or attacks across the region.
- Other Labels:** "ایستگاه آهو" (Istgah-e Ahu), "قدس Ghods (+)", "فجر Fajr (+)", "ایستگاه حسینیّه Istgah-e Hoseiniyeh", "فتح Fath (+)", "نصر Nasr (+)", "شلمچه Shalamcheh", "شط العرب Shatt ol-Arab", "نهر عارض Nahr-e Araz", "خرمشهر Khormashahr".

23 تیر ماه 1361

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعیدتشکری
زاده

موفقیت نیروهای ایرانی در محاصره بصره و شکست در نفوذ و
تصرف آن شهر

عملیات
رمضان

پایان دادن به جنگ

یافت غرامت از عراق

کردن مردم عراق از قید رژیم بعث

سه دلیل
اساسی
ایران برای
ورود به
خاک عراق
در عملیات
رمضان

شرایط امام خمینی برای پایان جنگ

- 1- عقب نشینی عراق به مرزهای بین المللی
- 2- اعلام متجاوزبودن صدام توسط سازمان ملل و تنبیه وی
- 3- آزادی اسرای جنگ
- 4- جبران خسارات وارد شده به ایران

عملیات خیبر

(12/3 تا 62/12/22)

در محور شمالی
عملیات (العزيز) نیروهای
ایرانی توانستند خود را به
رودخانه دجله رسانده و
تردد خودروهای راه بصره
به بغداد را قطع کنند
-تصرف دو جزیره مجنون به
مساحت ۱۶۰ کیلومتر مربع
-تصرف ۵۰ حلقه چاه نفت
-استفاده گسترده عراق از
سلاح شیمیایی
-شروع جنگ نفت کشها

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعیدتشکری
زاده

عملیات خیبر به استعداد 220 گردان سپاه در هور الهویزه و جزایر مجنون و 63 گردان ارتش در پاسگاه زید با سازماندهی قرارگاه های عملیاتی نجف و کربلا و پشتیبانی قرارگاه نوح در ساعت 21 و 30 دقیقه روز 3 اسفندماه 1362 و با رمز «یا رسول الله(ص)» آغاز شد.

در مجموعه محورهای عملیاتی خیبر، دو جزیره مجنون شمالی و جنوبی، دکل های فشار قوی برق دکل های تقویتی رادیو و تلویزیون، تأسیسات و کارخانه های کاغذ سازی و چاه های نفت عراق قرارداشت. ضمن عملیات خیبر چند عملیات انحرافی و فریب در مناطق دیگر انجام شد. **در مرحله نخست عملیات بجز در محور زید** پیشروی در سایر محورها خوب انجام شد به طوری که در روز چهارم عملیات گروهی از نیروها در ورود به شهر القرنه عراق با استقبال مردم شیعه آنجا مواجه شدند.

در محور العزیر(شمالی) نیز نیروها خود را به رودخانه دجله رساندند و دو جزیره مجنون نیز به راحتی در اختیار ما قرار گرفت. در مرحله دوم عملیات، محور جزایر مجنون و طلائیه به منظور الحاق و پیشروی به سمت «نشوه» در نظر گرفته شد، اما به دلایلی پیشروی صورت نگرفت و دشمن به شکل گسترده ای اقدام به استفاده از بمبهای شیمیایی کرد و ما فقط موفق به حفظ جزایر شدیم

در مرحله سوم عملیات که بیشتر به منظور دفع فشارهای دشمن به جزایر مجنون جنوبی به اجرا درآمد، طی 72 ساعت پاتک، دشمن نزدیک به یک میلیون گلوله توپ و خمپاره شلیک کرد. تهیه و تنظیم: سرویس پاسدار سعیدتشکری در مجموع این عملیات در منطقه ای به وسعت 1180 کیلومتر انجام شد که

شهید ابراهیم ہمت

شهید محمد ابراهیم ہمت / عملیات
خیبر 62/12/24

شهید مرتضی تشکری زاده / عملیات خیبر
62/12/4
به همراه خسرو تشکری زاده

تهیه و تنظیم:
سرهنگ پاسدار سعیدتش

عملیاتهای سال 1363

3 6	عاشورا	63/7/25	ایلام	میمك	مشترك	سپاه
3 7	بدر	63/12/2 0	بصره- ميسان	هورالھویزه- دجله	مشترك	سپاه

عملیات بدر

12/20 تا 1363/12/26

پیشروی کم نیروهای
ایرانی در مواضع عراق
تا شرق دجله و ناکامی
در عبور از آن
- ناتوانی آتشباری
مناسب نیروهای ایرانی
به نیروهای عراق به
دلیل کمبود امکانات
- عقب نشینی از نیمی از
مناطق متصرف شده بعد
از یک هفته
- شروع جنگ شهرها

جلسه ششم

عملیاتهای سال 1364

38	قدس 1	64/3/5	ميسان	هورالھويزه-ابوليله	سپاه	سپاه
39	ظفر 1	64/3/15	ايلام	ميمك ارتفاع فصيل	مشترك	سپاه
40	قدس 2	64/4/6	ميسان	هورالھويزه-پاسگاه البيضة	سپاه	سپاه
41	قدس 3	64/4/20	ايلام	دهلران-غرب رودخانه ميمه	سپاه	سپاه
42	قادر	64/4/23	اريل	سيدكان	مشترك	ارتش
43	قدس 4	64/5/2	ميسان	هورالھويزه-ام النهاج	سپاه	سپاه
44	قدس 5	64/5/15	ميسان	هورالھويزه-پاسگاه اليج	سپاه	سپاه
45	عاشورا 2	64/5/24	ايلام	مهران-ارتفاع چنگوله	سپاه	سپاه
46	عاشورا 3	64/5/25	ايلام	مهران	سپاه	سپاه
47	عاشورا	64/7/30	ميسان	هورالھويزه-غرب ام النهاج	سپاه	سپاه
48	والفجر 8	64/11/20	بصره	فاو	سپاه	سپاه
49	بشتياني	64/11/20	بصره	ام الدصاير	سپاه	سپاه

شهدای عملیات خیبر

زاده

عملیات والفجر 8

64/11/20

تصرف شهر فاو،
راس البیشه، جاده فاو
- بصره

- قطع دسترسی
عراق به خلیج فارس
- گسترده ترین

استفاده از سلاح های
شیمیایی در طول
جنگ از جانب ارتش

عراق
- اسارت ۳۰۰۰ سرباز

عراقی توسط
نیروهای ایرانی

- طولانی ترین
عملیات (۷۵ روز)

- ساخت پل «بعثت» با
استفاده از ۵۰۰۰ لوله

800 کیلومتر
مربع

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعید تشکری
زاده

عملیات والفجر 8 در 20 بهمن ماه 1364 شروع شد
طولانی ترین عملیات دوران جنگ بود که 75 روز طول
کشید و تنها عملیات مهمی بود که توانستیم منطقه
بسیار مهمی از خاک عراق را به تصرف خود در بیاوریم. یعنی
در والفجر 8 ارتباط دریایی عراق با خلیج فارس قطع شد.
مثلاً فاو به طور کامل به تصرف ایران در آمد. بعد از
عملیات بیت المقدس چنین هدفی در دستور کار جمهوری
اسلامی بود؛ یعنی بعد از فتح خرمشهر اینکه ما جنگ را چگونه
تمام بکنیم یکی از مسائل بسیار مهم بود، و وقتی که قرار شد
برای ختم جنگ ما از مرز عبور بکنیم اینکه کجای عراق را
بگیریم که تأثیر تعیین کننده در جنگ داشته باشد یکی از
مسائل مهم بود

عملیات **پشتیبانی** والفجر 8 با عبور غواصان لشکرهای 21 امام رضا (ع)، لشکر ده سیدالشهداء (ع) و تیپ الغدير استان یزد از اروندرود و حمله به مواضع عراقی ها در جزیره ام الرصاص در ساعت ده شب با رمز یا زهرا انجام شد

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعید تشکری
زاده

فشار یگانهای عمل کننده در جزیره ام الرصاص و تصرف اهداف به حدی بود که دشمن احساس خطر نموده ویگانهای خود را از شهر فاو به منطقه عمومی بصره منتقل نمود و به خیال اینکه فلش اصلی عملیات شهر بصره میباشد فشار خود را بر رزمندگان یگانهای درگیر در منطقه افزایش دادند. پاتکهای دشمن در روز 21 و 22 بهمن با تامین نیرو از طریق جزایر ام البابی شرقی و غربی و آتشباری سنگین شروع شد و رزمندگان با تمام توان دشمن را در جزیره ام الرصاص سرگرم نموده و غواصان سایر یگانها با عبور از اروند عملیات اصلی را با حمله به مواضع دشمن در شهر فاو آغاز نمودند.

لایل انتخاب
منطقه فاو

1- امکان حفظ منطقه
در مقابل پاتک های پس
از عملیات

2- قطع کامل ارتباط
عراق با دریا

3- امکان کاملاً مناسب
برای آتشباری به عقبه
دشمن

4- کاهش فشار سیاسی
ناشی از ناموفق بودن
نسبی چند عملیات قبلی

از 3 طرف
آب

باتلاقی
بودن

رودخانه اروندر

IRAN

IRAQ

Arvand Rood

Persian Gulf

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعیدتشکری
زاده

مشکلات عملیات والفجر 8

1- عبور
از
رودخانه

وضعیت جذر
ومد

وضعیت
موانع

سنگرهای بتنی
ب شکل

موانع
خورشیدی

احتمال هوشیار
شدن دشمن

عکسهای هوایی
هفتگی

رادارهای
رازیت

دکلهای 42 متری
دیدبانی

2-
پشتیبان
ی

75 روز مقاومت

غواصان در عملیات والفجر
سرهنگ پاسدار سعید تشکری
تهیه و تنظیم: راده

رودخانه اروند

پذیرای از دریا برای 4 بار جزر و مد در شب

هر 6 ساعت تغییر مسیر حرکت آب به
سمت دریا

سرعت آب 10 کیلومتر
در ساعت در حالت جزر
و مد

عرض رودخانه بین 500 متر تا
2000 متر

در حالت مد اروند رود ، رودهای فرعی

به مدت دوماه شبها هر 15 دقیقه یکبار علامتهای میله
های نشانه دار فرو کرده در آب با ذکر ساعت و تاریخ
ثبت میشود

An aerial photograph showing a wide river flowing from the top left towards the bottom right. A thin yellow line runs parallel to the river's left bank. The area to the left of the river is densely packed with buildings and roads, while the area to the right is more open with some vegetation and scattered structures. The word 'فلو' is written in red in the lower-middle part of the image.

فلو

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعیدتشکری
زاده

طابق مقدم درگیری در فاو نزدیک کارخانه نمک

آرپی جی 7

آرپی جی زن + کمک آرپی جی

سلاحی پرمصرف در 8 سال دفاع مقدس

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعیدتشکری
زاده

اجرای 500 طرح

مهندسی

برای فریب دشمن در

محورهای دیگر عملیاتی

ت دو اسکله و شناور برای ان
مامیون ها و تانک در سه دقیقه

آثار

1- تغییر توازن سیاسی و نظامی
به سود ایران

2- گسترش حضور ایران در خلیج
فارس

3- اثبات ناتوانی عراق به اعراب

4- ورود مستقیم آمریکا به صحنه
درگیری

5- کاهش شدید قیمت نفت
(توطئه غربی)

آثار و دستاوردهای الفجر 8

دستاوردها

1- تصرف 800 کیلومتر
مربع

2- 700 نفر اسیر و 50 هزار کشته
و مجروح عراقی

3- انهدام 600 تانک
45/ هواپیما/ 10 هلی کوپتر

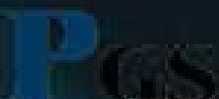
IRAN

کارخانہ نمک

IRAQ

Arvand Rood

Persian Gulf

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعیدتشکری زاده

www.Persiangulfstudies.com

info@persiangulfstudies.com

منطقه عملیاتی
وا لفجر 8
خسرو آباد

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعید تشکری
زاده

**700 اسیر عراقی در عملیات والفجر
از نتایج این عملیات بود**

مصمیم ارتش عراق ← دفاع متحرك س از شکست در فاو

منطقه حمله	زمان حمله
چوارته (منطقه عملیاتی والفجر 9)	64/12/23
پنجوین	64/12/29
دربندیخان	65/01/10
شرهانی	65/01/18
سومار	65/01/22
سیدکان	65/02/04
جزایر مجنون	65/02/06
فکه	65/02/10
پیچ انگیزه	65/02/19
حاج عمران	65/02/24
مهران {اشغال مهران} در 9 تیر 65 باز پس گیری شد	65/02/27

شهید خسرو رهبری
شهادت 65/2/29

شهید علی اکبر اصغری / اشغال
مهران توسط عراق 65/2/29

جلسه هفتم

شرایط سخت سال 1365

جنگ شهرها در سطح گسترده
حمله به مراکز اقتصادی، صنعتی و نفتی
کاهش بسیار زیاد قیمت نفت تا مرز 4 دلار در هر
بشکه

تداوم جنگ نفتکش ها

وتحرك جديد دشمن در عرصه زميني (دفاع متحرک)
که پس از اشغال اراضی کشور در آغاز جنگ برای نخستین بار صورت می گرفت
جبهه خودی را تحت فشار قرار داده بود.

ماجرای مک فارلین ایران گیت ایران کنتررا

واترگیت

رسوایی واترگیت (Watergate scandal) به وقایعی اطلاق می‌شود که میان سال‌های ۱۹۷۲-۱۹۷۵ در هتلی به همین نام در واشنگتن اتفاق افتاد که منجر به استیضاح و سپس کناره‌گیری **ریچارد نیکسون** رئیس جمهور وقت ایالات متحده آمریکا شد.

در جریان انتخابات ریاست جمهوری ایالات متحده آمریکا تعدادی از مأموران اف‌بی‌آی وارد ساختمان هتل واترگیت محل استقرار ستاد انتخاباتی حزب دموکرات ایالات متحده آمریکا شدند و دستگاه‌های شنود کار گذاشتند و سپس اسناد و مدارکی را برای اهداف مختلف به سرقت بردند. این اقدام غیر قانونی با پیدا شدن یک نوار کاست توسط یک مأمور حراست هتل

TIME

Reagan's Secret Dealings With Iran

معامله
پنهانی
ریگان با
ایران

ماجرای ایران-کنترا
که به ماجرای مک‌فارلین و ماجرای
ایران گیت نیز معروف است.
به تلاش آمریکا برای نزدیک شدن به
ایران از طریق معامله تسلیحاتی با
ایران در سال 1365 (13 اسفند 1365)
توسط ایران افشا شد (باز می‌گردد).
در این ماجرا آمریکا از طریق نفوذ
ایران سعی در آزادسازی گروگان‌های
آمریکایی در لبنان کرد و در ازای آن
برخی قطعات ادوات جنگی و نظامی را
که به واسطه تحریم امکان فروش آنها
به ایران نبود، در اختیار ایران قرار داد.
پول فروش این تسلیحات به طور
پنهانی به ضد انقلابیون نیکاراگوئه
موسوم به کنترا داده می‌شد

اکبر هاشمی رفسنجانی

حسن روحانی

فریدون وزدی نژاد

محمسن رضایی

محمد علی هادی

مهدی هاشمی

امیر حسین موسوی

علی هاشمی

زنجهر قربانی قر

عزت‌الله خلّاسچی

رابرت مک‌فارلین

رونالد ریگان

شیمون پیرز

هاوارد تیپر

الیور نورث

آمیر ام‌نیر

مایکل لدین

یعقوب
نصر وودی

نقش آفرینان ماجرای
ایران گیت

**روز 23 مه 1986 (4 خرداد 1365) مك فارلين و
اوليور نورث همراه با چهار امريكايي ديگر كه
احتمالاً مأمور سيا بودند و همچنين بك دلال
اسرائيلي راهي ايران شدند.**

نقش آقاي منتظري

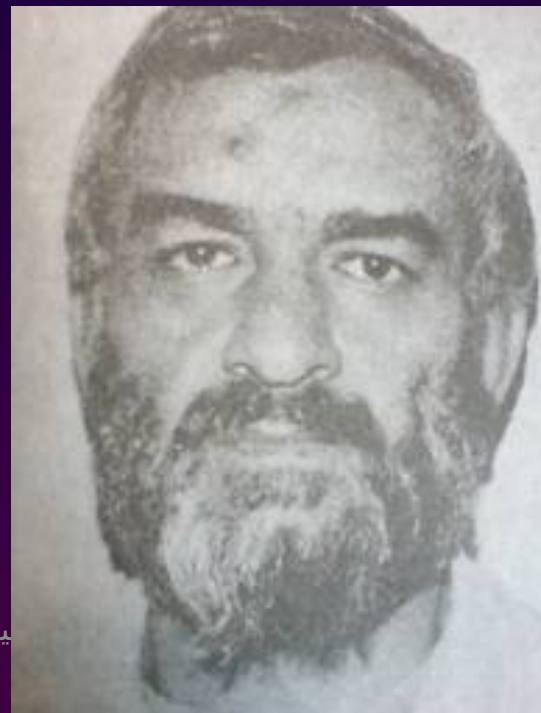
منوچهر قرباني فر
دلال اسلحه

اميد نجف
آبادي

باند مهدي هاشم

پيه و تنظيم: سرهنگ پاسدار سعيد تشکری
زاده

عملیات کربلای 4

برای انجام عملیات کربلای 4
چهار زمین شلمچه، ابوالخصیب، منطقه مقابل
جزیره ام الرصاص و جزیره مینو انتخاب شد.

عملیات کربلای 4

تاریخ عملیات: 65/10/3 ساعت
22/30

مکان عملیات: ابوالخصب - شلمچه
اهداف عملیات: رسیدن به
دروازه های جنوبی صره

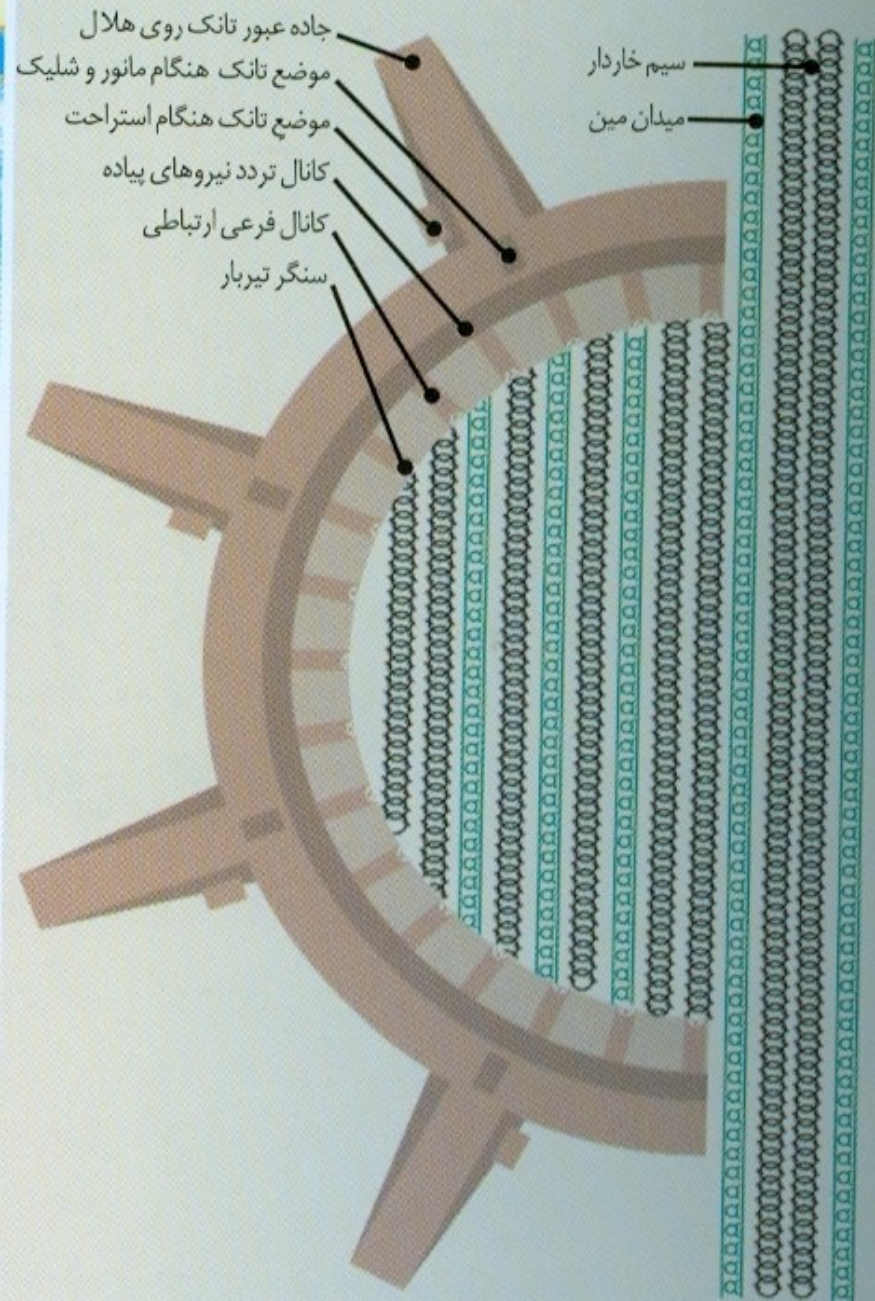
عملیات لو رفته

بویکا اطلاعات داده بود

استحکامات هلالی شکل (نون شکل) ارتش عراق در شلمچه

Scale : 1:250,000

عملیات کربلای 5 65/10/19

تصویب قطعنامه
۵۹۸

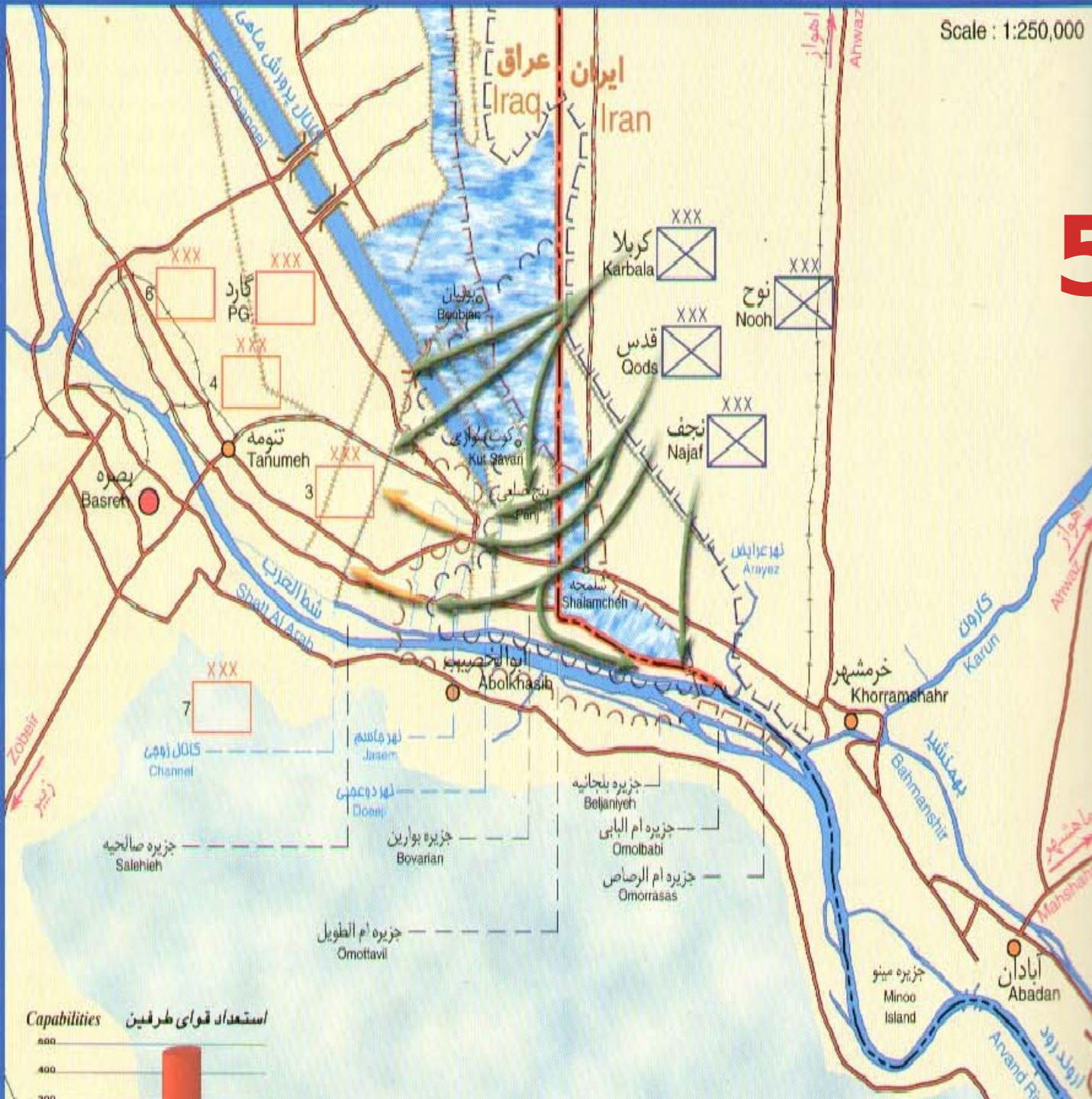
-پیشروی ۱۲
کیلومتری به
سمت بصره

-تصرف ۱۱
قرارگاه ارتش
عراق

-آزادسازی ۱۵۰
کیلومتر از
مساحت ایران

-انهدام ۸۱ تپ و
گردان مستقل
ارتش عراق

-تصرف دریاچه
تمبه و تنظیم
سرهنک پاسدار شهیدشکری زاده

ام تهدید آمیز صد

در صورت فتح بصره اهواز
بمباران شیمیایی میکنیم

بمباران شیمیایی شهر سردشت توسط عراق در هفتم تیر 1366 و شهر حلبچه در 27 اسفند 66 فجیع ترین و وحشتناک ترین تهاجم

اوج جنایت عراق بمباران شیمیایی شهر سردشت در استان آذربایجان غربی بود که در هفتم تیر ماه 66 منجر به شهید و مصدوم شدن بیش از 4500 نفر از مردم این شهر شد.

روستاهای اطراف بانه، شهر حلبچه، روستاهای اطراف مریوان، شهر نودشه، روستاهای اطراف سرپل ذهاب، شهر اشنویه هدف بمباران شیمیایی عراق قرار گرفت است. تنها در تاریخ 66/12/28 در روستاهای منطقه قلعه جی تادزلی با بیش از 300 بمب شیمیایی آنجا را مورد هدف خود قرار دادند.

تراژدی شیمیایی

پلاژدی شیمیایی

نمیه و تنظیم: سر هنگ، باسدار سعیدتشکی

فاجعه حلبچه

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعیدتشکری
زاده

رسان های شیمیایی توسط ع

ساعت ۷ صبح روز سه شنبه ۱۸ مرداد سال ۶۲ : در جریان عملیات والفجر ۲ به طور وسیع و با استفاده از هواپیما در غرب جاده پیرانشهر - رواندوز (علیه رزمندگان)

از 62/5/19 تا 62/9/4 دوازده بار مناطق نظامی و غیرنظامی پیرانشهر، بازی دراز، مریوان، بانه، پنجوین و پاوه (علیه مردم غیرنظامی)

62/8/3 ساعت 5 صبح روستای باینجان از توابع بانه (علیه مردم غیرنظامی)

62/8/16 ساعت 5 عصر منطقه ای بین رود شیلر و ارتفاعات لری (علیه

23/۱۲/1362 در جریان عملیات خیبر (علیه رزمندگان)

19/۱/1364 و 20 منطقه عملیاتی بدر (علیه رزمندگان)

20/11/1364 منطقه عملیاتی والفجر 8 (علیه رزمندگان) 17 بار

23/10/1365 منطقه عملیاتی کربلای 5 (علیه رزمندگان)

7/12/1365 جاده شلمچه بصره (علیه رزمندگان)

7/4/1366 شهر سردشت (علیه مردم غیر نظامی) 7 هزار نفر شیمیایی شدند

ران های شیمیایی توسط عراق

16/7/1366 جبهه سومار (علیه رزمندگان)

21/10/1366 جبهه سردشت (علیه رزمندگان)

27/12/1366 شهر حلبچه (علیه مردم کرد شهر عراقی حلبچه)

10/1/1367 روستای کلایپاوه (علیه مردم کرد لیرلنی)

21/1/1367 شهر مریوان (علیه مردم کرد لیرلنی)

27/1/1367 جبهه فاو (علیه رزمندگان)

4/2/1367 شهر بانه (علیه مردم)

28/2/1367 روستاهای اطراف سردشت (علیه مردم)

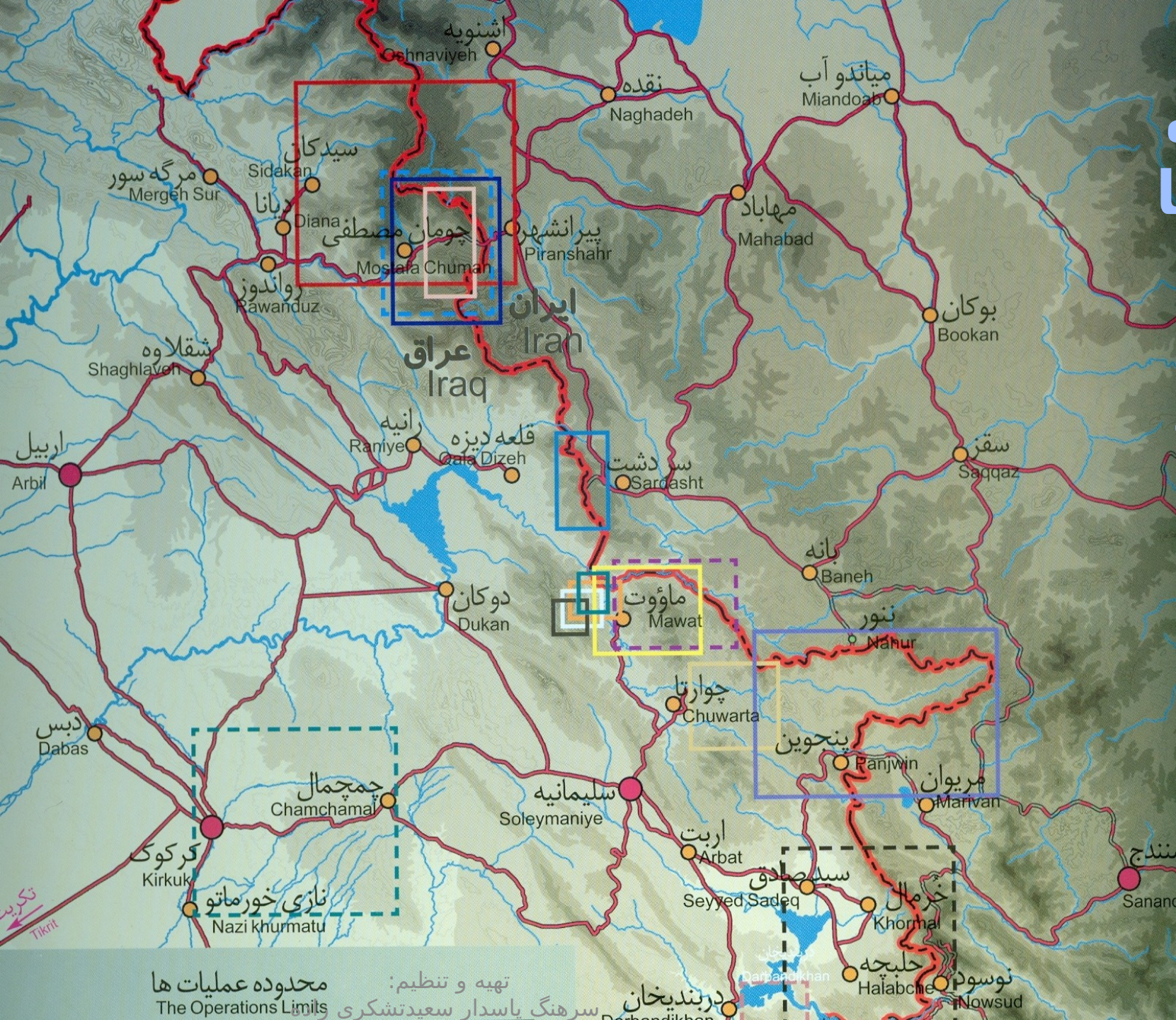
4/4/1367 جزیره مجنون (علیه رزمندگان)

3/5/1367 گیلان غرب و سرپل ذهاب (علیه رزمندگان)

عملیاتهای سال 1365

51	تکمیلی والفجر 8	65/02/0 8	بصره	فاو-کارخانه نمک	سپاه	سپاه
52	کربلای 1	65/04/0 9	ایلام	مهران	سپاه	سپاه
53	کربلای 2	65/06/0 9	اربیل	حاج عمران	سپاه	سپاه
54	کربلای 3	65/06/1 0	فاو	اسکله العمیه	سپاه	سپاه
55	فتح 1	65/07/1 9	کرکوک	کرکوک	سپاه	سپاه
56	فتح 2	65/08/0 4	سلیمانیه	سد دوکان	سپاه	سپاه
57	فتح 3	65/08/2 9	اربیل	زاخو-دهوک	سپاه	سپاه
64	فتح 4 (مرحله 2)	65/12/0 4	اربیل	دیانا	سپاه	سپاه
65	کربلای 7	65/12/1 2 9	اربیل	حاج عمران	ارتش	ارتش

محدوده عملیاتها در جبهه شمالی

تنگ نفتکش ها

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعیدتشکری
زاده

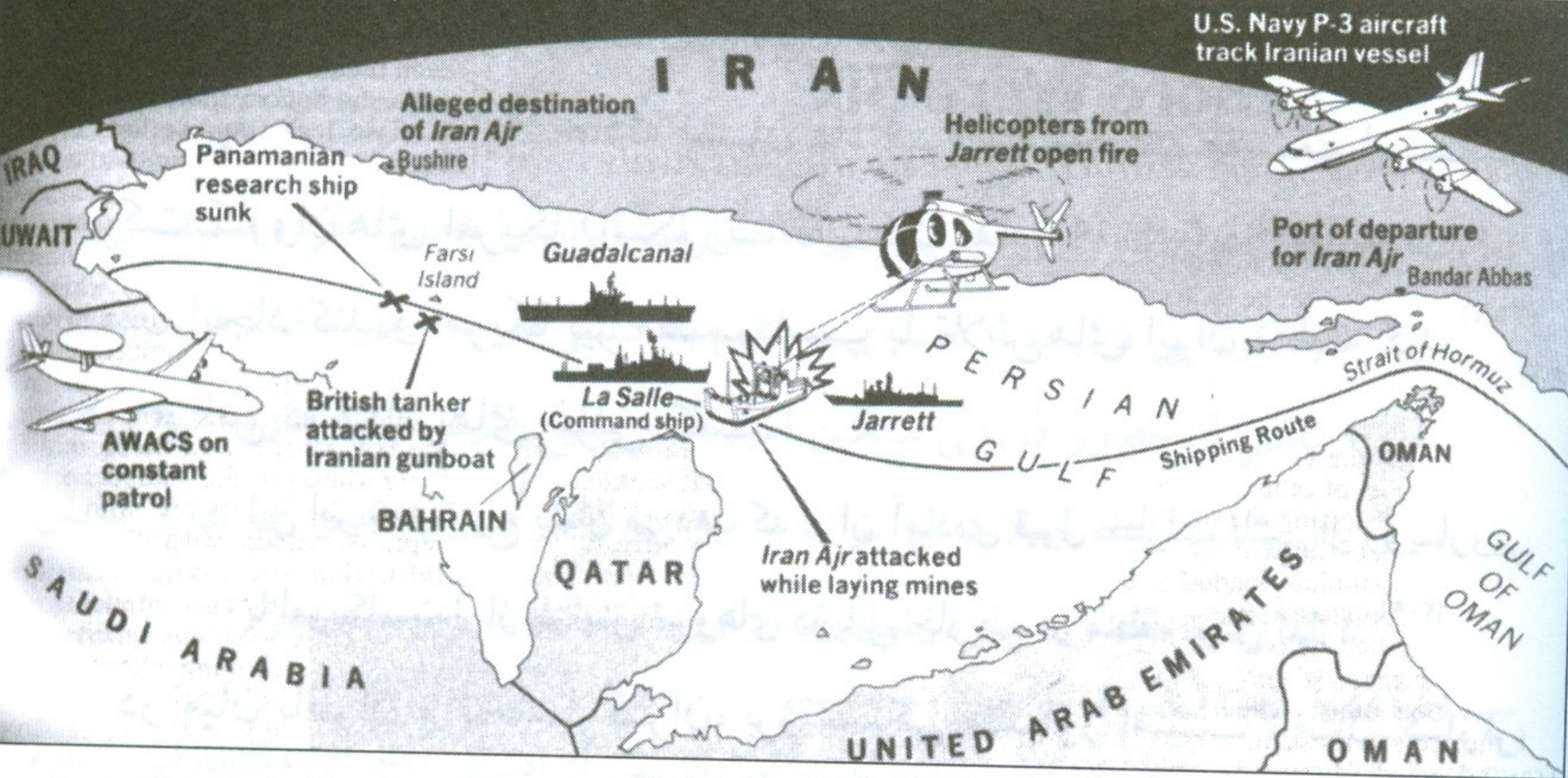
جنگ نفت‌کش‌ها به مجموعه عملیات‌های
نظامی دریایی بین سال‌های ۱۹۸۱ تا ۱۹۸۸ در
خلیج فارس و در طول جنگ ایران و عراق
گویند که طرفین درگیر جنگ و نیروی دریایی
آمریکا (۲۴ ژوئیه ۱۹۸۷ تا ۲۶ سپتامبر ۱۹۸۸) علیه کشتی‌های
تجاری و نظامی یکدیگر به کار می‌بستند.

هدف عراق از به‌راه انداختن این جنگ
جلوگیری از صادرات نفت ایران بود، اما در
این کار شکست خورد. آمریکا نیز در این
جنگ عملیاتی را در راستای ضربه زدن به
ایران و کمک به پیروزی عراق انجام داد.
کشورهای عرب حوزه خلیج فارس نیز سعی
کردند با در انزوا قرار دادن اقتصادی و
سیاسی ایران، به این کشور فشار وارد کنند.
در این درگیریها 543 نفتکش مورد هجوم
قرار گرفت

دوم مرداد 1366

برخورد نفتکش بریجتون به مین در حوالی جزیره
فارسی و تغییر در آرایش حرکت کاروان
نفتکشهای کویت و ناوهای امریکایی محافظ آن
رویداد مهم این روز بود که وضعیت اضطراری را
در کاخ سفید حکمفرما کرد.

برخورد بریجتون به مین افزایش ناگهانی قیمت
نفت و طلا در بازارهای جهانی را به دنبال داشت.
نفتکش بریجتون به مثابه حیثیت آمریکا بود که به
تیر غیبی منفجر شد .

محل حمله هلی کوپترهای امریکایی به کشتی تدارکاتی ایران اجر در خلیج فارس

حدود ساعت ۲۳ - ۱۳۶۶/۶/۳۰

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعیدتشکری
زاده

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعیدتشکری
زاده

تار حمله به کشتی های نفتک

سال مهاجم	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	مجموع
عراق	5	22	16	53	33	66	89	38	322
ایران	0	0	0	18	14	45	92	52	221
مجموع	5	22	16	71	47	111	181	90	543

نیروی دریایی آمریکا در این نبرد مجموعاً ۱۲۷ عملیات دریایی انجام داد و ۱۸۸ کشتی کویتی را که نفت عراق را صادر می کردند اسکورت کرد.

آمار و مشخصات کشتی‌های تجاری و نفت کش مورد حمله‌ی عراق در خلیج فارس در سال ۱۳۶۶

* تاریخ	نام کشتی	مالک کشتی	ظرفیت (تن)	نوع کشتی	محل حمله	خسارت‌ها، توضیحات
۶۶/۱/۱	اوج	ایران	۱۶۲۰۰۰	نفت کش	خلیج فارس	
۶۶/۱/۱	اشیل	لیبریا - در اجاره ایران	۱۲۲۶۶۰	نفت کش	جزیره خارک	حامل نفت ایران از جزیره خارک به سیری
۶۶/۱/۶	پلیکان	با پرچم قبرس	۱۴۰۰۰۰	نفت کش	۵۴ مایلی جزیره خارک	-
۶۶/۱/۱۷	پولیکن	قبرس	-	نفت کش	۱۵۰ کیلومتری خارک	
۶۶/۱/۲۲	لیدی اسکای	قبرس - در اجاره ایران	-	نفت کش	۹۰ مایلی خارک	حامل نفت از خارک به بندرعباس
۶۶/۲/۵	مکاپونیت	لیبریا	۱۴۱۰۰۶	نفت کش	نزدیکی تنگه هرمز	حامل نفت ایران
۶۶/۲/۹	پامیت	پاناما	۸۴۰۰۰	نفت کش	۷۰ مایلی خارک	موتورخانه هدف قرار گرفت.
۶۶/۳/۳۰	تناسیتی	لیبریا	-	نفت کش	۶۰ مایلی بوشهر	-
۶۶/۴/۳	ارباد	ترکیه	-	تجاری	خلیج فارس	۷ نفر مجروح
۶۶/۴/۳	هیرا-۳	ترکیه	۳۰۶۰۰	تجاری	خلیج فارس	
۶۶/۴/۱۰	دنا	ایران	۱۷۶۰۰۷	نفت کش	۵۰ مایلی جزیره خارک	یک موشک به نفت کش اصابت کرد و دچار آتش سوزی شد.
۶۶/۴/۱۵	نیکوس کازانتزاکیس	یونان با پرچم قبرس	۸۷۲۰۰	نفت کش	شمال خلیج فارس	دو موشک به کشتی اصابت کرد.
۶۶/۶/۷	-	-	-	شناور غیر نظامی	دماغه موتف واقع در مسیر لاوان به بوشهر	-

* تاریخ	نام کشتی	مالک کشتی	ظرفیت (تن)	نوع کشتی	محل حمله	خسارت ها، توضیحات
۱۴ ۶۶/۶/۸	شوش	ایران	-	نفت کش	خلیج فارس	موتورخانه هدف قرار گرفت و دچار حریق شد.
۱۵ ۶۶/۶/۸	سوسنگرد	ایران	-	نفت کش	خلیج فارس	-
۱۶ ۶۶/۶/۹	خضرا	ایران	-	یدک کش	کلات (۴۰ مایلی جنوب بوشهر)	یدک کش هدف دو موشک قرار گرفت و به کلی منهدم شد. ۶ نفر کشته شدند.
۱۷ ۶۶/۶/۱۰	بیگ اورنج	قبرس	-	تدارکاتی	نزدیکی خارک	۵ نفر مجروح
۱۸ ۶۶/۶/۱۰	استاررای	-	۱۸۹۰۰۰	نفت کش	۱۲۰ کیلومتری جنوب بوشهر	حمله موشکی به نفت کش و خسارت به مخزن آب شیرین
۱۹ ۶۶/۶/۲۷	-	ایران	-	نفت کش	خلیج فارس	-
۲۰ ۶۶/۷/۳	مرلین	قبرس	۲۱۶۰۰۰	نفت کش	حوالی خارک	از قسمت میانی سیب دید.
۲۱ ۶۶/۷/۴	خبیر	ایران	-	صیادی	آب های ساحلی خلیج فارس	دکل اتاقک های صیادان آسیب دید
۲۲ ۶۶/۷/۵	شیروان	ایران	۴۹۴۳۹	نفت کش	خلیج فارس	موتورخانه دچار آتش سوزی شد
۲۳ ۶۶/۷/۵	کورل اکیپ	قبرس	۱۱۲۸۲۵	نفت کش	بین بندر عباس و خارک	-
۲۴ ۶۶/۷/۵	مالرین	لیبریا	۱۵۰۰۰	نفت کش	جنوب جزیره خارک	-
۲۵ ۶۶/۷/۵	شاتل	-	-	نفت کش	خلیج فارس	-
۲۶ ۶۶/۷/۵	ایران سپاه	ایران	-	باری، گندم	در مسیر لاوان به بوشهر	۱ شهید، ۱ مفقود
۲۷ ۶۶/۷/۷	خارک ۵	ایران	۲۲۷۱۲	نفت کش	۱۱۶ مایلی جزیره خارک	موتورخانه هدف قرار گرفت

* #	تاریخ	نام کشتی	مالک کشتی	ظرفیت (تن)	نوع کشتی	محل حمله	خسارت‌ها، توضیحات
۲۸	۶۶/۷/۹	-	استرالیا در اجاره ایران	-	صیادی	آب‌های ساحلی	از پشت و اتاق کاپیتان هدف قرار گرفت
۲۹	۶۶/۷/۱۰	-	قبرس	-	نفت کش	خلیج فارس	
۳۰	۶۶/۷/۱۰	ستل بلاک	استرالیا در اجاره ایران	-	صیادی	خلیج فارس	۱ کشته، ۲ مجروح
۳۱	۶۶/۷/۱۰	-	ایران	-	صیادی	خلیج فارس	-
۳۲	۶۶/۷/۱۰	-	فلیپین	-	-	۸۰ مایلی خارک	-
۳۳	۶۶/۷/۱۳	شاینینگ استار	قبرس	۲۵۶۲۶۲	نفت کش	نزدیکی جزیره هرمز	دچار آتش سوزی شد
۳۴	۶۶/۷/۱۳	ورلد آدمیرال	کره جنوبی	۲۳۷۳۱۱	نفت کش	نزدیکی جزیره هرمز	۱ مجروح
۳۵	۶۶/۷/۱۳	سی وایز جانت	لیبریا	۵۶۴۷۳۹	نفت کش	نزدیکی جزیره لارک	
۳۶	۶۶/۷/۱۴	لیگاسی	قبرس	۲۶۷۸۹۶	نفت کش	ترمینال جزیره هرمز	
۳۷	۶۶/۷/۱۸	مرلین	قبرس استیجاری	۲۱۶۰۰۰	نفت کش	۷۸ مایلی خارک	یک فروند موشک به کشتی اصابت کرد و دچار حریق شد
۳۸	۶۶/۷/۱۸	روسا	لیبریا	۲۳۹۰۰۰	نفت کش	حوالی جزیره خارک	اصابت موشک که هفت نفر مفقود و ۲۰ نفر مجروح شدند.
۳۹	۶۶/۷/۱۸	میکرنوس	لیبریا	۳۲۰۰۰	نفت کش	خلیج فارس	۲ مفقود الاثر
۴۰	۶۶/۷/۲۰	ماریانتی - ام	یونان ثبت شده در پاناما	۲۱۱۶۶	نفت کش		۱ کشته و ۲ مجروح
۴۱	۶۶/۷/۲۲	پیکاسو	-	-	نفت کش	ترمینال خارک	-
۴۲	۶۶/۷/۲۲	پیکاموس	قبرس	-	نفت کش	لنگرگاه خارک	-

*	تاریخ	نام کشتی	مالک کشتی	ظرفیت (تن)	نوع کشتی	محل حمله	خسارت ها، توضیحات
۴۳	۶۶/۷/۲۹	خارک ۴	ایران	-	نفت کش	لنگرگاه خارک	-
۴۴	۶۶/۸/۱۳	تفتان	ایران	-	نفت کش	اسکله آذرپاد خارک	۲ مجروح
۴۵	۶۶/۸/۲۰	فورچون شیپ	-	-	نفت کش	۲۸۴۲۰۲۵۰۴۳۵	-
۴۶	۶۶/۸/۲۱	فورچون شیپ	-	-	نفت کش	۵۰۵۱ و ۲۸۳۰	-
۴۷	۶۶/۸/۲۱	فورچون شیپ	-	-	نفت کش	۵۰۵۱ و ۲۸۳۰	-
۴۸	۶۶/۸/۲۱	یوسف	ایران	-	شناور	۴ مایلی جزیره لاوان	۲ مجروح
۴۹	۶۶/۸/۲۲	آتش خوار سالواتیال	-	-	-	۵۱-۰۶ و ۵۸-۲۷	در حال اطفاء حریق فورچون شیپ هدف قرار گرفت که ۳ کشته، ۴ مجروح داشت.
۵۰	۶۶/۸/۲۸	//	-	-	-	۵۱-۵۸ و ۲۷۳۷	۱ کشته ۴ مجروح
۵۱	۶۶/۸/۲۸	توچال	ایران	-	نفت کش	۵۱۳۹E و ۲۷-۲۴N	-
۵۲	۶۶/۸/۲۸	توچال	ایران	-	نفت کش	۵۱۳۹E و ۲۷-۲۴N	-
۵۳	۶۶/۹/۶	استیلیکان	پانامایی	-	کشتی	۵۲-۲۴E و ۲۷-۰۲۲	۴ مجروح
۵۴	۶۶/۹/۸	خارک ۴	ایران	-	نفت کش	مسیر خارک به لارک	-
۵۵	۶۶/۹/۱۱	تنی اناکس	قبرس	-	-	۱۲۵ مایلی جزیره خارک	-
۵۶	۶۶/۹/۱۳	اکتبیا	قبرس	-	نفت کش	نزدیکی بویه رأس المطاف	-
۵۷	۶۶/۹/۱۷	الموت ۱۰۲	قبرس	-	نفت کش	۹۰ مایلی مسیر بندر عباس - خارک	-

*	تاریخ	نام کشتی	مالک کشتی	ظرفیت (تن)	نوع کشتی	محل حمله	خسارت ها، توضیحات
۵۸	۶۶/۹/۱۷	می می ام	قبرس	-	کشتی	حوالی بندربوشهر	-
۵۹	۶۶/۹/۱۸	سوسنگرد ۱۱۰۳	ایران	-	نفت کش	۶۵ مایلی جزیره خارک	-
۶۰	۶۶/۹/۱۸	می می ام	قبرس	-	کشتی	حوالی بندربوشهر	-
۶۱	۶۶/۹/۱۹	سوسنگرد ۱۱۰۳	ایران	-	نفت کش	۹۲ مایلی جزیره خارک	-
۶۲	۶۶/۹/۱۹	سوسنگرد ۱۱۰۳	ایران	-	نفت کش	۹۲ مایلی جزیره خارک	۵ نفر مجروح و کاپیتان کشتی کشته شد
۶۳	۶۶/۹/۲۵	تفتان	ایران	-	نفت کش	۸۰ مایلی جزیره خارک سمت ۱۰۷	-
۶۴	۶۶/۹/۲۷	فری اینترپرایز	مالت	-	نفت کش	در مسیر خارک به بندر عباس	-
۶۵	۶۶/۱۰/۱	بورمالیترپرایس	انگلیس	-	نفت کش	ترمینال نفتی لارک	آتش سوزی در مخزن و اصابت ترکش به لوله های نفتی روی عرشه
۶۶	۶۶/۱۰/۱	سی وایز جانت	لیبریا	-	نفت کش	ترمینال نفتی لارک	//
۶۷	۶۶/۱۰/۱	ورلد پتروبراس	لیبریا	-	نفت کش	ترمینال نفتی لارک	آتش سوزی در مخزن و اصابت ترکش به لوله های نفتی روی عرشه
۶۸	۶۶/۱۰/۱	وایت رز	قبرس	-	نفت کش	ترمینال نفتی لارک	فقط به رگبار بسته شد
۶۹	۶۶/۱۰/۱۰	ایران کلام	ایران	-	پدافندی	جزیره خارک	-
۷۰	۶۶/۱۰/۱۰	ایران صداقت	ایران	-	پدافندی	جزیره خارک	۴ شهید، ۸ مجروح
۷۱	۶۶/۱۰/۲۰	خارک ۳	ایران	-	نفت کش	نزدیکی راس المطاف	-

* تاريخ	نام کشتی	مالک کشتی	ظرفیت(تن)	نوع کشتی	محل حمله	خسارت‌ها، توضیحات
۷۲ ۶۶/۱۰/۲۱	یونانیدونچر	پرچم قبرسی	-	نفت کش	لنگرگاه جزیره لاوان	آتش سوزی در مخزن و آسایشگاه و شکاف در بدنه به طول ۳ متر که بر اثر آن دریا هم آتش گرفت
۷۳ ۶۶/۱۱/۲	شیرکوه	ایران	-	نفت کش	۲۸ مایلی جنوب شرقی جزیره خارک	محل اصابت: ۳ متر بالاتر از سمت چپ پاشنه کشتی
۷۴ ۶۶/۱۱/۷	گورل اکیپ	قبرس	-	نفت کش	۲۰ مایلی شمال غربی چراغ رأس المطاف	محل اصابت: جلو کشتی
۷۵ ۶۶/۱۱/۷	گورل اکیپ	قبرس	-	نفت کش	۲۰ مایلی شمال غربی چراغ رأس المطاف	محل اصابت: یک متر قبل از لنگر سمت راست کشتی
۷۶ ۶۶/۱۱/۹	خارک	ایران	-	نفت کش	۲۸/۰۵ شمالی و ۵۱/۱۰ شرقی	محل اصابت: یک متری منتهی الیه سمت چپ پاشنه کشتی
۷۷ ۶۶/۱۱/۱۴	تهران	ایران	-	نفت کش	۲۷۲۳ شمالی و ۵۲۱۹ شرقی	محل اصابت: سمت چپ نزدیکی پل فرماندهی و آسایشگاه
۷۸ ۶۶/۱۱/۱۰	ایران افتخار	ایران	-	-	مسیر خارک بندر عباس	-
۷۹ ۶۶/۱۱/۱۸	خارک ۵	ایران	-	نفت کش		-
۸۰ ۶۶/۱۱/۲۰	شیرکوه	ایران	-	نفت کش	پانزده مایلی پوزه غربی جزیره لاوان	محل اصابت: پاشنه، همراه با آتش سوزی
۸۱ ۶۶/۱۱/۲۶	سلیمان	ایران	-	تدارکاتی	۵۱/۳۴ شرقی و ۲۷۲۵	۴ کشته، مجروح

مأخذ: سند شماره ۳۱۰۰۱۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ، گزارش نیروی دریایی سپاه پاسداران

جلسه هشتم

جنگ نفتکش ها

با حمله عراق به نفتکش‌ها، ایران تحت فشار فزاینده قرار گرفت

۱- کاهش درآمد نفتی از

طریق محدود شدن

۲- افزایش هزینه‌های تولید

و صدور نفت

به دلیل انهدام منابع و پایانه‌های نفتی و افزایش حق بیمه نفتکش‌های خارجی

مشکلات ایران، دلیل حمله عراق به نفتکش‌ها

۳- دسیسه کشورهای صادرکننده نفت به ویژه عربستان و کویت در افزایش صدور نفت و کاهش قیمت آن

این روند تا آنجا که نفت از خلیج فارس قیمت نفت که در سال ۱۳۵۹ بشکهای ۴۱ دلار بود، در سال ۶۳ به ۱۵ دلار و در سال ۱۳۶۵ که یکی از سال‌های بحرانی جنگ بود تا ۴ دلار هم

س (متعلق به ترکیه و حامل نفت ایران) اولین کشتی خارجی نفت
ق بمباران شد. 30 می 1982
له ، عراق به کشتی های ایرانی حمله کرده بود.
۱۹ نفت کش یونانی اسکیمانت در حالی که در حال صادرات نفت
یک فروند موشک اگزوست عراق قرار گرفت و کاملاً از بین رفت

جنگ نفت کش ها وارد مرحله جدیدی شد. عراق با خرید 5 فروند
برانسوی حملات خود را به نفتکش ها و جزیره خارک گسترش دا
ی تلافی و مقابله به مثل شروع به حمله به کشتی های نفت ک
جم کویت و سپس آمریکا استفاده می کردند نمود.

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعیدتشکر
نادر

سه شهید نادر مهدوی و یاران

عصر روز پنجشنبه مورّخه

1366/07/16

گشت زنی در خلیج فارس
انفجار رادار پایگاه ایران توسط
آمریکایی ها

تهاجم هلی کوپتر آمریکایی به
ناوچه ایرانی

قایق حامل شهید آبسالان و شهید
نصرالله شفیعی نیز هدف اصابت
موشک آمریکاییها قرار می گیرد
به سمت ناوچه ایرانی نیز موشک
میزنند که به هدف نمیخورد
شهید کریمی بااستفاده از موشک
استینگر یک فروند هلی کوپتر

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعید تشکری

مهاجمین

ت عربستان در جنگ نفت کش ها

در ۵ ژانویه ۱۹۸۴ عربستان سعودی در جهت فشار بر ایران برای پایان دادن به عملیاتهای نظامی اش در خلیج فارس، یک فروند جنگنده اف-۴ فانتوم را به خلبانی همایون حکمتی و کمک خلبانی سیروس کریمی در خلیج فارس توسط یک فروند جنگنده اف-۱۵ ایگل منهدم ساخت.

ت عربستان در جنگ نفت کش ها

**خلبان شهید (مفقودالثر)
همایون حکمتی**

زمينه هاي صدور قطعنامه 598

تیر 1366 / 20 ژوئیه
1987

1- فتح فاو در بهمن 1364 و عملیات کربلای 5 در دی 1365

تلاش برای نزدیک شدن
به ایران

افشای ماجرا و بی

چرخش سریع آمریکا به
سمت حمایت بیشتر از
عراق و دشمنی بیشتر

اعزام ناوگان نظامی
بیشتر به خلیج فارس و
تشویق متحدین غربی
خود برای حضور

فشار به دولتها برای
جلوگیری از فروش
اسلحه به ایران و فشار
به شورای امنیت برای
تصویب قطعنامه تحریم

2- اقدامات
آمریکا پس از
اطمینان به
پیروزی قطعی
ایران در جنگ و
تثبیت جمهوری

3- گسترش حمله
به شهرها و
نفتکش ها
توسط عراق

4- فعالیتهای دیپلماتیک ایران + موفقیت در
عملیاتهایی کربلا ، فتح و نصر

زمینه های
صدور
قطعنامه 598

حور بانه - سردشت - ماووت

کربلای 10 ← نصر 4 ← نصر 8 ← بیت المقدس ← بیت المقدس 3

پس از دو عملیات فتح 1 و 2 عراق حساس شد و تلاش‌های وسیعی را به منظور تصرف مناطق تحت تسلط کردها و مسدود کردن معابر وصولی به عمق خاک عراق انجام داد/ تیپ‌های کماندویی سپاه هفتم و سوم و چند تیپ و گردان مستقل دیگر با نظارت شخص صدام طی 100 روز، بسیاری از ارتفاعات را به تصرف درآوردند.

منطقه

پیشروی ها به سمت سلیمانیه

کربلا 10

شهید ابراهیم کشوری

دانشجوی دانشکده الهیات مشهد
اهل روستای دوغائی قوچان
متولد 1339

کربلای 10

1366/1/2

5

نتایج عملیات

کربلای 10 :

250 کیلومتر مربع از
خاک عراق و ارتفاعات
نزدیک شهر مائوت آزاد
شد.

تلفات نیروی انسانی

عراق :

210 اسیر، 500

1 مجروح

1000 نفر کشته

در عملیات کربلای 10

10 دستگاه تانک و

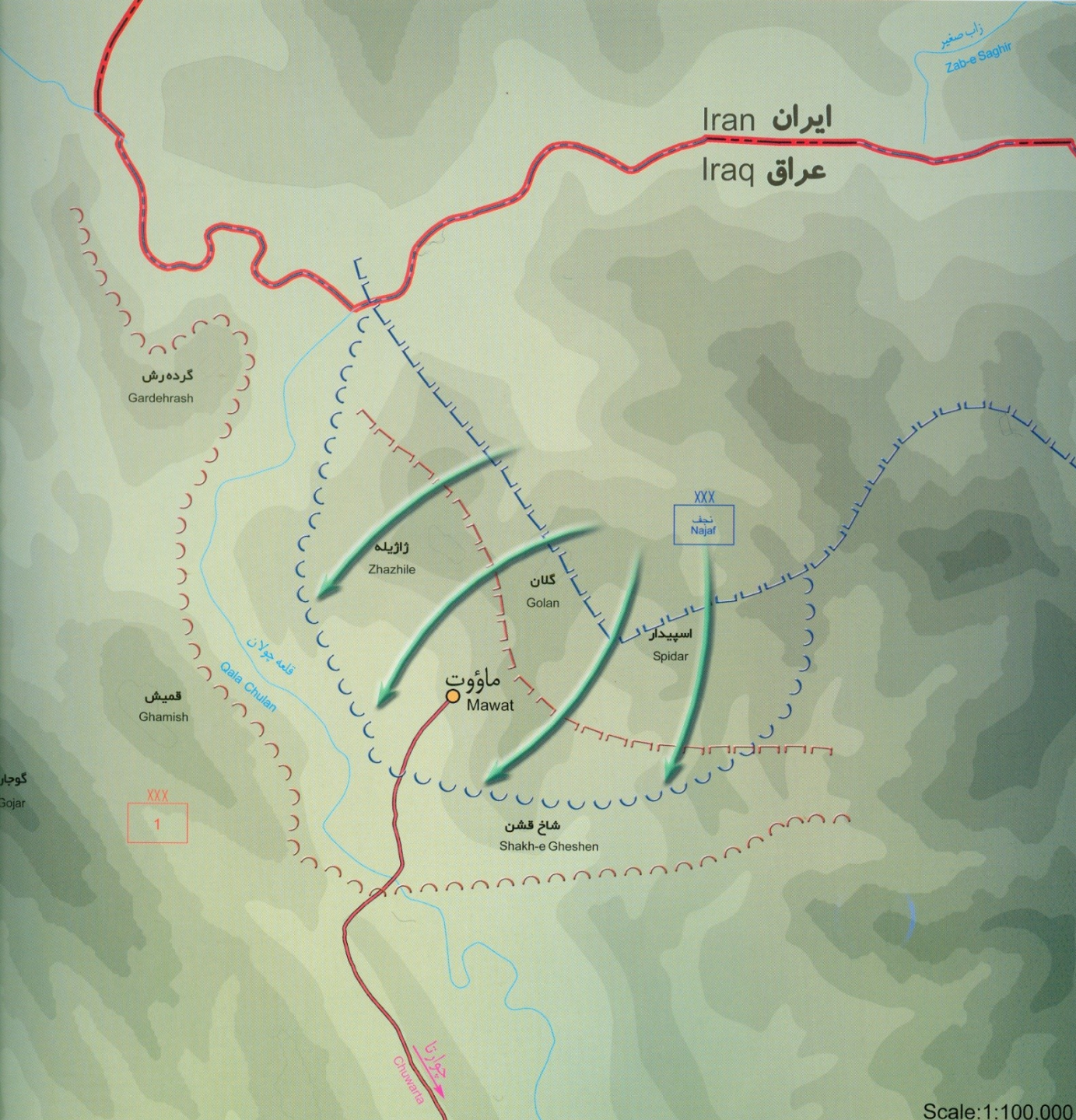
نفرین

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعید تشکری
یک فروند بالگرد و 5

نصر 4

تا 66/3/31
66/4/14

تهیه و تنظیم:
سرهنک پاسدار سعیدتشکری

نصر 8

66/08/29

ویولان
Violan

ایران
Iran
عراق
Iraq

زاب صغیر
Zab-e Saghir

گرده رش
Gardehrash

XXX

نجف
Najaf

XXX

1

ژاژیله
Zhazhile

گلان
Golan

قمیش
Ghamish

گوچار
Gojar

قلعه چولان
Qaleh Chulan

ماؤوت
Mawat

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعیدتشکری
زاده

ت المقدس 2

66/10/25

تهیه و تنظیم:

هنگ پاسدار سعیدتشکری زاده

ت المقدس

66/12/23

تهیه و تنظیم:

هنگ یاسدار سعیدتشکری زاد

جلسه نهم

دلایل پذیرش قطعه‌نامه 598 توسط ایران

1367/4/26 (17 ژوئیه
1988)

سال ۱۳۶۶

بقای اراده جنگی
ایران و تداوم
ابتکار عمل آفندی
ایران در جبهه های
مختلف
(شکستن دیوار
دفاعی بصره
و
پیشروها در جبهه
شمالی)

عکس العمل شدید ابرقدرتها
درگیری مستقیم آمریکا در خلیج
فارس
کشتار حجاج ایرانی در مکه
روز جمعه ۹ مرداد ۱۳۶۶
(۳۱ ژوئیه ۱۹۸۷ میلادی)
صدور اجازه استفاده وسیع از سلاح
های شیمیایی

عملیاتهای سال 1366

66	کربلای 8	66/01/18	بصره	شلمچه-کانال ماهی	سپاه	سپاه
67	کربلای 9	66/01/20	کرمانشاه	قصر شیرین-ارتفاع باباهادی	ارتش	ارتش
68	کربلای 10	66/01/25	سلیمانیه	ماووت	سپاه	سپاه
69	نصر 1	66/01/25	سلیمانیه	ماووت - ارتفاع چنگاوی	سپاه	سپاه
70	فتح 5	66/01/25	سلیمانیه	شقلاوه	سپاه	سپاه
71	انصارالحسین	66/02/19	بصره	هورالهویزه-جزیره مجنون	سپاه	سپاه
72	نصر 2	66/03/13	ایلام	میمک	ارتش	ارتش
73	نصر 3	66/03/27	ایلام	دهلران	ارتش	ارتش
74	نصر 4	66/03/31	سلیمانیه	ماووت	سپاه	سپاه
75	نصر 5	66/04/03	سلیمانیه	قلعه دیزه - ارتفاع دوپازا	سپاه	سپاه
76	فتح 7	66/04/05	سلیمانیه	حلبچه	سپاه	سپاه
77	فتح 8	66/04/28	موصل	اتروش	سپاه	سپاه
78	فتح 6	66/05/10	اریل	اریل	سپاه	سپاه
79	نصر 6	66/05/10	ایلام	ارتفاع میمک	ارتش	ارتش
80	فتح 9	66/05/12	سلیمانیه	خورمال	سپاه	سپاه
81	نصر 7	66/05/14	سلیمانیه	ارتفاع دوپازا	سپاه	سپاه
82	فتح 10	66/06/13	اریل	اریل	سپاه	سپاه
83	فتح 10	66/06/15	سلیمانیه	سلیمانیه	سپاه	سپاه
84	نصر 8	66/08/29	سلیمانیه	ماووت-ارتفاع گرده رش	سپاه	سپاه
85	بیت المقدس 2	66/10/25	سلیمانیه	ماووت	سپاه	سپاه
86	والفجر 10	66/12/23	سلیمانیه	حلبچه	سپاه	سپاه
87	بیت المقدس 3	66/12/23	سلیمانیه	ماووت - ارتفاع گوجار	سپاه	سپاه
88	امام مهدی (عج)	66/12/30	کرمانشاه	قصر شیرین-ارتفاع آهنگران	ارتش	ارتش

چهارم ماه اول سال 1367

آغاز حملات
عراق با حمایت
آمریکا

حمله به هواپیمای
مسافری ایران
۱۲ تیر ۱۳۶۷
(۳ ژوئیه ۱۹۸۸
میلادی)

قووط فاو

67/1/28

دخالت
مستقیم
آمریکا
و حمله به
سکوهای
نفتی ایران

استفاده
وسیع از
سلاحهای
شیمیایی

سقوط شلمچه

1367/3/4
ایران عراق
Iran Iraq

عمليات بيت المقدس ٧

Operation of the Holy - 7 Operation

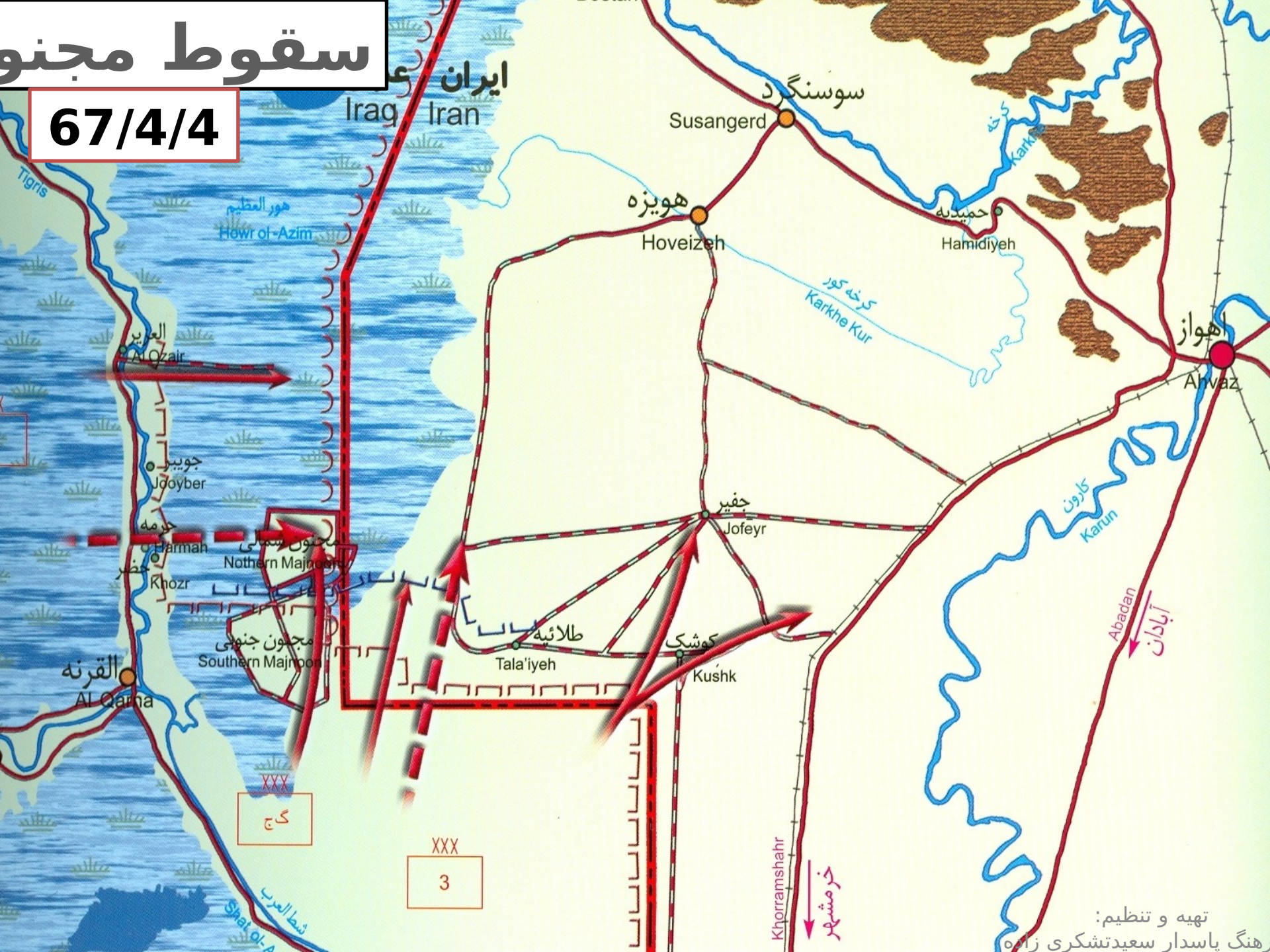

22
خرداد
د
1367

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعید تشکری
Zobeyr

67/4/4

ایران
Iraq Iran

تهیه و تنظیم:
هنگ یاسدار سعیدتشکری زاده

پذیرش قطعنامه 598
1367/4/27

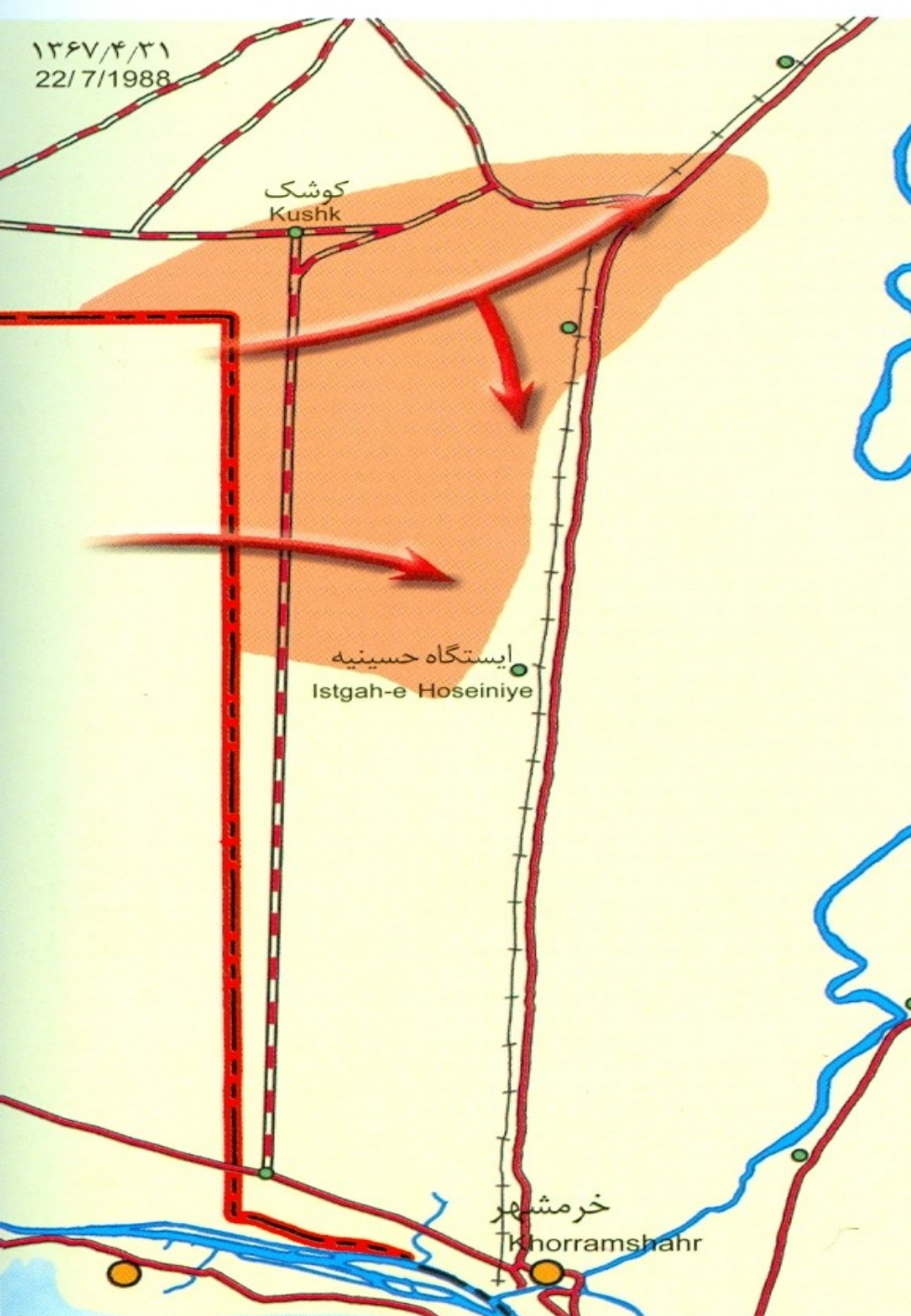
حملات عراق علی رغم پذیرش قطعنامه

تلاش برای اشغال
مجدد خرمشهر

1367/4/3

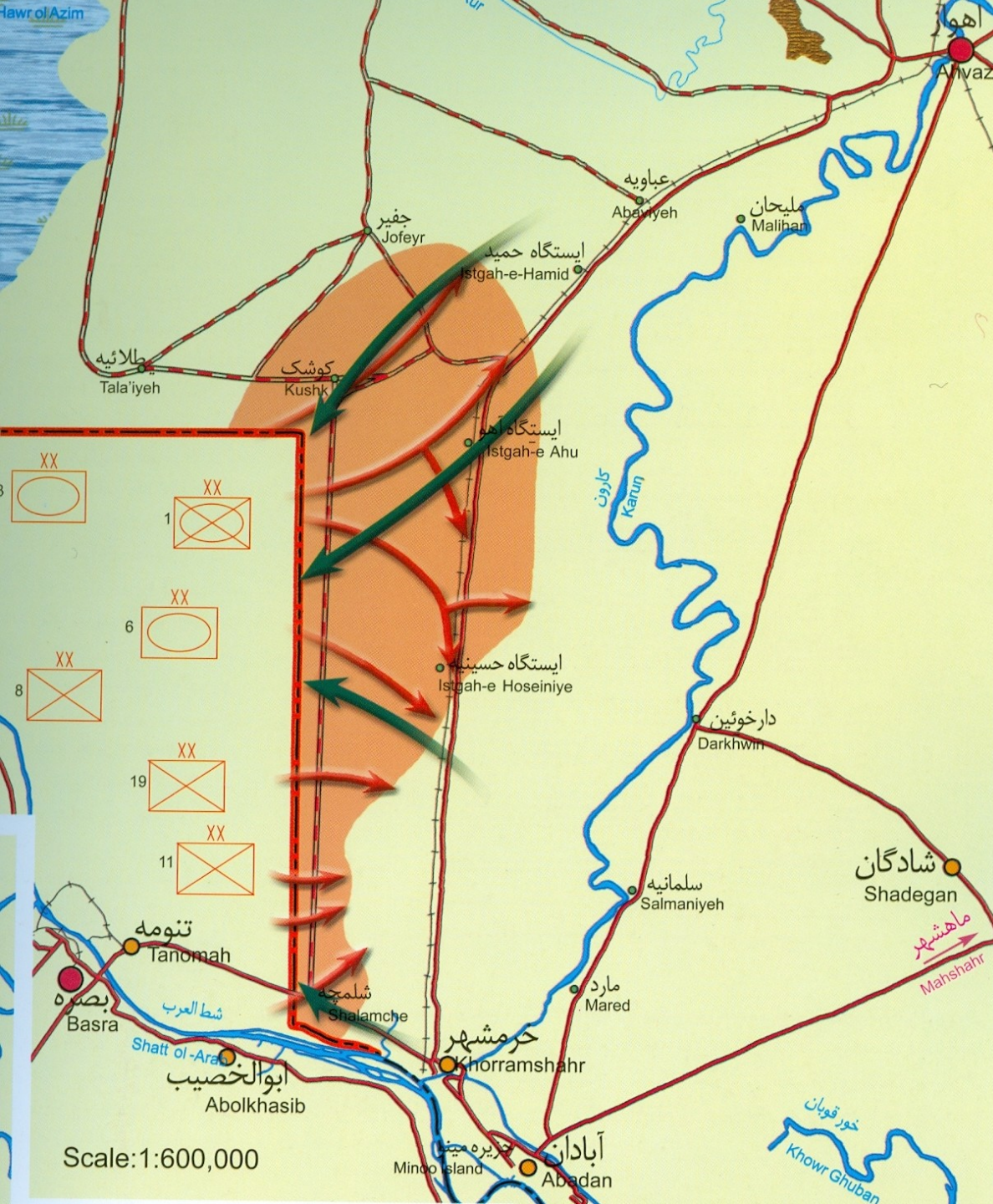
1

۱۳۶۷/۴/۳۱
22/7/1988

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعیدتشکری
زاده

دفع مجدد تجاوز

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعیدتشکری
زاده

عملیات مرصاد

1367/5/6

حدود 2000 نفر از
منافقین کشته و
1000 نفر اسیر

عراق نهایتاً در 15 مرداد
1367
دست از جنگ کشید

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعید تشکری
زاده

دلایل پذیرش
قطعنامه 598
توسط ایران

1- تغییر استراتژی کشورها از حمایت پنهان به حمایت مستقیم از صدام

(تحت پوشش حفظ صلح و امنیت در خلیج فارس) یعنی صدام حق داشت به هر کاری که حتی برخلاف موازین بین المللی بود دست بزند زیرا قطعنامه را پذیرفته بود

2- معرفی صدام به عنوان چهره صلح طلب در محافل بین المللی
(زیرا قطعنامه ها را پذیرفته بود)

3- کاربرد وسیع سلاح های شیمیایی و میکروبی توسط عراق و بی توجهی دنیا

4- تهدیدات بین المللی
(به آمریکا حق میدادند برای متوقف کردن جنگ دست به هر جنایتی بزنند مانند سرنگونی هواپیمای مسافربری)

5- سلب حق دفاع مشروع از ایران

6- تغییر روند تحولات در جبهه های
نبرد

7- تحریم تسلیحاتی ایران (متفاوت با گذشته: کشوری که قطعنامه را نمی پذیرد)

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعید تشکری
راه

سلب حق دفاع مشروع از ایران پس از صدور قطعنامه
598 و پذیرش عراق

برابر ماده ی 51 منشور ملل متحد ، کشوری که
مورد تجاوز واقع شده است ، تا زمانی که
شورای امنیت تدابیر اجرایی جهت دفع تجاوز
اتخاذ نکند ، حق دارد از خود دفاع نماید ، اما به
محض این که شورای امنیت تدابیری اتخاذ کرد ،
باید کشور مورد تجاوز از ادامه ی حملات
خودداری کند

عراق در تاریخ 22 ژوئیه 1987
قطعنامه را پذیرفته بود
ایران در 17 ژوئیه 1988 پذیرفت

قطعه‌نامه ها

479 مهر

59

514 تیر

61

522 مهر

61

540 آبان

62

552

62 خرداد

582

64 اسفند

588 مهر

65

598 تیر

66

612 اردیبهشت

67 تیر

لغنامه درباره جنگ
(47)

قطعه‌نامه پی در

از زمان حمله عراق به ایران تا فتح
ایران و عراق توسط سازمان ملل
در حالی که برای حمله عراق به کویت
پی صادر شد

تهیه و تنظیم: سرهنگ یاسر سعید شکر

زاده

ردیف	عنوان قطعنامه	تاریخ قطعنامه	تحركات عراق	تحركات ايران	موضع سازمان ملل	مفاد قطعنامه
1	شماره (479)	1359/7/6 یک هفته پس از شروع جنگ	- تجاوز و ورود ارتش عراق به مرزهای ایران و اشغال هزاران کیلومتر از خاک کشور - پاره کردن قطعنامه 1975 توسط صدام حسین رئیس جمهوری عراق	----- ----- ----- -----	- عدم اشاره مستقیم به متجاوز بودن رژیم عراق - عدم قاطعیت لازم برای جلو گیری از ادامه تجاوز	- در این قطعنامه هیچ سازو کاری برای مجازات وجود نداشته و به تعبیری چراغ سبزی برای ادامه تجاوز رژیم عراق میباشد
2	شماره (514)	1361/4/2 1	- همزمان با از دست دادن خرمشهر رفتن به لاک دفاعی	- آزاد سازی خرمشهر با اجرای سلسله عملیاته‌ای بزرگ ثامن الائمه طریق القدس فتح المبین و بیت المقدس به وقوع پیوست	-توصیه طرفین به اتش بس و عقب نشینی به مرزهای بین المللی -نداشتن ضمانت کافی برای خروج نیروهای عراق از خاک ایران	-این قطعنامه در راستای آزاد سازی خرمشهر و با تاخیر و برای رفع تکلیف صورت گرفت.
3	شماره (522)	1361/7/1 2	- نگرانی حامیان شرقی و غربی رژیم عراق از ادامه جنگ با ایران	-حمله به خاک عراق و تهدید بصره با اجرای عملیات رمضان - از کار انداختن ماشین جنگی عراق و نگرانی صدام و حامیان بن المللی وی	موضوع سازمان ملل بی طرفانه بوده و در واقع این قطعنامه بی اثر بوده و برای جلوگیری از موفقیت های آتی ایران صورت	فراخوان طرفین به آتش بس فوری و عقب نشینی مرزهای بین المللی

5	قطعنامه پنجم شماره (552)	11 خرداد 1362	آغاز جنگ نفت کش ها در خلیج فارس به طور آشکارتوسه ط عراق	ادامه تهدید ایران به انسداد تنگه هرمز در صورت ادامه حملات عراق به کشتی های ایرانی	همچنان بی طرفانه	خط آزادی کشتیرانی در خلیج فارس و محکومیت حمله به کشتی های تجاری و نفتکش
6	قطعنامه ششم شماره (582)	5 اسفند 1364	تغییر میدان جنگ از نظامی به سیاسی	-اجرای عملیات والفجر - فتح فاو و به اسارت گرفتن جمعی از فرماندهان عراقی	عدم صدور قطعنامه صریح الحن از سوی سازمان ملل در حمایت از ایران در خصوص پایان بخشیدن به جنگ	توصیه به آتش بس فوری و بازگشت به مرزهای بین المللی و درخواست مبادله اسرا
7	قطعنامه هفتم شماره (588)	19 مهر 1365	شکست استراتژی دفاع محرک عراق	اجرای عملیات والفجر 9 و کربلای 1	تاکید بر اجرای مفاد قطعنامه ششم بدون در نظر گرفتن ضمانت اجرایی	تاکید بر اجرای مفاد قطعنامه ششم
8	قطعنامه هشتم شماره (598)	تیرماه 1366	تضعیف بیش از بیش نیروهای	-اجرای عملیات های کربلای 4و5و.. و نصر 1,2,3,4	نسبت به دیگر قطعنامه های این سازمان منطقی تر	تصمیم به خاتمه دادن به منازعه ایران و عراق و آتش بس فوری و یافتن راه حل جامع عادلانه و شرافتمندانه و عقب نشینی به مرزهای بین المللی و اعزام تیم نظارت به مرزهای دو کشور

9	قطعنام ه نهم شماره (612)	1367/02/19	استفاده از سلاح ها و بمب های شیمیایی و بمباران شیمیایی حلبچه	غافلگیر شدن ایران از بکار گیری سلاح های شیمیایی و کشتار جمعی و عدم مقابله به مثل با آن	توصیه به خویشترند اری ایران در خصوص بکارگیر ی سلاح های شیمیایی و مقابله به مثل با رژیم عراق	تاکید بکارگیری سلاح های شیمیایی توسط رژیم عراق و تاکید بر اجرای فوری مفاد پروتکل ممنوعیت استفاده از گازهای شیمیایی
10	قطعنام ه دهم شماره (620)	1367/04/06	تحركات آشكار در جبهه های جنوب -اقدام ضد بشری ارتش امريكا در خصوص حمله ناو امريكا به هواپیمای مسافربری ایرانی و به شهادت رسیدن 290 سرنشین بی گناه آن در خلیج فارس - بمباران شیمیایی مناطق مسکونی سردشت, خرمشهر و هیبه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعیدتشکری زاده	-توسل ایران به مجامع و محاکم بین المللی جهت برخورد و محکومیت اقدام ناو وینسیس امریکا - مورد هدف قرار دادن هلی کوپترهای جنگی و شناورهای امریکایی در خلیج فارس	عدم برخور د جدی با متجاو ز	-محکومیت استفاده از سلاح های شیمیایی توسط عراق - توصیه به خویشترنداری ایران در مقابل به مثل با سلاح های شیمیایی

جلسه دهم

آتش بس 1367/5/29

نامه نگاری های صدام

از اول اردیبهشت 69
تا 23 مرداد 69
12 نامه رد و بدل شد.

حمله عراق به کویت

1369/5/11

نامه نگاری های صدام

صدام حسین در اولین نامه خود که در اول اردیبهشت ماه سال 69 و سه ماه ونیم قبل از حمله به کویت خطاب به مقامات ایرانی به نگارش درآمده است، ضمن تلاش برای نشان دادن چهره‌ای خیرخواه و صلح طلب از خود، پیشنهاد می کند که در سریع ترین زمان ممکن در مکه با عالی ترین مقامات جمهوری اسلامی ایران ملاقات کند. (این نامه 5 اردیبهشت 69 بدست ایران رسید)

تکیه بر توانمندی‌های خود به ویژه جوانان

خودباوری در عرصه فناوری‌های

می‌توان علیه ابرقدرت‌ها
مبارزه کرد

1. اعتماد به نفس و
خودباوری

2. شکوفایی استعداد و
توانمندی

3. رشد باورهای
دینی

4- تثبیت اقتدار
ایمانی

5- تضمین
ایستادگی

6- شکست اهداف زمان بندی شده ی
ایستادگی

7- شکست استراتژی مهار انقلاب توسط
ایستادگی

8- مطرح شدن بیش تر انقلاب
ایستادگی

9- ناکامی دشمنان در رسیدن به
اهداف تحمیل جنگ

دستاوردهای
دفاع مقدس

عار دو صبحگاهی در دوکوهه

یا مَنْ بدنیاهُ اشْتَغَلَ / قد غرّر طول الامل / الموت یاتی بغته / والقبر صندوق العمل

جبهه و سنگرها، آکنده از حضور خدا و اهل بیت (علیهم السلام) بود. نیایش‌ها و شب زنده داری‌ها و توسل خالصانه‌ی رزمندگان و مردم به امامان معصوم فضایی کشور را به عطر ایمان و معنویت معطر کرده بود و روح عبودیت در مردم موج می‌زد؛ حتی بی‌تفاوت‌های جامعه در این فضای معنوی به خود آمده، تحول عمیق درونی در آن‌ها ایجاد شد.

شهید دکتر مصطفی چمران

ای پاهای من سریع و توانا باشید،
ای دست های من قوی و دقیق باشید
ای چشمان من تیزبین و هوشیار باشید
ای قلب من، این لحظات آخرین را تحمل کن
ای نفس، مرا ضعیف و ذلیل مگذار، چند لحظه بیشتر با قدرت و اراده
صبور و توانا باش.
به شما قول می دهم که چند لحظه دیگر همه شما در استراحتی عمیق
و ابدی آرامش خود را برای همیشه بیابید و تلافی این عمر خسته کننده
و این لحظات سخت و سنگین را دریافت کنید.

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار شهید تشکری

زاده

ت خط شهید چمران در لحظات آخر

بسم الله الرحمن الرحیم - آقا سراج - مگر سراج را
خواهم مادر، دیگر نیست، روز شهادت بخوانم که، اگر فایده
و سکنه در کار، در روز قتل بخوانم که، اگر سراجی در حال بخوانم که،
و سراجی در حال بخوانم که، از روز و سکنه بخوانم که،
از روز بخوانم که، اگر سراجی بخوانم که، آقا سراج را بخوانم

شهید دکتر مصطفی چمران متولد سال ۱۳۱۱ هجری شمسی در سال ۱۳۳۲ با رتبه ۱۵ در رشته الکترومکانیک دانشکده فنی دانشگاه تهران پذیرفته شد. پس از فارغ التحصیلی در سال ۱۳۳۶ یک سال را به تدریس در دانشکده فنی پرداخت.

او در تمام دوران تحصیل شاگرد اول بود و از استاد خود نمره بیست و دو (۲۲) را در درس ترمودینامیک دریافت کرد. چمران در ریاضیات و هندسه، آنقدر توانا بود که حریفی نداشت.

در درس‌های آن روز رایانه آنالوگ، جزو مهم ترین و سخت ترین درسها بود که چمران از آن هم نمره ۲۰ گرفت.

چمران با بورس شاگرد اولی در دانشگاه تهران برای ادامه تحصیل به آمریکا رفت و در دوره‌های کارشناسی ارشد (رشته الکتریسیته) در دانشگاه تگزاس A&M و دکتری (رشته فیزیک پلاسما و الکترونیک) در دانشگاه برکلی تحصیل نمود.

پس از جنگ اعراب و اسرائیل و شکست سنگین مسلمانان، به دلیل ایجاد فضای منفی گسترده علیه مسلمانان تصمیم می‌گیرد از آمریکا خارج شود، به خاورمیانه سفر کند و در تحولات جهان اسلام و مبارزه در برابر دشمنان مستقیماً شرکت نماید.

مصطفی چمران دو بار ازدواج کرد او از همسر اول خود، سه فرزند دارد؛ دو دختر و یک پسر

فرزند پسر او بعدها در سواحل آمریکا غرق شد.

نقش ایشار وروحیه شهادت طلبی

در دفاع مقدس

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعیدتشکری
زاده

شهادت در راه خدا

آیات و روایات در مقام شهید و
شهادت

یاد شهیدان

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أحياءُ
عِنْدَ رَبِّهِمْ يَرْزُقُونَ
فَرَحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ
مِنْ فَضْلِهِ

از ماده شهود

حضور

علم
و یقین

مشاهده

به معنای

تعریف شهید

زیرا به خاطر شهادتش در راه خدا،
ملائکه کنار بدنش **حاضر** می شوند

«لان ملائکه الرحمان نشده» (جواهر الکلام،
جلد 4، ص 88)

چون شهید با **علم و یقینی** که به
خدا و روز جزا دارد برای حفظ دین
خدا با دشمن می جنگد تا کشته شود

چرا کشته
راه خدا
را شهید
می گویند؟

زیرا خدا و ملائکه گواهی می دهند
بهشت را برای شهید (به معنی **شاهد**)

«و لا تقولوا لمن يقتل فی
سبیل الله اموات بل احياء ولكن لا
تشعرون»

به کسانی که در راه خدا کشته
می شوند مرده نگوئید بلکه او
زنده است ولی شما درک آن را
ندارید که بفهمید.

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعید تشکری
زاده

(رقم 154)

م فی سبیل الله او متم لمغفره من الله و رحمه خیر م

ما در راه خدا کشته شوید یا بمیرید هر آینه مغفرت و رحمت خدا
خواهد بود (و رحمت و مغفرت خدا برای شما بهتر است) از آنچه
ای خود اندوخته‌اید.
(آل عمران، 157)

ل یریدون العاجله و تذرون الاجله

دعای امام علی (ع) درباره خودشان و مالک اشتر

«ان یختم لی و لك بالسعاد هوالشهاده انا الیه
راجعون»:

خداوند پایان زندگی من و تو را به سعادت که همانا شهادت است قرار
دهد زیرا بازگشت همه‌ی ما به سوی اوست و چه بهتر که بازگشتمان با
شهادت در راه خدا توأم شود.

(نهج‌البلاغه، قسمت نامه‌ها، نامه 52)

(قدرت نظامی)

لخیر کلہ فی السیف

پیغمبر اکرم (ص) فرمود:

تمام خوبی‌ها و ارزش‌ها در شمشیر و زیر سایه‌ی شمشیر است که مردان جنایتکار و آلوده را سر جایشان می‌نشانند و ریشه‌ی فتنه و فساد را قطع می‌کند. مسلمین و محرومین جهان هرگز آرامش و آسایش نخواهند داشت مگر آن که شمشیرها را در راه عدالت و قطع ریشه‌ی کفر به کار برند و این سلاح‌ها و شمشیرها هستند که کلیدهای دوزخ و بهشتند اگر در راه خدا و سعادت بشر به کار افتند.

در سایه‌ی همین شمشیرها و سلاح‌ها بهشت برای زندگی جامعه فراهم می‌شود و اگر در راه بدبختی و بیچارگی و به استثمار کشیدن توده‌ی مردم مجروم و مستضعف به کار افتد همین سلاح‌ها و شمشیرها انسان را به بردگی و غلامی می‌کشد و سرانجام انسان را به دوزخ می‌افکند.
(وسائل الشیعه، ج 11، کتاب الجهاد مع العدو، باب 1، حدیث 1)

لام عن آبائه ان رسول الله صلى الله عليه و آل قال ثلاثه يشفعون الى الله تعالى يوم القيمه فيشفعهم الابناء ثم العلماء ثم الشه

پدران بزرگوارش نقل می کند تا می رسد به پیغمبر اکرم که پیغمبر (ص) فرمود: **روز قیامت مردم مورد توجه و تقرب خداوند متعال هستند و شفاعت آنها درباره ی دیگران پذیرفته بارتند از:**

انبیاء، علماء و شهدا. (سفینه البحار، جلد اول)

مرگه اگر مرد است گو وایستا تا من بیام !

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعیدتشکری
زاده

پیامبر اکرم(ص) فرمود: "زمانی فرا می رسد که ملتهای دیگر مانند
گرسنگانی که به غذا حمله می برند بر شما هجوم آورند.
فردی پرسید آیا آنگاه ما اندک هستیم؟
حضرت فرمودند: نه، آن روز تعداد شما بسیار است، اما شما مانند کف
روی آب هستید و خداوند هیبت شما را از دل دشمنانتان برداشته و شما
در آن زمان بسیار سست و تنبل هستید.
پرسیده شد ای رسول خدا! سستی در چیست؟
ایشان فرمودند: "علاقه به دنیا و تنفر و کراهت از مرگ".

«عن ابی بصیر قال: قال ابو عبدالله عليه السلام من قتل فی سبیل الله لم يعرفه الله شیئاً من سیئاته»

**ابوبصیر از امام صادق(ع) روایت می‌کند که امام فرمود:
کسی که در راه خدا کشته شود خداوند سیئات و گناهانی که کرده
است مواخذه و مجازات نخواهد کرد.**

(وسائل الشیعه، ج11، کتاب الجهاد مع

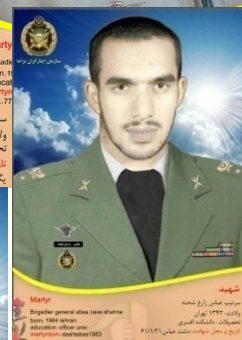
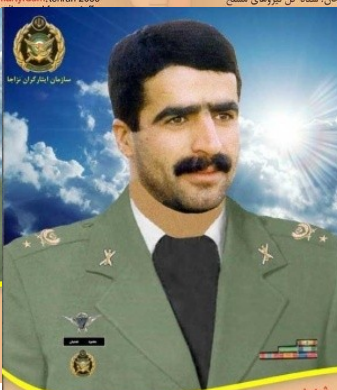
العدو، باب 1، حدیث 19)

کجائید ای شهیدان خدائی

تهیه و تنظیم:
سرہنگ پاسدار سعیدشکری زاده

کجائید ای شهیدان خدائی

شهید
سرلشکر غلامرضا طوق
ولادت: ۱۳۴۰ کرج
تحصیلات: دانشگاه افسری
تاریخ و محل شهادت: حسینیه ۱۳۶۴
یگان: ل ۱۲

شهید
سرتیپ محمود نعمتیان
ولادت: ۱۳۴۰ تهران
تحصیلات: دانشگاه افسری
تاریخ و محل شهادت: پناه ۱۳۶۷/۲/۱۸
یگان: ل ۳۰

شهید
سرتیپ عباس زارع نجف
ولادت: ۱۳۴۰ تهران
تحصیلات: دانشگاه افسری
تاریخ و محل شهادت: عباسی ۱۳۷۲/۲/۲۱

شهید
سرلشکر شریف اشرف
ولادت: ۱۳۱۶ شیراز
تحصیلات: دانشگاه افسری
تاریخ و محل شهادت: کردستان ۵۸/۸/۱۰
یگان: ل ۲۱

شهید
سرتیپ علی اکبر شیری
ولادت: ۱۳۳۲ مازندران
تحصیلات: دانشگاه افسری
تاریخ و محل شهادت: سرپل ذهاب ۶۰/۲/۱۸
یگان: مومنانرور

شهید
سرتیپ علی صیاد شیرازی
ولادت: ۱۳۳۲ دره گز
تحصیلات: دانشگاه افسری
تاریخ و محل شهادت: تهران ۱۳۸۱/۱/۲۱
یگان: ستاد کل نیروهای مسلح

شهید
سرتیپ محسن زارع نجف
ولادت: ۱۳۴۰ تهران
تحصیلات: دانشگاه افسری
تاریخ و محل شهادت: عباسی ۱۳۷۲/۲/۲۱

شهید
سرتیپ شریف اشرف
ولادت: ۱۳۱۶ شیراز
تحصیلات: دانشگاه افسری
تاریخ و محل شهادت: کردستان ۵۸/۸/۱۰
یگان: ل ۲۱

شهید
سرلشکر امیر سرلشکر ولی الله فلاحي
ولادت: ۱۳۴۰ کرج
تحصیلات: دانشگاه افسری
تاریخ و محل شهادت: حسینیه ۱۳۶۴
یگان: ل ۱۲

شهید
سرلشکر غلامرضا طوق
ولادت: ۱۳۴۰ کرج
تحصیلات: دانشگاه افسری
تاریخ و محل شهادت: حسینیه ۱۳۶۴
یگان: ل ۱۲

شهید
سرتیپ عباس زارع نجف
ولادت: ۱۳۴۰ تهران
تحصیلات: دانشگاه افسری
تاریخ و محل شهادت: عباسی ۱۳۷۲/۲/۲۱

شهید
سرلشکر شریف اشرف
ولادت: ۱۳۱۶ شیراز
تحصیلات: دانشگاه افسری
تاریخ و محل شهادت: کردستان ۵۸/۸/۱۰
یگان: ل ۲۱

تهیه و تنظیم:
سرهنک پاسدار سعیدشکری زاده

برخی فرماندهان شهید دفاع

مقدس

نام	مسئولیت	سال شهادت	عملیات و محل شهادت
شهید مصطفی چمران	وزیر دفاع	1360	دهلاویه (سوسنگرد)
شهید حسن باقری	فرمانده قرارگاه کربلا	1361	والفجر 1 - فکه
شهید ابراهیم همت	فرمانده لشکر محمد رسول الله ص	1362	خیبر - جزیره مجنون
شهید مهدی باکری	فرمانده لشکر عاشورا	1363	بدر - دجله عراق
شهید حسین خرازی	فرمانده لشکر امام حسین ع	1365	کربلای 5 - شلمچه
شهید احمد کاظمی	فرمانده لشکر نجف اشرف	1384	سقوط هواپیما - ارومیه
شهید محمد جهان آرا	فرمانده سپاه خرمشهر	1360	سقوط هواپیما - تهران
شهید حسن شفیع زاده	فرمانده توپخانه سپاه	1366	کربلای 10 - مائوت

برحی فرماندهان شهید دفاع مقدس

نام	مسئولیت	سال شهادت	عملیات و محل شهادت
شهید شریف اشرف	ل 21	1358	کردستان
شهید علی صیاد شیرازی		1378	توسط منافقین - تهران
شهید عباس بابائی	فرمانده عملیات نیروی هوایی	1366	نصر 7 - سردشت
شهید علی اکبر شیروودی	خلبان هوا نیروز	1359	سرپل ذهاب
شهید ولی الله فلاحی	رئیس ستاد ارتش	1360	سقوط هواپیما - تهران
شهید حسن آبشناسان	فرمانده ل 23 نیروهای مخصوص		
شهید عباس زارع شحنه		1361	فتح المبین دشت عباس
شهید غلامرضا طرق	ل 92	1364	حسینیه

آمار کلي شهداي جنگ تحميلي :

تعداد ۲۱۳۲۵۵ نفر :

شامل ۱۵۵۰۸۱ نفر در درگيري مستقيم با دشمن

۱۶۱۵۴ نفر در حملات دشمن به شهرها

۱۱۸۱۴ نفر در حوادث (تصادفات)

و ساير موارد ۹۸۸۹ نفر بوده است (رفتن روی مين و....)

از اين آمار تعداد ۱۵۵۲۵۹ نفر مجرد ، تعداد ۵۵۹۹۶ نفر

متاهل ، تعداد ۷۰۵۴ نفر ۱۴ ساله و کمتر ، تعداد ۶۵۵۷۵

نفر بين ۱۵ تا ۱۹ ساله ، تعداد ۸۷۱۰۶ نفر بين ۲۰ تا ۲۳

ساله ، تعداد ۲۲۷۰۳ نفر بين ۲۴ تا ۲۹ ساله ، تعداد

۳۰۸۱۷ نفر ۳۰ ساله و بالاتر بوده است

رویکردهای عمده ادبیات داستانی جنگ

نوع نگاه به جنگ و نیز درونمایه ها، شخصیت های اصلی و... چهار رویکرد ارزش محور، جامعه محور، انتقاد محور و انسان محور را در حوزه ادبیات داستانی جنگ پدید آورده است.

در **رویکرد ارزش محور** ستایش از پایداری، مقاومت و دفاع از میهن و اثر مثبت فرهنگی و اعتقادی دفاع در مرکز توجه داستان نویسان بوده است. هدف نویسندگان این آثار تهییج و تقویت روح سلحشوری و ارتقا روحیه استقلال خواهی، انجام دادن رسالت عقیدتی و دفاع از ارزش های انقلابی و اسلامی است. در **رویکرد جامعه محور** به بازتاب مصائب جنگ و جنبه های منفی و تاثیر تخریب های آن بر زندگی مردم و جامعه پرداخته شده است. مسایل جانبی و اجتماعی جنگ و تصویر ویرانگرانه آن در این رویکرد بارزتر است و در آن اثر جنگ بر آن دسته از مردمان شهرها و روستاهایی که بنیاد خانواده و روابط اجتماعی شان دگرگون شده بررسی می شود. در **رویکرد انتقاد محور** نویسندگان به رد یا تشکیک در جنگ و انتقاد از آن می پردازند. نوع نگاه نویسندگان این رویکرد به جنگ بدبینانه است و اغلب به جنگ شهرها نظر دارند. در **رویکرد انسان محور** نیز توجه به ارزش های

والسلام

تهیه و تنظیم: سرهنگ پاسدار سعیدتشکری
زاده